

PACKED

Expertisecentrum Digitaal Erfgoed

JAARVERSLAG 2018

PACKED vzw - Expertisecentrum Digitaal Erfgoed p.a. VIAA vzw

Kleindokkaai 9a

9000 Gent

België

E: info@packed.be

T: ++32 (0)9 298 05 01

Inhoudsopgave

INLEIDING	8
DEEL 1: BEKNOPT VERSLAG	9
1.1. SAMENVATTING	9
1.1.1. Ondersteuning	9
1.1.2. Projecten	9
1.1.3. Kennisoverdracht	10
1.1.4. Tools & Kennisplatformen	11
1.1.5. Communicatie	13
1.1.6. Personeelsploeg	13
1.1.7. Financiën	14
1.1.8. Bestuursorganen	14
1.2. ENKELE CIJFERS TER VERGELIJKING	15
1.2.1. Ondersteuning	15
1.2.2. Projecten	15
1.2.3. Kennisoverdracht	16
1.2.4. Tools & Kennisplatformen	17
1.2.5. Communicatie	19
1.2.6. Personeelsploeg	21
1.2.7. Financiën	22
1.2.8. Bestuursorganen	24
1.3. CONCLUSIE	24
1.3.1. Inhoudelijke doelstellingen bereikt	24
1.3.2. Wijzigingen personeelsploeg	25
1.3.3. Evolutie aanvulling en gebruik van de online kennisplatformen en tools	26
1.3.4. Ontoereikende financieringsbasis	26

1.3.5. Noodzaak aan een digitale strategie en infrastructuur	27
DEEL 2: GEDETAILLEERD VERSLAG	27
2.1. KOPPELING VAN ACTIVITEITEN MET DOELSTELLINGEN	27
2.1.1. Operationele doelstellingen	27
2.1.2. Beknopt overzicht van activiteiten gekoppeld aan doelstellingen	29
2.1.3. Wijzigingen t.o.v. het Actieplan 2018	33
2.2. ORGANISATIESTRUCTUUR	35
2.2.1. Bestuursorganen	35
2.2.2. Personeel	35
2.3. ONDERSTEUNING	39
2.3.1. Loket (ad hoc)	39
2.3.2. Loket gesubsidieerde cultureel-erfgoedprojecten	39
2.3.2.1. Waarderingsproject FOMU	39
2.3.2.2. Wijzer waarden: waardering als basis van de Bibliotheekcollectie Vlaanderen	40
2.3.2.3. Cinema Rural	41
2.3.2.4. ErgoedBrugge.be meertalig	41
2.3.2.5. Ik-Xploreer mee	42
2.3.2.6. DiVersies	42
2.3.3. Andere stuurgroepen	42
2.3.3.1. Wikimedia Commons focusgroep Structured Data	42
2.3.3.2. B-Magic	43
2.3.3.3. Promise	43
2.3.3.4. INSIGHT	44
2.3.3.5. Studie innovatief hergebruik van genetwerkte cultuurdata Departement CJM	44
2.3.3.6. Klankbordgroep Internet of Things en nieuwe vleugel Designmuseum Gent	45
2.3.4. Vorming	45
2.3.4.1. Hands-on sessies digitale preservatie in erfgoed- en kunstorganisaties	45

2.3.4.2. Open hands-on werksessies collectiedata	46
2.3.4.3. Gastcolleges in hoger (kunst)onderwijs	47
2.3.4.4. Scor-a-thon - ontsnappen uit het digitale mijnenveld	47
2.3.4.5 Andere workshops en presentaties	48
2.3.4.6. Voorbereiding curriculum digitaal erfgoed	49
2.4. PROJECTEN	49
2.4.1. Projecten gerealiseerd met aanvullende middelen	49
2.4.1.1. Resurrection Lab	49
2.4.1.2. Erfgoedzorg in de kunstensector - TRACKS	50
2.4.1.3. Ontsluiting en hergebruik via Wikimedia i.s.m. DEN	52
2.4.1.4. Datahub fase 2	53
2.4.1.5. Begeleiding ontwikkeling zelfevaluatietool digitale maturiteit	54
2.4.1.6. IIF-beeldinfrastructuur gekoppeld aan de VKC-Datahub, fase 1: proefopstelling (niet in actieplan 2018)	54
2.4.2. Projecten gefinancierd met structurele werkingsmiddelen van PACKED vzw	55
2.4.2.1. Preservering van audiovisueel erfgoed	55
2.4.2.2. Uitrol Blauwdruk Gedistribueerd Beeldbeheer	56
2.4.2.3. Invulboek Objecten & Publicaties	56
2.4.2.4. Open authorities	57
2.4.2.5. Resolver v3 - CultURize	58
2.4.2.6. Actieplan Ingest Digitale Archieven (AIDA)	59
2.4.2.7. Ontsluiting en hergebruik via Wikimedia	60
2.4.2.8. Kwaliteitscontrole	65
2.5. OVERLEG EN SAMENWERKING	65
2.5.1. Expertisedeling	65
2.5.1.1. Europeana Vlaanderen Overlegplatform	65
2.5.1.2. Open data community events	65
i.s.m. Wikimedia België	65
i.s.m. OKBE & Creative Commons België	66
2.5.1.3. Collegagroep Digitale Participatie	67

2.5.1.4. Gebruikersgroep cultureel erfgoed en auteursrecht	67
2.5.2. Beleid en belangenbehartiging	67
2.5.2.1 Afstemmingsoverleg m.b.t. digitaal erfgoed	67
2.5.2.2 Afstemmingsoverleg met VIAA, Cultuurconnect en Publiq	68
2.5.2.3 Overleg Cultureel Erfgoed	68
2.5.2.4 Taaluniecommissie digitaal erfgoed	69
2.5.2.5 Europeana Network	69
2.5.3. Beoordelingscommissies	69
2.5.3.1 Beoordelingscommissie cultureel-erfgoedprojecten en cultureel-erfgoed convenants	69
2.5.3.2 Beoordelingscommissie Landelijke musea	69
2.5.3.3 Beoordelingscommissie reglement inhaalbeweging collectieregistratie	70
2.6. EXTERNE COMMUNICATIE	70
2.6.1. Nieuwsbrief	70
2.6.2. Websites	70
2.6.3. Sociale media	72
2.6.4. Publicaties	74
2.6.4.1. Artikels	74
2.6.4.2. Beleidsteksten	74
2.7. ALGEMEEN BEHEER	75
2.7.1. Werving financiële middelen	75
2.7.1.1. Structurele middelen	75
2.7.1.2. Aanvullende middelen	75
2.7.2. Financieel beheer	75
2.7.2.1. Voorbereiding boekhouding	75
2.7.2.2. Evaluatie kosten en budget	76
2.7.3. Bestuur en rapportering	76
2.7.3.1. Algemene Vergadering en Raad van Bestuur	76
2.7.3.2. Subsidiërende overheden	76
2.7.4. Personeelsbeheer en interne communicatie	77

2.7.4.1. Personeelsbeheer	77
2.7.4.2. Personeelsvergaderingen en thematische overlegmomenten	78
2.7.4.3. Traject fusie overlegmomenten	78
2.7.5. ICT-beheer	78
2.7.5.1. Systeembeheer	78
2.7.5.2. Applicatiebeheer	79
2.7.5.3. Ontwikkeling	79
2.7.6. Informatiebeheer	80
2.7.6.1. Kennisbeheer	80
2.7.6.2. Document- en archiefbeheer (fysiek en digitaal)	81
2.7.7. Diversiteit, duurzaamheid en armoedebestrijding	81
2.7.7.1. Beleid maatschappelijke en culturele diversiteit	81
2.7.7.2. Beleid duurzaamheid en ecologisch bewustzijn	82
2.7.7.3. Aansluiting Vlaams Actieplan Armoedebestrijding	82
2.8. Afstemming en samenwerking	82
DEEL 3:	
TOELICHTING BIJ HET FINANCIËEL VERSLAG	85
3.1. Resultatenrekening	86
3.1.1. Winst/verlies	86
3.1.2. Kosten	86
3.1.3. Inkomstenstructuur	86
3.2. Balans	87
Annex 1: overzicht loketvragen 2018	89

INLEIDING

Het voorliggende jaarverslag is het werkingsverslag van PACKED vzw voor het jaar 2018, het tweede jaar van de verlenging van de beleidsperiode 2012-2016 waarvoor een werkingssubsidie door de Vlaamse overheid aan PACKED vzw werd toegekend als expertisecentrum digitaal erfgoed.

Op 25 september 2018 deelde het kabinet van minister Gatz ons onverwacht mee dat we vanaf 1 januari 2019 moesten fusioneren met LUKAS en VIAA. De laatste drie maanden van 2018 stonden dan ook in het teken van de voorbereiding van de integratie van de PACKED-werking onder de vleugels van VIAA.

Zoals dit jaarverslag illustreert, zette PACKED vzw in 2018, net als de voorgaande jaren, intensief in op verschillende aspecten die nu als speerpunten in de visienota van minister Gatz worden voorgesteld, o.a.

- open, vindbaar, bereikbaar en bruikbaar maken van digitale culturele content;
- gebruikersgeoriënteerd werken;
- cross-(sub)sectoraal werken;
- nieuwe distributiemodellen;
- gebruikers die makers en curators worden;
- sectoraal delen van expertise;
- digitalisering van interne organisatieprocessen;
- data als management tool;
- poolen van middelen;
- digitaal duurzaam beleid in elke culturele organisatie.

In dit jaarverslag wordt gekozen voor een toetsing aan de doelstellingen voor 2018, zoals die vastgelegd werden in het Actieplan 2018 (en de Beheersovereenkomst 2012-2016 met het bijhorende addendum). Dat gebeurt aan de hand van een beschrijving van de activiteiten die in 2018 plaatsvonden. Ook activiteiten die niet waren voorzien in het Actieplan 2018, zijn opgenomen in dit verslag. Alle activiteiten sloten aan bij de operationele doelstellingen die zijn opgenomen in de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse overheid en PACKED vzw.

DEEL 1:

BEKNOPT VERSLAG

1.1. SAMENVATTING

1.1.1. Ondersteuning

In 2018 waren er **216 loketvragen**, i.p.v. 152 in 2017 (+42%) en 170 (+27%) in 2016. Een deel van die loketvragen had betrekking op de zorg voor kunstenerfgoed. De loketvragen werden door PACKED vzw beantwoord met een advies via e-mail of fysiek overleg. Waar mogelijk en gewenst hebben we ook de implementatie van het advies opgevolgd en ondersteuning voorzien. Sommige loketvragen groeiden daardoor uit tot volwaardige projecten.

In 2018 ondersteunde PACKED vzw **zes gesubsidieerde cultureel-erfgoedprojecten** via deelname in de stuurgroep of klankbordgroep, begeleiding bij de uitvoer van het project of door de documentatie van projectresultaten op CEST. Daarnaast nam PACKED vzw op uitnodiging ook deel aan de stuurgroepen van zes projecten die gefinancierd werden buiten het Cultureel-erfgoeddecreet.

1.1.2. Projecten

PACKED vzw voerde in 2018 **veertien projecten** uit en was betrokken in **tien nieuwe projectaanvragen**, waarbij de initiatiefnemer slechts in één geval PACKED vzw zelf was.

Zes projecten werden gefinancierd met aanvullende middelen:

- Resurrection Lab (Innoviris);
- Erfgoedzorg in de Kunstensector (CJM);
- Data over podiumkunsten uit Vlaanderen en Nederland op de Wikimediaplatform (Nederlandse Taalunie);
- Datahub Fase 2 (cultureel-erfgoedproject gesubsidieerd op basis van het Cultureel-erfgoeddecreet);
- Ontwikkeling Zelfevaluatietool Digitale Maturiteit (CJM);
- IIF-beeldinfrastructuur gekoppeld aan de VKC Datahub (cultureel-erfgoedproject gesubsidieerd op basis van het Cultureel-erfgoeddecreet).

Acht projecten werden gefinancierd met structurele werkingsmiddelen van PACKED vzw:

- Preservering van Audiovisueel Erfgoed;
- Uitrol Blauwdruk Gedistribueerd Beeldbeheer;

- Invulboek Objecten & Publicaties;
- Open Authorities;
- Resolver v3 - CultURize;
- AIDA;
- Ontsluiting en hergebruik via Wikimedia (grosso modo twee luiken: levend erfgoed enerzijds, museale of archiefcollecties anderzijds);
- Kwaliteitscontrole.

In 2018 werden acht nieuwe projectaanvragen ingediend, waarvan zeven met een vraag naar aanvullende middelen om loonkosten van PACKED-medewerkers te dekken:

- BOO (landelijk cultureel-erfgoedproject);
- VRS (landelijk cultureel-erfgoedproject);
- Meertalig Erfgoed Brugge (landelijk cultureel-erfgoedproject);
- Digital Repair Café (landelijk cultureel-erfgoedproject);
- MMMONK (landelijk cultureel-erfgoedproject);
- Rechten documenteren met vrijwilligers (landelijk cultureel-erfgoedproject);
- Podiumtechnisch Erfgoed in Vlaanderen (landelijk cultureel-erfgoedproject);
- Beheersmodel CultURize (innovatief partnerproject).

Twee aanvragen werden niet goedgekeurd. Slechts één aanvraag werd goedgekeurd met inbegrip van de projectmiddelen voor PACKED. Vijf projecten werden goedgekeurd, maar zonder de projectmiddelen voor PACKED. Voor deze projecten werd eind 2018 en begin 2019 een aangepast projectplan opgesteld, waardoor ze toch uitgevoerd kunnen worden.

2018 was het eerste jaar sinds 2008 dat PACKED vzw niet actief was in een Europees project. We waren wel betrokken bij het schrijven van twee aanvragen voor Europese¹ projecten:

- Cur-Action;
- PRESCIENT.

1.1.3. Kennisoverdracht

Met het oog op sectorbrede **expertisedeling** was PACKED vzw in 2018 voornamelijk actief op **vier verschillende platformen**:

- Europeana Vlaanderen Overlegplatform;
- organisatie van open data community events;
- Collegagroep Digitale Participatie;
- Gebruikersgroep Cultureel Erfgoed en Auteursrecht.

Met het oog op de **agendering** rond digitaal cultureel-erfgoedthema's nam PACKED vzw in 2018 deel aan **vijf verschillende overlegorganen**:

- afstemmingsoverleg m.b.t. digitaal erfgoed;
- afstemmingsoverleg met VIAA, Publiq, CultuurConnect;
- deelname aan het Overleg Cultureel Erfgoed (OCE);

1

- Taaluniecommissie digitaal erfgoed;
- Europeana Network.

Medewerkers van PACKED vzw waren in 2018 betrokken bij **3 beoordelingscommissies**:

- Cultureel-erfgoedprojecten en -convenants;
- Landelijke Musea;
- Reglement inhaalbeweging collectieregistratie.

In 2018 organiseerde PACKED vzw **42 vormingsactiviteiten**, i.p.v. 35 (+20%) in 2017 en 28 (+50%) in 2016. Daarbij werkte PACKED vzw steeds samen met andere netwerken:

- vormingssessies in het kader van Erfgoedzorg in de kunstensector / TRACKS en een studienamiddag over kunstenaarsarchieven (i.s.m. partners in het TRACKS-consortium);
- vormingssessies voor Heemkunde Vlaanderen over digitale preservering;
- gastcolleges aan VUB en UA;
- introducties in het schrijven van Wikipedia-artikels en in het gebruik van de Wikimediatplatformen i.s.m. Wikimedia België;
- infosessies in verband met Wiki Loves Heritage i.s.m. het departement Cultuur, Jeugd en Media;
- een workshop over het capteren van de inhoud van obsoleete dragers;
- twee workshops over het Scoremodel i.s.m. NDE.

PACKED vzw organiseerde op eigen initiatief een nazomers trainingskamp open culturele data. Verder leverde PACKED vzw ook een uitgebreide reeks bijdragen aan studiedagen en conferenties in binnen- en buitenland.

1.1.4. Tools & Kennisplatformen

PACKED vzw was in 2018 opnieuw online aanwezig via **1 website, 3 kennisplatformen en 3 tools**, m.n.:

- de organisatiewebsite van PACKED vzw (www.packed.be);
- CEST – Cultureel Erfgoed Standaarden Toolbox (www.projectcest.be);
- TRACKS - Toolbox & Richtlijnen voor Archief- & Collectiezorg in de Kunstensector (www.projecttracks.be);
- SCART-website over de preservering van audiovisueel erfgoed (www.scart.be);
- Scoremodel Digitale Duurzaamheid (www.scoremodel.org);
- Zelfevaluatietool Digitale Maturiteit (www.digitalematuriteit.be)²;
- Resolver (www.resolver.be).

De code van tools, maar ook van oudere obsoleete tools, is **vrij beschikbaar** op de PACKED-ruimte op GitHub (<https://github.com/PACKED-vzw>).

Wat betreft het gebruik van deze tools en platformen werden de volgende vaststellingen gedaan. Er werden in 2018 samen **49.315 unieke bezoekers** gemeten. In 2017 waren dat

² Deze nieuwe tool werd pas officieel gelanceerd in januari 2019, maar stond de laatste maanden van 2018 al wel online.

er 50.584, in 2016 51.657 en in 2015 44.432. Er is dus een kleine daling van 2,5 %. Die daling situeert zich bij de organisatiewebsite www.packed.be³, het kennisplatform SCART.be en de offline gehaalde projectwebsite www.opencultuurdata.be (die in 2017 nog 1.002 bezoekers kende). De kennisplatformen www.projectcest.be en www.projecttracks.be en de website www.dca-project.eu kenden daarentegen een toename van bezoekers. Het Scoremodel Digitale Duurzaamheid, de mobiele app CityQuest en wiki's van de afgelopen Europese projecten DCA en AthenaPlus buiten beschouwing gelaten, resulteerde dat in totaal in **149.889 pageviews**. Daarmee zitten we 22% lager dan in 2017 (190.811). Aangezien het hoge aantal pageviews in 2017 echter volledig te wijten was aan een uitzonderlijk hoge piek in de maand februari 2017 waarvoor we geen verklaring hebben, is het beter te vergelijken met 2016 en 2015. Het aantal pageviews voor 2018 is 4,5% hoger dan in 2016 (141.707), en 1% lager dan in 2015 (151.577). Het aantal pageviews per unieke bezoeker was 2,74 in 2016, 3,77 in 2017 en 3,03 in 2018. Ook hier is het hogere cijfer van 2017 te wijten aan de uitzonderlijke piek in februari 2017.

Wat betreft de aangroei van content in deze tools en platformen werden de volgende vaststellingen gemaakt. Op de TRACKS-website werd ongeveer evenveel nieuwe content gepubliceerd als in 2017. Met zes nieuwe en acht geüpdatete tools was het onderdeel 'Tools' het deel van de TRACKS-website waar het meest werd gepubliceerd. De terugval in de publicatie van nieuwe content op SCART die in 2016 en 2017 werd genoteerd, zette zich door in 2018. De reden daarvoor was de blijvende afwezigheid door ziekte van PACKED-medewerker Emanuel Lorrain. Op CEST werd aanzienlijk meer gepubliceerd dan in 2017 (en 2015, 2014, 2013 en 2012) maar minder dan in het lanceringsjaar 2011 en het redesignjaar 2016. Opmerkelijk is de sterk gestegen bijdrage van externe auteurs. Die is vooral te danken aan het werk aan het Invulboek Objecten en de aangroei van gevalstudies. Na update van de vragenlijst van het Scoremodel Digitale Duurzaamheid in 2017, werd in 2018 de tool geupdate om de stabiliteit ervan te verzekeren. Na een lange voorbereidingsperiode waarin het concept werd vastgelegd, werd in de zomer van 2018 ook de Zelfevaluatietool Digitale Maturiteit (<https://www.digitalematuriteit.be/>) ontwikkeld. De tool werd tijdens het Cultuurforum in januari 2019 officieel gelanceerd.

PACKED vzw hield de voorbije jaren ook nog de projectwebsite en de wiki online die zijn aangemaakt in het kader van het project *Digitising Contemporary Art (DCA)*, maar haalde ze eind 2018 offline. In 2019 zullen beide websites worden gearcheveerd. Ook de mobiele app CityQuest (www.cityquest.be) en een wiki met opleidingsmateriaal m.b.t. creatieve tools, ontwikkeld in het kader van het Europese project *ATHENAPlus*, werden eind 2018 offline gehaald. Ook zij worden in 2019 gearcheveerd.

PACKED vzw werkte in 2018 ook mee aan de realisatie van de online tool www.kenjedrager.be, die ondersteuning biedt bij de identificatie van audiovisuele dragers in functie van digitalisering. Die werd op 27 oktober 2018 door VIAA gelanceerd.

³ Van de website packed.be werden in februari 2018 gedurende een tiental dagen geen bezoekers gemeten door een vertraging bij het invoeren van de Google Analytics tracking code op de nieuwe versie van de website.

1.1.5. Communicatie

Een belangrijk aspect van de disseminatie en communicatie van PACKED vzw is haar online aanwezigheid. Op de website www.packed.be is informatie te vinden over de organisatie PACKED vzw en haar verschillende activiteiten. Daarop worden nieuwsberichten gepost die betrekking hebben op het brede werkveld van PACKED vzw. Na de lancering van de nieuwe PACKED-website in februari 2018, werd in april ook met een nieuw format en ritme voor de nieuwsbrief gestart. Er werden daardoor in 2018 **negentien gewone nieuwsbrieven** verstuurd (in 2017 waren het er elf), naast **twee speciale nieuwsbrieven**.

We hebben **119 nieuwe abonnees** geregistreerd in 2018. In 2017 waren er 166 nieuwe registraties, in 2016 220. In 2018 schreven zich 246 abonnees uit. In 2017 waren dat 154 abonnees, 2016 57 en in 2015 58.⁴ In 2018 was er dus een netto-afname van het aantal abonnees met 131 (tegenover een toename met twaalf in 2017). Vele abonnees zijn van werkplek veranderd en hebben zich wellicht daarom uitgeschreven, of zijn door hard bounces uit de lijst verdwenen. De communicatie via Twitter werd verder opgedreven: er werden in 2018 **324 tweets** verstuurd, die ook meer werden weergegeven. Daarvan gingen 176 tweets over de eigen werking.

Opvallend is dat het aantal bijdragen die PACKED vzw levert aan publicaties van derden hoog blijft: **dertien publicaties**, tegenover veertien in 2017, zestien in 2016, veertien in 2015 en vijftien in 2014. Het grootste deel van die bijdragen heeft betrekking op de afleveringen die PACKED vzw verzorgt voor de rubriek *Uitgepakt* in het tijdschrift *META* (VVBAD). Een meer dan gemiddeld 'lijvige' opdracht was de bijdrage van verschillende PACKED-medewerkers aan het [Rapport over open data in de cultuursector](#), in samenwerking met de Nederlandse collega's van DEN en in opdracht van de Nederlandse Taalunie.

1.1.6. Personeelsploeg

In de samenstelling van de personeelsploeg waren er in 2018 voorziene wijzigingen. Begin januari 2018 startte voor het eerst een betaalde stagiair in een BIO-baan (beroepsinlevingsovereenkomst). Olivier Van D'huynslager leerde tijdens zijn stage van zes maanden vaardigheden en competenties aan die hem in staat moeten stellen zich beter te positioneren op de arbeidsmarkt. Na zijn stage is hij in loondienst van PACKED vzw gekomen met een contract van zes maanden, o.a. om een opdracht voor de Koning Boudewijnstichting uit te voeren. Emanuel Lorrain bleef heel het jaar 2018 afwezig door ziekte. Zijn arbeidsovereenkomst werd eind december, voorafgaand aan de integratie van het PACKED-personeel in VIAA, verbroken. Net als in 2017 kon in 2018 de loonkost van Sam Donvil in grote mate door Sociale Maribel-middelen gedekt worden.

Op die manier telde PACKED vzw in 2018 in totaal **9,3 voltijdse eenheden (VTE)** op de loonlijst, terwijl dit in 2017 8,15 en in 2016 8,2 voltijdse eenheden (VTE) waren. Het aantal VTE's die werkelijk gepresteerd werden, ligt echter lager. Ze bedraagt 8,6 VTE als we de

⁴ Het cijfer omvat zowel abonnees die zelf vragen om uitgeschreven te worden als 'hard bounces' (bv. wanneer het e-mailadres niet langer bestaat).

ziektemaanden van Emanuel Lorrain in mindering brengen. Als we kijken naar het totaal aantal gepresteerde uren (gelijk aan 8,6 VTE), is dit bijna exact het arbeidsvolume dat in het Actieplan 2018 geraamd was (8,7 VTE).

PACKED vzw heeft aandacht voor een maatschappelijk en cultureel diverse samenstelling van haar personeelsploeg. Op het einde van 2018 waren er, net als in 2017, **zes mannen** en **drie vrouwen** in dienst. Het PACKED-team heeft nog steeds een internationale samenstelling. In 2018 waren er weer vier nationaliteiten vertegenwoordigd onder de vaste personeelsleden: de **Belgische, Russische, Franse en Zweedse nationaliteit**. Daarnaast deed een Syrische vluchteling vrijwilligerswerk, en deed een studente van de Brusselse (Franstalige) hogeschool IESSID een stage met als onderwerp de ordening en beschrijving van de handbibliotheek van PACKED vzw. De PACKED-medewerkers zijn hooggeschoold; ze hebben allemaal minstens één diploma van masterniveau.

1.1.7. Financiën

De totale inkomsten van PACKED vzw bedroegen in 2018 **641.296 euro**. Dat is 33.625 euro hoger dan in 2017 (+5,5%), en 66.843 euro hoger dan in 2016 (+11,6%). Terwijl de structurele subsidies nagenoeg constant bleven (stijging met 2,8% van 2017 naar 2018), vormde de aanvullende financiering in 2018 opnieuw meer dan de helft van het totale PACKED-jaarbudget (56%). De uitgaven van PACKED vzw bedroegen **777.305 euro**, en zijn 191.160 euro hoger dan in 2017 (+ 32,6%) en 224.511 euro hoger dan in 2016 (+ 40,6%). Het geleden verlies blijft ruim onder het verlies dat we in het Actieplan 2018 hadden voorzien.

Het aandeel van de personeelskosten daalde substantieel t.o.v. 2017. Ze bedroegen 72 % van de totale kosten, tegenover 83% in 2017 en 85% in 2016. Dit is te verklaren door een groter aandeel vergoedingen aan derden en andere projectkosten met betrekking tot de ontwikkeling van de Zelfevaluatietool Digitale Maturiteit, Resurrection Lab, het aanpakken van een aantal noodzakelijke reorganisaties en ontwikkeltaken in IT, en tenslotte de opdracht aan Open Knowledge Belgium om in het kader van Open Summer of Code een nieuwe versie van de resolversoftware te ontwikkelen (CultURlize).

1.1.8. Bestuursorganen

In 2018 wijzigde de samenstelling van het bestuur op het einde van het jaar door de fusie met LUKAS en VIAA. VIAA-medewerker Debbie Esmans trok zich naar aanleiding van de fusie met LUKAS en VIAA terug als lid van de Algemene Vergadering. De Raad van Bestuur telde in 2018 zeven leden, de Algemene Vergadering tot september 2018 negen leden en nadien acht. Er waren vier bijeenkomsten van de Raad van Bestuur (waarvan één digitaal i.p.v. fysiek) en twee bijeenkomsten van de Algemene Vergadering.

1.2. ENKELE CIJFERS TER VERGELIJKING

Hieronder volgt een overzicht van enkele meetbare indicatoren m.b.t. de werking van PACKED vzw. Een toelichting over de cijfers die betrekking hebben op 2018 vindt u verder in dit verslag. Een toelichting over de cijfers die betrekking hebben op voorgaande jaren vindt u in:

- jaarverslag 2012:
http://packed.be/assets/files/documents/JAARVERSLAG_2012.pdf
- jaarverslag 2013:
http://packed.be/assets/files/documents/JAARVERSLAG_2013.pdf
- jaarverslag 2014:
http://packed.be/assets/files/documents/JAARVERSLAG_2014.pdf
- jaarverslag 2015:
http://packed.be/assets/files/documents/JAARVERSLAG_2015.pdf
- jaarverslag 2016:
http://packed.be/assets/files/documents/JAARVERSLAG_2016.pdf
- jaarverslag 2017:
https://www.packed.be/assets/files/documents/JAARVERSLAG_2017.pdf

1.2.1. Ondersteuning

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Loketaanvragen								
	20-tal	90-tal	95-tal	115-tal	150-tal	170-tal	152-tal	216

1.2.2. Projecten

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Projecten								
lopende Europese projecten	3	2	3	3 (plus 2 afgelopen waarvan de administratieve afhandeling nog liep)	3 (plus 2 afgelopen waarvan de administratieve afhandeling nog liep)	2 (plus 3 afgelopen waarvan de administratieve afhandeling nog liep)	2 (plus 3 afgelopen waarvan de administratieve afhandeling nog liep)	0
nieuwe Europese projecten voorbereid	0	4	4	0	4	0	2	2
lopende projecten in Vlaanderen	4-tal	5-tal	10-tal	12-tal	15-tal	20-tal	18-tal	20-tal

1.2.3. Kennisoverdracht

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Vormingssessies								
aantal door PACKED vzw verzorgde vormingssessies	1 ⁵	7 ⁶	16 ⁷	36 ⁸	23 ⁹	28 ¹⁰	35 ¹¹	42 ¹²
Kennisoverdracht via Wikmediaplatformen								
georganiseerde schrijfsessies	/	/	/	/	/	/	14 ¹³	3 ¹⁴
toegevoegde artikels	/	/	/	/	/	/	65 ¹⁵	144 ¹⁶

⁵ Het betrof een vormingssessie i.s.m. Gebruikersgroep Cultureel Erfgoed en Auteursrecht.

⁶ Het betrof twee vormingssessies i.s.m. Digitale Week, twee i.s.m. Graduaat Bibliotheekwezen en Documentaire Informatiekunde, SCVO Pestalozzi, één i.h.k.v. COMETA en twee i.s.m. IRO.

⁷ Het betrof twaalf vormingssessies i.s.m. FARO, twee i.s.m. Heemkunde Vlaanderen, één i.s.m. Digitale Week en 1 i.h.k.v. Open Cultuur Data.

⁸ Het betrof twintig vormingssessies i.s.m. FARO, twee i.s.m. Heemkunde Vlaanderen, twee i.h.k.v. Open Cultuur Data, twee i.h.k.v. Archiefzorg Brusselse kunstinstellingen (i.s.m. AMVB), negen i.h.k.v. ATHENAPlus en één i.h.k.v. Persistente identificatie.

⁹ Het betrof drie vormingssessies i.s.m. Heemkunde Vlaanderen, één i.h.k.v. Open Cultuur Data, negen i.h.k.v. ATHENAPlus, drie i.h.k.v. Persistente identificatie, vijf i.h.k.v. Erfgoedzorg in de kunstensector / TRACKS en één i.s.m. VIAA.

¹⁰ Het betrof drie vormingssessies i.s.m. Heemkunde Vlaanderen, twee i.h.k.v. Erfgoedzorg in de kunstensector / TRACKS, één i.s.m. de erfgoedcellen, vijf i.h.k.v. Cultuurforum 2016, drie i.h.k.v. studiedag Duurzaam digitaliseren in de museale wereld, twee gastcolleges, één i.s.m. Archiefbank Vlaanderen, één i.s.m. Public Policy Exchange, één i.s.m. CAVA, één i.s.m. Erfgoedcel Brugge, één i.h.k.v. Open Belgium, één i.s.m. Rubenianum, één i.h.k.v. DARIAH EU event, één i.h.k.v. BEMuseum-conferentie, één i.h.k.v. Nederlandse bijeenkomst over het Scoremodel, één i.s.m. LUKAS, één i.h.k.v. ARIADNE Winter School.

¹¹ Het betrof twee vormingssessies i.s.m. Heemkunde Vlaanderen, twee i.h.k.v. Erfgoedzorg in de kunstensector / TRACKS, één i.s.m. Archiefbank Vlaanderen, twee i.s.m. FARO (digitale strategie), zes in het kader van PREFORMA, drie i.h.k.v. IAZ, vijf edit-a-thons, drie gastcolleges aan VUB en UA en 11 andere presentaties.

¹² Het betrof twee vormingssessies i.s.m. Heemkunde Vlaanderen, drie vormingssessies i.h.k.v. Erfgoedzorg in de kunstensector / TRACKS, één vormingssessie i.s.m. LIMA, twee score-a-thons i.s.m. DEN, twee gastcolleges aan VUB en APHogeschool, zes infosessies i.h.k.v. Loves Heritage, vier events i.s.m. Wikimedia Foundation, twee introducties op editeren op Wikimedia (VUB en UA), drie edit-a-thons (VUB theaterwetenschappen, UA literatuur, KBR), vijf dagen Nazomers kamp Open Cultuur Data, twee presentaties op de collegagroep digitale participatie en elf andere presentaties.

¹³ Twee in het kader van de Dag van de Dans, negen in het kader van het TheaterFestival, één in de Openbare Bibliotheek van Vorst, één bij de Zinneke Parade en één besloten sessie met studenten Theaterwetenschappen.

¹⁴ Eén edit-a-thon was het initiatief van de Koninklijke Bibliotheek van België in het kader van Publiek Domein Dag, met PACKED als mede-organisator. De andere twee edit-a-thons waren besloten schrijfsessies met studenten van respectievelijk theaterwetenschappen aan de VUB, en literatuur aan de UA.

¹⁵ Daarvan werden er vijf weer verwijderd, en 58 door PACKED-medewerkers geschreven.

¹⁶ Het betreft 7 artikels geschreven op de besloten edit-a-thon met VUB-studenten, 3 artikels geschreven op de besloten edit-a-thon met UA-studenten, 13 artikels door medewerkers van deSingel, 23 artikels geschreven op de edit-a-thon van KBR waar PACKED mede-organisator was, 1 artikel in het kader van het project i.s.m. de Koning Boudewijnstichting en 34 artikels door PACKED-medewerkers over podiumkunsten.

aangevulde/verbeterde artikels	/	/	/	/	/	/	41 ¹⁷	138 ¹⁸
geüploade afbeeldingen	/	/	/	/	/	2.987 ¹⁹	879 ²⁰	3550 ²¹
afbeelding gebruikt in artikels	/	/	/	/	/	/	14	912 ²²
geüploade data(sets)	/	/	/	/	/	8 sets (ong. 30.000 records)	2 sets (2.055 records over speellocaties en 4.400 relaties tussen archiefvormers en hun archieflocaties)	14 sets ²³ (85.426 records)

¹⁷ Daarvan werden er 38 door PACKED-medewerkers aangevuld/verbeterd.

¹⁸ Daarvan werden 16 artikels over podiumkunsten door PACKED-medewerkers aangevuld/verbeterd, 1 tijdens de besloten edit-a-thon met de VUB-studenten, 8 tijdens de besloten edit-a-thon met UA-studenten. Ook de 90 artikels door KMSKA-medewerkers over schilderijen (79 artikels) en beeldhouwwerken (11) uit hun collectie tellen we hier mee, omdat niet is bijgehouden hoeveel hiervan nieuw waren en hoeveel aanvulling of verbetering van bestaande artikels. Ook de medewerkers van deSingel hebben diverse pagina's aangevuld/verbeterd, maar daar hebben we geen exact cijfer van.

¹⁹ Het betreft foto's die door vrijwilligers werden gemaakt en opgeladen in het kader van het project Wiki loves Art.

²⁰ Daarvan waren 842 afkomstig van LUKAS/Groeningemuseum, en werden er 37 gemaakt door vrijwilligers tijdens edit-a-thons in kader van het TheaterFestival.

²¹ Het betreft 1.425 beeldenuploads door PACKED-medewerkers, of in door PACKED begeleide activiteiten, nl. Koning Boudewijnstichting (1000 beelden), KMSKA (118 beelden), MAS (116 beelden), CAG (56 beelden), Groeningemuseum (3 beelden), Hortamuseum (44 beelden), Letterenhuis (45 beelden), Universiteitsbibliotheek Gent (21 beelden), Fondation CIVA (4 beelden). Daarnaast gebeurden 2125 beeldenupload door instellingen zelf, nl. Universiteitsbibliotheek Antwerpen (2069 beelden) en Gruuthusemuseum (28 beelden). Twee werken van Felix Timmermans, ter beschikking gesteld door DBNL, worden hier ook als twee beelden geteld, terwijl het eigenlijk over volledig doorbladerbare boekuitgaven gaat.

²² Het betreft 928 reproducties van kunstwerken en 7 foto's m.b.t. podiumkunsten, gekoppeld aan artikels zowel door PACKED-medewerkers als door medewerkers van partnerinstellingen en Wikimediavrijwilligers.

²³ Het betreft 14 datasets, waarvan er 7 door PACKED vzw werden opgeladen en 7 door de instelling zelf. De 7 datasets die PACKED oplaadde zijn: Kunstenpunt (46554 records), De Witte Raaf/ S.M.A.K/Koen Brams (20.000 records), Iedereen leest (2282 records), Archiefbank Vlaanderen (11.071 records), Koning Boudewijnstichting (3106 records), Letterenhuis (45 records). Universiteitsbibliotheek Gent (1 record). De 7 datasets die door instellingen werden opgeladen zijn: Universiteitsbibliotheek Antwerpen (2 sets/ 2069 records), Ballet van Vlaanderen (76 records), MAS (116 records), Gruuthuse Museum (28 records), CAG (56 records), Plantin Moretus Museum (22 records)

1.2.4. Tools & Kennisplatformen

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
CEST²⁴								
totaal aantal wijzigingen	8.486	1.363	1.357	1.403	1.115	7.643	912	3.806
aantal wijzigingen door PACKED-auteurs	8.486	1.363	1.315	1.197	997	5.340	902	2.203
aantal wijzigingen door externe auteurs	0	0	42	206	118	2.303	10	1.603
aantal gewijzigde pagina's	827	287	193	281	134	alle pagina's zijn gewijzigd	192	872
aantal bestanden opgeladen als bijlage	800	84	55	31	56	301	86	243
aantal PACKED-auteurs	7	7	5	7	6	8	6	7
aantal externe auteurs	0	4	4	5	9	8 en 2 jobstudenten van PACKED vzw	12 en 1 jobstudent van PACKED vzw	10
aantal geactualiseerde of toegevoegde informatie over standaarden	2.525	71	42	0	0	260 (alle records werden geredigeerd)	12	12
aantal geactualiseerde of toegevoegde informatie over tools	836	44	4	0	0	20 (vanaf nul opnieuw begonnen)	7	38
aantal toegevoegde termen glossarium	158	1	4	13	0 ²⁵	(niet meer te achterhalen)	1	0
aantal gewijzigde termen glossarium	0	15	43	156	16	222 (alle termen werden geredigeerd)	4	0
aantal nieuwe gevalstudies gepubliceerd	0	8	5	5	2	20	12	11
aantal items CEST-blog	/	32	16	1	/	/	/	/

²⁴ De cijfers voor 2011 geven een vertekend beeld omdat de CEST-website in 2011 werd gecreëerd.

²⁵ Er werden geen nieuwe termen toegevoegd, maar wel enkele tientallen termen herwerkt.

aantal herwerkte richtlijnen	15	10	2	3	2	0	3	0
TRACKS								
toegevoegde richtlijnen	/	/	/	17 ²⁶ (7 maanden)	0	0 (wel herwerkt, n.a.v. basisarchiefgz org)	0 (wel Engelse vertaling basiszorg-pagina)	0
toegevoegde tools	/	/	/	30 ²⁷ (7 maanden)	4	3	3 (+ update van diverse andere tools)	6 (+ update van 8 andere tools)
toegevoegde praktijkvoorbeelden	/	/	/	12 ²⁸ (7 maanden)	5	3	3	1
toegevoegde activiteiten	/	/	/	8 (3 maanden)	9	2 en 1 herwerkt	6	1
toegevoegde nieuwsberichten	/	/	/	18 (7 maanden)	25	26	16	19
SCART								
toegevoegde interviews ²⁹	/	3	21	4	1	0	0	0
toegevoegde gevalstudies ³⁰	/	4	12	1	1	0	0	0
toegevoegde artikels ³¹	/	3	10	1	1	0	0	0

²⁶ Geschreven door een werkgroep die naast medewerkers van PACKED vzw bestaat uit medewerkers van Het Firmament, Resonant, CVAA, het Letterenhuis en AMVB

²⁷ Waarvan er twintig werden geschreven door medewerkers van PACKED vzw en tien door medewerkers van partnerorganisaties.

²⁸ Waarvan er negen werden geschreven door medewerkers van PACKED vzw en drie door medewerkers van partnerorganisaties.

²⁹ Voor 2012 en 2013 geeft dit een vertekend beeld omdat een aantal bijdragen afkomstig zijn van de oude PACKED-website.

³⁰ Voor 2012 en 2013 geeft dit een vertekend beeld omdat een aantal bijdragen afkomstig zijn van de oude PACKED-website.

³¹ Voor 2012 en 2013 geeft dit een vertekend beeld omdat een aantal bijdragen afkomstig zijn van de oude PACKED-website.

1.2.5. Communicatie

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bijdragen aan externe publicaties								
aantal artikels bijgedragen aan externe publicaties	3	3	11	15	14	16	14	13
Nieuwsbrieven								
Aantal	11	10	10	10	10	11 (plus 1 extra nieuwsbrief)	11	19
aantal items	120	140	150	150	129	160	157	178 ³²
Twitter								
aantal tweets over de eigen werking van PACKED vzw	/	/	/	/	/	/	89 ³³	176
aantal eigen tweets en replies	0	16	33	35	1	56	210	324
aantal impressies ³⁴	0	niet bekend	niet bekend	1.375	1.422	17.614	117.906	199.364
aantal retweets door anderen	0	1	12	5	7	36	237	293 ³⁵
Slideshare								
aantal opgeladen presentaties	0	0	1	14	3	11	24	14
aantal views	/	/	/	/	/	/	3.288	2.992
aantal downloads ³⁶	/	/	/	/	/	/	87	17
Websites								
www.packed.be: unieke bezoekers	9.032	9.390	8.634	9.561	8.341	12.021	12.589	8.190
www.packed.be: pageviews	48.093	35.925	31.575	31.541	27.279	20.110	96.358	31.636

³² Naast deze nieuwsberichten die in nieuwsbrieven werden opgenomen, werden er nog 14 nieuwsberichten enkel op de website gepubliceerd. Het totaal aantal nieuwsberichten bedroeg dus 192.

³³ In plaats van een onderscheid tussen eigen tweets en retweets te maken, maken we vanaf 2017 het onderscheid tussen tweets over de eigen werking en meer algemene nieuwstweets (vaak retweets).

³⁴ Het aantal keren dat een tweet op het scherm van een Twittergebruiker weergegeven werd.

³⁵ Naast effectieve retweets waren er ook meer andere vormen van engagement, zoals replies, likes en URL-clicks.

³⁶ Gebruikersstatistieken zijn niet opvraagbaar in Slideshare analytics voor 2016 en vroeger.

www.projectcest.be: unieke bezoekers	2.164 (5 maanden)	7.051	8.274	8.988	9.646	7.742	7.410	8.140
www.projectcest.be: pageviews	51.636 (5 maanden)	54.299	59.172	46.730	44.779	53.454	34.255	67.653
www.projecttracks.be: unieke bezoekers	/	/	/	2.585 (7 maanden)	10.070	8.327	10.335	14.545
www.projecttracks.be: pageviews	/	/	/	23.017 (7 maanden)	32.350	25.326	25.340	30.895
www.scart.be: unieke bezoekers	/	1.105 (2 maanden)	4.252	5.571	9.947	9.479	10.113	7.096
www.scart.be: pageviews	/	4.457 (2 maanden)	29.611	25.063	34.160	33.226	27.013	16.389
www.dca-project.be: unieke bezoekers	/	5.618	6.225	5.021	4.611	9.432	9.135	11.074
www.dca-project.be: pageviews	/	17.480	19.781	11.397	9.865	6.847	6.308	3.316
www.opencultuurdata.b e: unieke bezoekers	/	/	2.252 (9 maanden)	1.958	1.817	2.873	1.002	/
www.opencultuurdata.b e: pageviews	/	/	11.743 (9 maanden)	5.435	3.144	4.527	1.537	/
www.scoremodel.be: unieke bezoekers	/	/	1.289 (9 maanden)	2.455	5.416	1.783	1.049	geen correcte meting ³⁷
www.scoremodel.be: geregistreerde gebruikers	/	/	120 (9 maanden)	33	64	167	36	140
www.scoremodel.be: anonieme rapporten	/	/	281 (9 maanden)	176	147	62	1	1
www.cityquest.be: geregistreerde gebruikers	/	/	/	/	172	58	30	18
www.cityquest.be: aantal aangemaakte quests	/	/	/	/	238	77	41	14

³⁷ De Google Analytics tracking code werd pas in de de loop van 2018, na migratie van de website naar een andere server op de website, ingesteld.

1.2.6. Personeelsploeg

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Personeel								
totaal aantal voltijdse equivalenten (VTE) ³⁸	5 / 6,25	5 / 5,75	7 / 7,25	9 / 9,75	8,3 / 8,2	8,7/8	8,1 / 8,15 ³⁹	9,3 / 8,62
gemiddeld aantal voltijdse werknemers	4	4	5	8	7	6,5	6,8	8
gemiddeld aantal deeltijdse werknemers	3	2	3	2	2	3	2	1
aantal mannelijke voltijdse equivalenten ⁴⁰	3 / 4,5	4 / 4,25	4 / 4,5	3 / 4	3,7 / 3,6	4,9 / 4,7	5,4	6,6/5
aantal vrouwelijke voltijdse equivalenten ⁴¹	2 / 1,75	1 / 1,5	3 / 2,75	6 / 5,75	4,6 / 4,6	3,8 / 3,3	2,7	2,7
aantal voltijdse equivalenten universitair onderwijs (master) ⁴²	0 / 6,25	0 / 5,75	0 / 7,25	0 / 9,75	0 / 8,2	8,7 / 8	0 / 8,3	1 / 8,62
aantal gepresteerde uren voltijdse werknemers ⁴³	7.737	7.782	10.062	12.905	11.126	10.883,2	11.324	13.429
aantal gepresteerde uren deeltijdse werknemers ⁴⁴	2.415	1.957	1.868	3.352	2.449	2.249,60	1.284,40	1.197
totaal aantal gepresteerde uren ⁴⁵	10.152	9.739	11.930	16.257	13.575	13.132	12.608,4	14.626
aantal gezamenlijke personeelsvergaderingen	5-tal	4-tal	8-tal	5-tal	8-tal	8-tal	10-tal	10-tal

³⁸ Als er twee cijfers staan, is het eerste cijfer het cijfer opgenomen in de sociale balans, het tweede cijfer een eigen berekening o.b.v. de werkelijkheid.

³⁹ Het aantal VTE's die werkelijk gepresteerd werden, ligt echter lager, nl. 7,95 VTE (als we de ziektemaanden van Emanuel Lorrain in mindering brengen, consequent aan de besparing op het loonbudget) of zelfs 7,6 VTE (als we ook nog de niet gepresteerde, maar wel uitbetaalde maanden voor Sanne Van Bellingen in mindering brengen).

⁴⁰ Idem.

⁴¹ Idem.

⁴² Idem.

⁴³ Eigen cijfer uit informatie van het sociaal secretariaat. De sociale balans vermeldt soms een ander cijfer, maar dat cijfer strookt niet met de werkelijkheid.

⁴⁴ Idem.

⁴⁵ Idem.

1.2.7. Financiën

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
inkomsten								
werkingsubsidie via Ministerie van Cultuur	197.726 €	257.687 €	286.650 €	288.656 €	274.396 €	275.167 €	279.601,97 €	283.073 €
aanvullende middelen via Ministerie van Cultuur ⁴⁶	116.589 €	65.848 €	49.954 €	190.824 €	191.118 €	156.902 €	164.930 €	124.176 €
aanvullende middelen via Europese Unie	85.940 €	72.811 €	85.353 €	78.663 €	121.847 €	87.362 €	47.819,29 €	12.937 €
aanvullende middelen uit VIA-subsidies	1886 €	8.793 €	15.270 €	20.920 €	26.420 €	24.684 €	26.794,63 €	28.310,29 €
aanvullende middelen via Sociale Maribel	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	17.759 €	30.143,27 €	34.700 €
aanvullende middelen via andere overheden Innoviris/VGC	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0	34.798,50 € ⁴⁷	70.551,96 € ⁴⁸
inkomsten uit dienstverlening e.a.	18.763 €	13.941 €	102.987 € ⁴⁹	103.502 € ⁵⁰	16.242 €	12.408 €	23.673,16 €	87.543 €
totale inkomsten	420.904 €	419.080 €	540.214 €	682.565 €	630.023 €	574.455 €	607.670,82 €	641.292 €
Uitgaven								
loonkosten	295.804 €	323.794 €	397.730 €	527.716 €	467.658 €	473.213 €	486.956,52 €	561.410 €

⁴⁶ De aanvullende middelen zijn afkomstig uit diverse samenwerkingsovereenkomsten en projectsubsidies: Archipel (2011) Montevideo (2011), AAT-vertaling (2012), INgeBeeld (2012, 2013 en 2014), TRACKS (2013, 2014, 2015 en 2016), PID-traject (2013, 2014, 2015 en 2016), matching funds voor deelname aan Europese projecten (AthenaPlus, Europeana Space, DCA en Linked Heritage), Blauwdruk gedistribueerd beeldbeheer, ZelfevaluatiETOOL Digitale Maturiteit (2017-2018), cultureel-erfgoedproject Datahub Fase 2 (2018), project Waarderen FOMU (2018), innovatief partnerproject beheersmodel CultURize (2018-2019).

⁴⁷ Dit bedrag bestaat uit 10.500 euro subsidie van de VGC, en 24.298,50 euro van Innoviris

⁴⁸ Dit bedrag is subsidie van Innoviris - Brussels Gewest voor het project Resurrection Lab

⁴⁹ In 2013 waren er meer dan gemiddeld 'inkomsten uit dienstverlening' door de rol van PACKED vzw in de opstart van het VIAA (die samenwerking staat in 2013 voor 70.571 euro).

⁵⁰ In 2014 waren er meer dan gemiddeld 'inkomsten uit dienstverlening' door de rol van PACKED vzw in het VIAA (die samenwerking staat in 2014 voor 92.511,81 euro).

andere kosten	109.218 €	75.590 €	83.003 €	148.615 €	96.762 €	79.581 €	99.187,69 €	215.895 €
totale uitgaven	405.022 €	399.384 €	480.733 €	676.331 €	564.420 €	552.794 €	586.144,21	777.305 €
Resultaat								
resultaat van het boekjaar	17.894 €	20.702 €	60.650 €	- 6.234 €	65.603 €	21.660 €	21.525,61 €	-136.009
(gecumuleerd) over te dragen resultaat	33.161 €	53.862 €	114.512 €	108.277 €	173.880 €	195.540 €	217.066 €	81.057

1.2.8. Bestuursorganen

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bestuursorganen								
aantal leden RvB aan einde jaar	6	6	4	6 (plus 1 expert als waarnemer)	6 (plus 1 expert als waarnemer)	6	7	7
aantal leden RvB vertrokken	/	0	2	geen	geen	3 (waarvan één waarnemer)	0	0
aantal nieuwe leden RvB	/	0	0	2 (plus 1 expert als waarnemer)	geen	2	1	0
aantal bijeenkomsten RvB	5	4	4	4	5	4	4	4
aantal leden AV aan einde jaar	8 (waarvan 6 RvB-leden)	8 (waarvan 6 RvB-leden)	6 (waarvan 4 RvB-leden)	8 (waarvan 6 RvB-leden en 1 expert als waarnemer)	8 (waarvan 6 RvB-leden en 1 expert als waarnemer)	8 (waarvan 6 RvB-leden)	9 (waarvan 7 RvB-leden)	8 (waarvan 7 RvB-leden)
aantal bijeenkomsten AV	1	1	1	1	1	2	2	2

1.3. CONCLUSIE

1.3.1. Inhoudelijke doelstellingen bereikt

2018 was het tweede jaar van de twee waarmee de decretale periode 2012-2016 verlengd werd. Globaal genomen bleef in 2018 de activiteit stabiel tegenover 2017. Aanvullend dient daarbij wel te worden opgemerkt dat op 25 september 2018 het kabinet van minister Gatz ons onverwacht meedeelde dat we vanaf 1 januari 2019 moesten fusioneren met LUKAS en VIAA. De laatste drie maanden van 2018 stonden dan ook in het teken van de voorbereiding van de integratie van de PACKED-werking onder de vleugels van VIAA.

In sommige onderdelen van de werking was er in 2018 een toename t.o.v. 2017, in andere een lichte daling:

- vorming: het aantal georganiseerde vormingsactiviteiten is nog toegenomen (+22%);
- advies en ondersteuning: het aantal beantwoorde loketvragen is sterk toegenomen (+42%);
- projecten: het totaal aantal uitgevoerde projecten blijft stabiel, het wegvallen van Europese projecten wordt gecompenseerd door een lichte stijging van het aantal projecten in Brussel en Vlaanderen;
- online kennisplatformen: aanvulling/actualisering TRACKS bleef constant, er is een toename in de aanvulling/actualisering van CEST en een terugval bij SCART;
- samenwerking met Wikimedia Foundation: de samenwerking is voortgezet, met een opvallend sterke stijging van het aantal datasets en records die werden opgeladen in Wikidata;
- artikels: het aantal geschreven artikels in externe publicaties is afgenomen (-7 %);
- communicatie: het aantal gepubliceerde nieuwsbrieven nam sterk toe (+72%), ook het totaal aantal opgenomen nieuwsitems groeide, maar minder sterk (+ 13%);
- sociale media: het gebruik van Twitter is zeer sterk toegenomen, maar op de Slidesharepagina werd minder toegevoegd.

Globaal genomen namen de online aanwezigheid en het online bereik van PACKED vzw toe.

De verschillende operationele doelstellingen uit de beheersovereenkomst en het Actieplan 2018 worden ruimschoots afgedekt door de bovenvermelde activiteiten.

In tegenstelling tot vorige jaren werd er echter, zoals voorzien, een negatief financieel resultaat geboekt.

Een aantal uitdagingen die in het verleden door PACKED vzw werden gedetecteerd, blijven gelden bij de integratie in VIAA:

- het behoud van de personeelsploeg (en dus de opgebouwde expertise);
- de omgang met de toenemende druk op het personeel door enerzijds de blijvende vraag naar advies en ondersteuning, en anderzijds de noodzaak aan een tijdsinvestering in het zoeken en verantwoorden van aanvullende financiering;
- het beperken van langdurige afwezigheden wegens ziekte (mogelijk mede veroorzaakt door de toenemende druk);

- het vermijden van een terugval in de aanvulling en het gebruik van de online kennisplatformen en tools;
- het verzekeren van een gezonde verhouding tussen structurele middelen en projectmiddelen;
- het realiseren van een structurele verandering in het veld terwijl, ondanks de publicatie van de visienota 'Een Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk', een overkoepelend actieplan (met bijhorende financiering) van de Vlaamse overheid op het vlak digitaal erfgoed nog ontbreekt.

1.3.2. Wijzigingen personeelsploeg

In 2018 bleef de samenstelling van het team vrij stabiel. Emanuel Lorrain, die in september 2017 uitviel door ziekte, bleef het hele jaar 2018 afwezig. Het project Resurrection Lab, dat door hem werd geïnitieerd, werd door andere PACKED-medewerkers overgenomen.

In 2018 vervoegde Olivier van D'huynslager het PACKED-team: de eerste jaarhelft als stagiair met een BIO-statuuut, de tweede jaarhelft als tijdelijk medewerker.

1.3.3. Evolutie aanvulling en gebruik van de online kennisplatformen en tools

Op TRACKS werd globaal gezien ongeveer even veel toegevoegd als in 2017. Er werden meer nieuwsberichten gepubliceerd en tools toegevoegd en minder activiteiten en praktijkvoorbeelden gepubliceerd. Op CEST was er een zeer opmerkelijke stijging van wijzigingen. Die stijging is in grote mate te danken aan het werk aan het Invulboek Objecten. Op SCART was er geen aanvulling van nieuwe content.

TRACKS kende een toename van 40,7% in aantal bezoekers tegenover 2017. Het betekent een record sinds TRACKS gelanceerd werd. Ook het aantal pageviews steeg met 21,9% aanzienlijk en komt daardoor dicht in de buurt van 2015, het eerste volledige jaar na de lancering van TRACKS. CEST kende 13% meer bezoekers dan in 2017 en 97% meer pageviews; ten opzichte van 2016 waren er 8,6% meer bezoekers en is het aantal pageviews gestegen met 26%. SCART, waar bijna geen content werd toegevoegd, kende minder bezoekers (-29%) en minder pageviews (-39%) dan in 2017.

Het regelmatig plaatsen van nieuwe informatie op de drie kennisplatformen te plaatsen en het actualiseren van de aanwezige informatie blijft een uitdaging.

1.3.4. Ontoereikende financieringsbasis

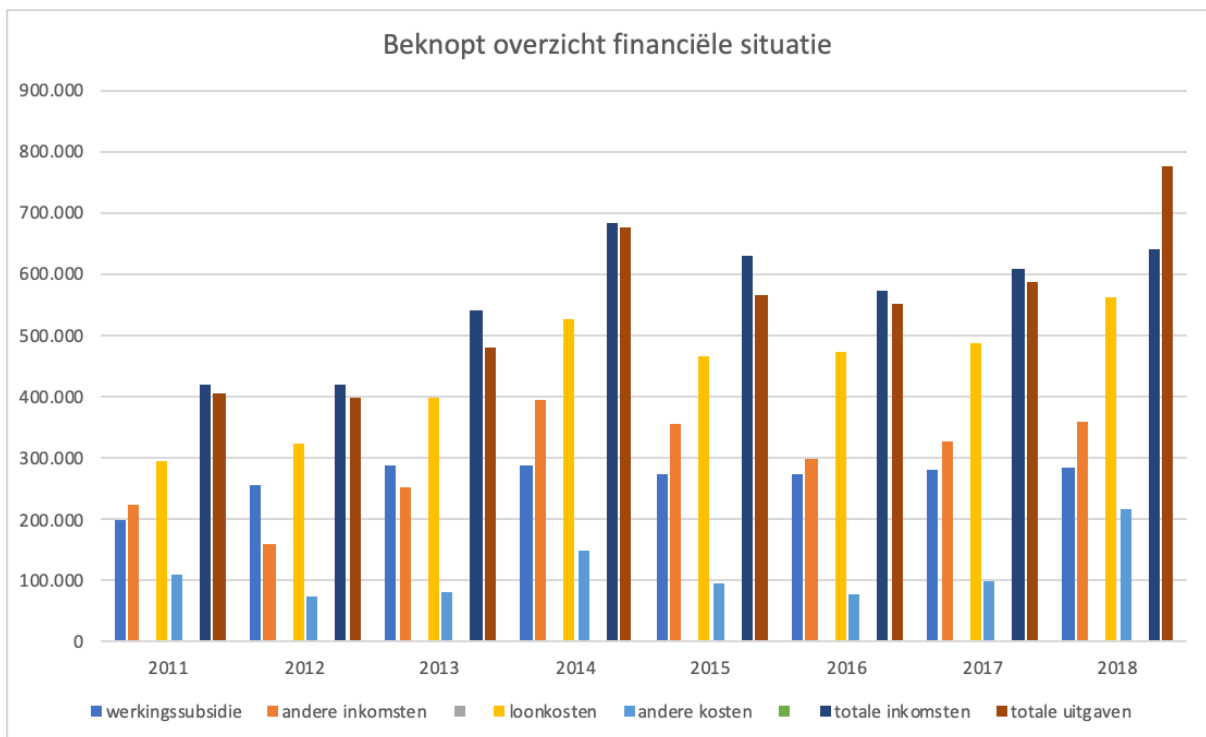
In het Actieplan 2018 werd een groot verlies verwacht van 163.614,83 euro. Door het verwerven van bijkomende inkomsten, zowel uit subsidies als uit betaalde dienstverlening, en doordat Emanuel Lorrain uiteindelijk ook het hele jaar 2018 afwezig bleef, werd dit verlies uiteindelijk teruggebracht tot 136.008,97 euro.

De structurele werkingssubsidies bedroegen in 2018 opnieuw minder dan de helft van het totale PACKED-budget. In 2018 was het aandeel van de aanvullende financiering opnieuw

groter dan de structurele middelen (56% tegenover 44 %). Ook in 2014, 2015, 2016, en 2017 was dat reeds het geval.

De structurele werkmiddelen dekten in 2018 slechts 50 % van de loonkosten (daarbij laten we de andere kosten buiten beschouwing). Dat is gedeeltelijk te wijten aan de betaling van vakantiegeld uit dienst voor het hele team dat overging naar VIAA (alle medewerkers behalve Emanuel Lorrain), en de verbrekingsvergoeding voor Emanuel Lorrain. Zonder de fusie zou de personeelskost m.a.w. nooit zo hoog zijn geweest.

Van de ruime reserve die in de jaren tot 2017 is opgebouwd, was meer dan de helft nodig om het negatieve jaarresultaat voor 2018 op te vangen. Op onderstaande grafiek wordt de evolutie van de inkomsten afgezet tegen de loonkosten en andere kosten.

1.3.5. Noodzaak aan een digitale strategie en infrastructuur

2018 was het eerste jaar na de publicatie van de visienota 'Een Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk' in december 2017. We hoopten dat deze nota een leidraad zou worden om - vanuit een langetermijnperspectief - de digitale transformatie van de culturele sector te ondersteunen. Jammer genoeg heeft de Vlaamse overheid in 2018 geen echt actieplan ontwikkeld voor de implementatie van die visienota. De acties bleven beperkt.

DEEL 2: GEDETAILLEERD VERSLAG

2.1. KOPPELING VAN ACTIVITEITEN MET DOELSTELLINGEN

2.1.1. Operationele doelstellingen

De operationele doelstellingen van PACKED vzw zoals die werden geformuleerd in het Actieplan 2018 en de Beheersovereenkomst zijn:

- OD 1: PACKED vzw heeft in onderzoeksprojecten (al dan niet internationaal) omtrent het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed geparticipeerd of ze zelf geïnitieerd, en heeft de bekomen onderzoeksresultaten gedissemineerd naar de cultureel-erfgoedsector en andere belanghebbenden. Ze heeft hierbij een bijzondere aandacht gehad voor het cultureel erfgoed van musea, alsook voor audiovisueel erfgoed.
- OD 2: PACKED vzw heeft haar website(s) verder uitgebouwd met als doel de informatie die ze over het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed verzamelt, op een gebruiksvriendelijke manier met behulp van registers en werkinstrumenten ter beschikking te stellen van de cultureel-erfgoedsector en andere belanghebbenden. PACKED vzw heeft hierbij een proactieve houding aangenomen, met een bijzondere aandacht voor het aanmaken en bewaren van digital born informatieobjecten in de cultureel erfgoed- en kunstensector.
- OD 3: PACKED vzw heeft een reeks discursieve momenten omtrent aspecten van het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed ge(co-) organiseerd. Hierop zijn vertegenwoordigers van de cultureel-erfgoedsector alsook andere belanghebbenden uitgenodigd.
- OD 4: PACKED vzw heeft als loket gefungeerd waar cultureel-erfgoedinstellingen terecht kunnen voor advies en begeleiding over aspecten van het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed. Indien PACKED vzw voor het beantwoorden van een bepaalde vraag zelf niet over de nodige kennis, ervaring en deskundigheid beschikte, heeft ze doorverwezen naar actoren die deze wel hebben.

- OD 5: PACKED vzw heeft overleg geïnitieerd met diverse (binnen- en buitenlandse) partnerorganisaties en actoren uit het cultureel-erfgoedveld (o.a. FARO) en heeft geparticipeerd in (regionale, nationale en internationale) werk- en stuurgroepen en in overlegorganen op het vlak van het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed.
- OD 6: Om innovatie m.b.t. gebruik van nieuwe standaarden, technologieën en methoden voor het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed mogelijk te maken, heeft PACKED vzw zowel instellingen uit het cultureel-erfgoedveld alsook andere relevante partners betrokken bij projecten en acties, en bij overleg. Onderzoeksprojecten ter ontwikkeling van nieuwe kennis rond het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed zijn opgezet over de institutionele en sectorale grenzen heen.
- OD 7: PACKED vzw heeft de opbouw en de spreiding van kennis, ervaring en deskundigheid m.b.t. het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed, alsook de acties met het oog op de erkenning en bewustmaking van de problematiek omtrent duurzame digitale bewaring en toegankelijkheid afgestemd met andere actoren uit het cultureel-erfgoedveld (met een bijzondere aandacht voor concrete taakafspraken met FARO).
- OD 8: PACKED vzw heeft een bijzondere aandacht gehad voor een maatschappelijk en cultureel diverse samenstelling van het personeelsbestand en de raad van bestuur en zet activiteiten op rond diversiteit. Er is getracht om in de raad van bestuur een vertegenwoordiger op te nemen van de privaatrechtelijke archiefsector. Bovendien heeft PACKED vzw zich geëngageerd om proactief vorm te geven aan acties die vervat zitten in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding en die betrekking hebben op hun doelstellingen.
- OD 9: PACKED vzw heeft in zijn werking de basisprincipes van duurzaamheid en ecologisch bewustzijn ingebouwd. Dit behelst onder meer constante aandacht voor de ecologische impact van de werking. Het behelst ook een duurzame werking, met kennisborging naast kennisdeling. In dit kader heeft PACKED vzw er ook voor gezorgd dat de omgang met gedigitaliseerd of digital born cultureel erfgoed op een duurzame manier verloopt.
- OD 10: PACKED vzw heeft zich geëngageerd om te waarborgen dat de website van de organisatie toegankelijk is. Dit betekent dat de website ook bruikbaar moet zijn voor mensen met een visuele, auditieve of motorische beperking. Indien PACKED vzw een nieuwe website heeft gebouwd, voldoet deze aan de ijkpunten van de AnySurfer-checklist.
- OD 11: PACKED vzw heeft een grondige denkoefening gemaakt op het vlak van de eigen expertise, de positionering en samenwerking van de organisatie, rekening houdend met de beleidslijnen in de Conceptnota aan de Vlaamse Regering 'Naar een duurzame cultureel-erfgoedwerking in Vlaanderen. Een langetermijnvisie voor cultureel erfgoed en cultureel-erfgoedwerking in Vlaanderen' en het Voorontwerp van

decreet houdende het Vlaams cultureel-erfgoedbeleid.

Van 2.3 tot 2.8. worden de activiteiten beschreven die voortvloeien uit deze operationele doelstellingen.

2.1.2. Beknopt overzicht van activiteiten gekoppeld aan doelstellingen

Het onderstaande overzicht toont hoe de verschillende PACKED-activiteiten in 2018 de verschillende vooropgestelde operationele doelstellingen hebben afgedekt.

2.3. ONDERSTEUNING	DOELSTELLINGEN
2.3.1 Loket (ad hoc)	1, 3, 4, 5, 6 & 7
2.3.2. Loket (gesubsidieerde) cultureel-erfgoedprojecten ⁵¹	
2.3.2.1. Waarderingsproject FOMU	1, 4 & 6
2.3.2.2. Waarderingsproject Vlaamse Erfgoedbibliotheek	1, 4 & 6
2.3.2.3. Cinema Rural	1, 4 & 6
2.3.2.4. ErfgoedBrugge.be meertalig	1, 4 & 6
2.3.2.5. Ik-Xploreer mee	1, 4 & 6
2.3.2.6. DiVersies	1, 4 & 6
2.3.3. Andere stuurgroepen	
2.3.3.1 Wikimedia Commons focusgroep Structured Data	1, 4 & 6
2.3.3.2. B-Magic	1, 4 & 6
2.3.3.3. Promise	1, 4 & 6
2.3.3.4. INSIGHT	1, 4 & 6
2.3.3.5. Studie innovatief hergebruik genetwerkte cultuurdata departement CJM	1, 4, 6, 7
2.3.3.6. Klankbordgroep Internet of Things en nieuwe vleugel Designmuseum Gent	1, 4 & 6
2.3.4. Vorming	

⁵¹ Niet alle opgesomde projecten zijn gesubsidieerd op basis van het Cultureel-erfgoeddecreet.

2.3.4.1. Hands-on sessies digitale preservering in erfgoed- en kunstorganisaties	3, 4 & 7
2.3.4.2. Open hands-on werksessies collectiedata	3, 4 & 7
2.3.4.3. Gastcolleges in hoger (kunst)onderwijs	3, 4 & 7
2.3.4.4. Score-a-thons (workshops tool Scoremodel)	2, 3, 4 & 7
2.3.4.5. Andere workshops en presentaties	2, 3, 4 & 7
2.3.4.6. Voorbereiding curriculum digitaal erfgoed	3, 4 & 7
2.4. PROJECTEN	
2.4.1. Projecten gefinancierd met aanvullende middelen	
2.4.1.1. Resurrection Lab	1, 2, 3, 6, 7
2.4.1.2. Erfgoedzorg in de kunstensector	1, 2, 3, 6, 7
2.4.1.3. Ontsluiting en hergebruik via Wikimedia	1, 3, 4, 6
2.4.1.4. Datahub fase 2	1, 4, 6
2.4.1.5. Begeleiding ontwikkeling Zelfevaluatietool Digitale Maturiteit	1, 2, 7
2.4.1.6. IIF-beeldinfrastructuur gekoppeld aan de datahub	1, 4, 6
2.4.2. Projecten gefinancierd met structurele werkmiddelen van PACKED vzw	
2.4.2.1. Preservering van audiovisueel erfgoed	1, 7
2.4.2.2. Uitrol Blauwdruk gedistribueerd beeldbeheer	1, 6, 7
2.4.2.3. Invulboek Objecten en Publicaties	2, 5, 7
2.4.2.4. Open authorities	7
2.4.2.5. Resolver v3 - CultURlize	1, 2, 4, 6
2.4.2.6. Actieplan Ingest Digitale Archieven (AIDA)	1, 6, 7
2.4.2.7. Ontsluiting en hergebruik via Wikimedia	1, 3, 4, 6
2.4.2.8. Kwaliteitscontrole	4, 7
2.5. OVERLEG EN SAMENWERKING	

2.5.1. Expertisedeling	
2.5.1.1. Europeana Vlaanderen Overlegplatform	5
2.5.1.2. Open data community events	5, 7
2.5.1.3. Collegagroep digitale participatie	5
2.5.1.4. Gebruikersgroep 'Cultureel erfgoed en auteursrecht'	5 & 7
2.5.2. Beleid, belangenbehartiging en afstemming	
2.5.2.1. Afstemmingsoverleg m.b.t. digitaal erfgoed	7
2.5.2.2. Afstemmingsoverleg met VIAA, Cultuurconnect en Publiq	5, 7, 11
2.5.2.3. Overleg landelijke erkende expertisecentra en organisaties volkscultuur	5
2.5.2.4. Overleg Cultureel Erfgoed	5, 7
2.5.2.5. Taaluniecommissie Digitaal Erfgoed	5
2.5.2.6. Europeana Network	5, 7
2.5.3. Beoordelingscommissies	
2.5.3.1. Beoordelingscommissie Cultureel-erfgoedprojecten & Cultureel-erfgoedconvenants	7
2.5.3.2. Beoordelingscommissie Landelijke musea	7
2.5.3.3. Beoordelingscommissie reglement inhaalbeweging collectieregistratie	7
2.6. EXTERNE COMMUNICATIE	
2.6.1. Nieuwsbrief	1 & 2
2.6.2. Websites	1 & 2
2.6.3. Sociale media	1 & 2
2.6.4. Publicaties en beleidsdocumenten	
2.6.4.1. Artikels	3
2.6.4.2. Beleidsteksten	3 & 7
2.7. ALGEMEEN BEHEER	

2.7.1. Werving financiële middelen	
2.7.1.1. Structurele middelen	1 & 9
2.7.1.2. Aanvullende middelen	1 & 9
2.7.2. Financieel beheer	
2.7.2.1. Voorbereiding boekhouding	9
2.7.2.2. Evaluatie kosten en budget	9
2.7.3. Bestuur en rapportering	
2.7.3.1. Algemene Vergadering en Raad van Bestuur	2, 7 & 8
2.7.3.2. Subsidiërende overheden	2 & 7
2.7.4. Personeelsbeheer en interne communicatie	
2.7.4.1. Personeelsbeheer	8, 9
2.7.4.2. Interne communicatie: personeelsvergaderingen en thematische cellen	1, 2, 3, 4 & 9
2.7.5. ICT-beheer	
2.7.5.1. Systeembeheer	9
2.7.5.2. Applicatiebeheer	9
2.7.5.3. Ontwikkeling	9
2.7.6. Informatiebeheer	
2.7.6.1. Kennisbeheer	9
2.7.6.2. Document- en archiefbeheer	9
2.7.7. Diversiteit, duurzaamheid en armoedebestrijding	
2.7.7.1. Beleid maatschappelijke en culturele diversiteit	8 & 10
2.7.7.2. Beleid duurzaamheid en ecologisch bewustzijn	9
2.7.7.3. Aansluiting Vlaams Actieplan Armoedebestrijding	8
2.7.8. Voorbereiding fusie LUKAS, PACKED en VIAA	

2.1.3. Wijzigingen t.o.v. het Actieplan 2018

Een aantal van de hogervermelde acties stond niet vermeld in het Actieplan 2018; een aantal acties die wel vermeld stond in dat plan werden niet uitgevoerd.

Loket (gesubsidieerde) cultureel-erfgoedprojecten:

- wel uitgevoerd, maar niet opgenomen in Actieplan 2018:
 - advies en bijdrage aan teksten en begroting van zeven subsidieaanvragen voor cultureel-erfgoedprojecten ingediend in ronde met indiendatum 15 oktober 2018 (zie detail onder 2.7.1.2.);
 - deelname aan stuurgroep van Studie innovatief hergebruik, opdracht van het departement aan UGent (i.p.v. uitvoeren eigen project rond innovatief hergebruik van genetwerkte cultuurdata);
 - deelname aan klankbordgroep Internet of Things en nieuwe vleugel Designmuseum;
 - deelname aan stuurgroep Cinema Rural (zie 2.3.2.3.);
 - deelname aan stuurgroep DiVersies (zie 2.3.2.6.).

Vorming/ondersteuning:

- wel uitgevoerd, maar niet opgenomen in Actieplan 2018:
 - score-a-thons op 3 september 2018 en 6 december 2018;
 - diverse presentaties en gastcolleges (zie detail onder 2.3.4.5.);
- niet uitgevoerd omwille van interne redenen:
 - expertisedeling met CEST a.d.h.v. screencasts en werksessies (tijdsgebrek);
 - workshops Blauwdruk gedistribueerd beeldbeheer (tijdsgebrek);
 - workshop Dataprofielen in samenwerking met de Archiefbank (tijdsgebrek);
- niet uitgevoerd omwille van externe redenen:
 - project Resurrection Lab: Actie 4: loket, door vertraging in het project (veroorzaakt door langdurige ziekte van een PACKED-medewerker gevolgd door ziekte van iMAL-medewerker in de eindfase van het project);
 - workshop preserveringstools, als derde deel van hands-on sessies digitale preservering in erfgoed-en kunstenurganisaties (i.h.k.v. Erfgoedzorg in de Kunstensector) omdat er geen vraag was naar deze vorming (deel 1 en 2 gingen wel door, zie 2.3.4.1).

Het niet-uitvoeren van de vermelde voorziene vormingsactiviteiten werd dus gecompenseerd door de vormingsactiviteiten die wel zijn uitgevoerd maar niet waren opgenomen in het Actieplan 2018.

Projecten:

- wel uitgevoerd, maar niet opgenomen in Actieplan 2018:
 - begeleiding ontwikkelingsfase Zelfevaluatietool (was onder voorbehoud en zonder duidelijkheid over de rol van PACKED vzw opgenomen in het Actieplan 2018);
 - IIF-beeldinfrastructuur gekoppeld aan de VKC-Datahub, fase 1:

- o proefopstelling;
 - o verschillende acties in het kader van het project ‘Ontsluiting en hergebruik via Wikimedia, met als belangrijkste en grootste subproject de samenwerking met de Koning Boudewijnstichting rond ontsluiting van hun collectie op Wikimediaplatformen (betaalde opdracht waarvoor het contract van tijdelijk medewerker Olivier Van D’huynslager verlengd werd);
 - o kwaliteitscontrole (zie 2.4.2.8.).
- niet uitgevoerd omwille van externe redenen:
 - o Project Datahub fase 2: Actie 3: koppeling Datahub met Wikidata, omdat de datahub en de API later dan verwacht productieklaar waren;
 - o Cultuurdata linken met neo4j: we voorzagen een use case met data van een erfgoedvereniging, maar de kwaliteit van de data was te slecht om een project mee uit te voeren;
 - o Studie innovatief hergebruik van genetwerkte cultuurdata, niet uitgevoerd als project van PACKED vzw maar gewijzigd naar actieve deelname van PACKED vzw aan de stuurgroep van een zeer gelijkaardig project dat CJM door UGent liet uitvoeren.

Het niet uitvoeren van de vermelde projecten of projectonderdelen omwille van tijdsgebrek werd gecompenseerd door projecten of projectonderdelen die wel zijn uitgevoerd maar niet waren opgenomen in Actieplan 2018.

Overleg en samenwerking:

- wel uitgevoerd, maar niet opgenomen in Actieplan 2018:
 - o lidmaatschap Alina Saenko in beoordelingscommissie reglement inhaalbeweging collectieregistratie (zie 2.5.3.3.);
 - o voorbereiding fusie Lukas, PACKED en VIAA (zie 2.7.8.).

Externe communicatie:

- wel uitgevoerd, maar niet opgenomen in Actieplan 2018:
 - o artikel voor FARO Magazine: Wiki Loves Heritage 2018: ‘Hoe de aanwezigheid en uitstraling van erfgoed op open online platformen vergroten?’ (auteur: Sam Donvil)

2.2. ORGANISATIESTRUCTUUR

2.2.1. Bestuursorganen

De Raad van Bestuur bestond op het einde van 2018 uit:

- voorzitter: Frank Lubbers. Hij was hoofdconservator en adjunct-directeur van het Van Abbemuseum in Eindhoven (NL) 1989 tot 2006 en was van 2007 tot 2015 freelance directeur van Museum De Wieger in Deurne (NL). Tot 2016 bekleedde hij verschillende bestuursfuncties bij musea en andere kunstinstellingen. Momenteel is hij voorzitter van het Ton Smits Huis in Eindhoven (NL) en zelfstandig tentoonstellingsorganisator en kunstadviseur in Brussel;

- Alexandra Pauwels, gewezen manager digitale informatie Museum M;
- Michel Vermote, coördinator van Archiefbank Vlaanderen;
- Gerd Van Looy, directeur Ictus;
- Matthias Vandermaesen, digitale dataconservator bij de Vlaamse Kunstcollectie;
- Eva Wuyts, coördinator van Vlaamse Erfgoedbibliotheek;
- Pierre Van Diest, zakelijk directeur van deSingel.

De Algemene Vergadering bestond in 2018 uit de leden van Raad van Bestuur, aangevuld met:

- Janna Lefevere, coördinator van de erfgoedcel k.ERF;
- Debbie Esmans, manager beleid en strategie bij VIAA.

Na de bekendmaking van de opgelegde fusie met LUKAS en VIAA op het einde van september 2018, trok Debbie Esmans, manager beleid en strategie bij VIAA, zich terug als lid van de Algemene Vergadering van PACKED vzw. Dit is wel niet meer geformaliseerd in 2018, zodat we in de cijfers uitgaan van een ongewijzigde samenstelling van onze bestuursorganen.

De Raad van Bestuur kwam in 2018 bijeen op 26 maart, 30 augustus, 26 oktober en 13 december (digitaal i.p.v. fysiek). De Algemene Vergadering kwam in 2018 bijeen op 26 maart en 30 augustus. De vergadering per e-mail van 13 december was volledig gewijd aan de fusie-overeenkomst met VIAA.

2.2.2. Personeel

Rony Vissers coördineerde zowel PACKED vzw als de verschillende grote tijdelijke projecten waarin de organisatie betrokken is, en hij stippelde het globale beleid van de organisatie uit. Hij was ook actief op het vlak van de opbouw en de verspreiding van kennis, ervaring en expertise omtrent de digitalisering van cultureel erfgoed in brede zin. Hij vertegenwoordigde PACKED vzw in overlegorganen en in diverse werk- en adviesgroepen, en was ten persoonlijke titel ook lid van zowel de Beoordelingscommissie Cultureel-erfgoedprojecten en Cultureel-erfgoedconvenants, de Beoordelingscommissie Landelijke Musea als van de Taaluniecommissie Digitaal Erfgoed. Rony is sinds januari 2009 in dienst bij PACKED vzw. Hij werkte in 2018 voltijds.

Hij werd voor het personeelsbeheer en het financieel beheer bijgestaan door zakelijk coördinator Annelies Van den Berghe. Annelies trad in dienst bij PACKED vzw vanaf januari 2015. Naast het zakelijk beheer verzorgt zij ook de communicatie van PACKED vzw. Tot midden 2014 werden het personeelsbeheer en het financieel beheer, naast andere taken, verricht door de coördinator en een andere PACKED-medewerker zelf. Mede door het voortdurend stijgende aandeel van de aanvullende financiering en de omvang van de organisatie werd dit steeds moeilijker haalbaar. Sinds 2017 nam zij ook meer taken van interne coördinatie en communicatie op zich. Zij werkte in 2018 voltijds.

Emanuel Lorrain is in dienst bij PACKED vzw sinds september 2009, maar was het volledige jaar 2018 afwezig door ziekte.

Bert Lemmens was verantwoordelijk voor het beheer van CEST (*Cultureel Erfgoed Standaarden Toolbox*), en coördineerde samen met Alina Saenko de projecten in het samenwerkingstraject met VKC, CAHF en LUKAS. In 2018 werkte hij voornamelijk aan de opstart van het AIDA-netwerk, de vernieuwing van het Scoremodel Digitale Duurzaamheid en de migratie van het Invulboek Erfgoedinzicht naar CEST. Verder gaf hij vormingen (o.a. het Nazomers trainingskamp Open Culturele Content) en was hij betrokken bij de implementatie van de visienota 'Een Vlaams Cultuurbeleid in het Digitale Tijdperk' en de werkgroep integratie provinciale erfgoeddatabanken. Bert is in dienst bij PACKED vzw sinds mei 2011. Hij werkte in 2018 voltijds.

Lode Scheers was verantwoordelijk voor de interne ICT. Als onderdeel daarvan was hij het aanspreekpunt voor Linux Belgium dat PACKED vzw ondersteunt bij systeembeheer. Hij was verantwoordelijk voor het beheer van de technische componenten van de verschillende online kennisplatform van PACKED vzw. Hij was ook betrokken bij het project Resurrection Lab. Lode is in dienst bij PACKED vzw sinds 1 juli 2017, en werkte in 2018 voltijds.

Nastasia Vanderperren was enerzijds medeverantwoordelijk voor de realisatie van het project *Erfgoedzorg in de kunstensector / TRACKS*, en anderzijds betrokken bij andere belangrijke PACKED-werven, zoals CEST, *MEDEA*, *Blauwdruk Gedistribueerd beeldbeheer*, en *IIIF-proefopstelling gekoppeld aan de datahub*. Zij werkte in 2018 ook aan het project *Werkplan Preserving Digitale Tekst* van de VVBAD-werkgroep privaatrechtelijke archieven, aan het project Resurrection Lab, aan een aantal begeleidingstrajecten van gesubsidieerde cultureel-erfgoedprojecten, en het Nazomers trainingskamp Open Culturele Content. Nastasia is in dienst bij PACKED vzw sinds februari 2014. Zij werkte in 2018 voltijds, met uitzondering van drie weken educatief verlof voor haar studies Toegepaste Informatica aan Hogeschool Gent (HoGent).

Alina Saenko werkte in 2018 aan het vervolgproject Datahub met onder andere werksessies datacleaning in de deelnemende musea, de opvolging van het herdenken van de Resolver naar CultURize, het Nazomers trainingskamp Open Culturele Content en andere vormingsmomenten. Zij werkte in samenwerking met Wikimedia en collega's Sam Donvil, Bart Magnus en Bert Lemmens ook aan collectieontsluiting m.b.v. de Wikimediaplatformen. Daarnaast coördineerde zij het interne digitaal document- en archiefbeheer bij PACKED vzw. Zij is in dienst bij PACKED vzw sinds september 2013. Zij werkte in 2018 deeltijds (0,7 VTE).

Sam Donvil ondersteunde in 2018 de samenwerking tussen Wikimedia België en de Belgische cultureel-erfgoedsector, de lancering en werking van de Publiekdomeinwerkgroep, Wiki Loves Heritage, het Nazomers trainingskamp Open Culturele Content en andere ondersteuning aan de sector i.v.m. het gebruik van de Wikimediaplatformen. Daarnaast ondersteunde hij de communicatieverantwoordelijke bij de dagelijkse communicatie-acties en nam hij de coördinatie van de sociale media op zich. Hij trad in dienst bij PACKED vzw in juni 2016 en werkte in 2018 voltijds.

Bart Magnus trad in dienst bij PACKED vzw in augustus 2016 en nam taken over van zowel

gewezen PACKED-medewerkers Barbara Dierickx als Sanne Van Bellingen. Hij was verantwoordelijk voor de realisatie van het project *Erfgoedzorg in de kunstensector / TRACKS*. In 2018 nam hij daarnaast het voortouw in het project *Zelfevaluatietool Digitale Maturiteit* en werkte hij samen met Sam Donvil, Alina Saenko en Bert Lemmens aan de samenwerking met Wikimedia. Hij werkte voltijds in 2018.

In 2018 startte ook voor het eerst een medewerker bij PACKED vzw als betaald stagiair in het kader van een beroepsinlevingsovereenkomst. Olivier Van D'huynslager werkte van 4 januari 2018 tot en met 21 juni als stagiair ter ondersteuning van de communicatiewerking en in de lopende projecten rond ontsluiting van culturele content op Wikimediatplatformen. Daarna werden nog twee arbeidsovereenkomsten van bepaalde duur met hem afgesloten, eerst om een aantal taken in het kader van de samenwerking met Wikimedia af te werken (22 juni tot en met 31 oktober) en een tweede overeenkomst (1 november tot en met 31 december 2018) om een specifiek samenwerkingsproject met de Koning Boudewijnstichting rond online collectieontsluiting op Wikimediatplatformen te kunnen opvolgen vanuit PACKED vzw.

In 2018 bood PACKED vzw ook plaats aan jobstudenten, stagiairs en vrijwilligers. Alex Alaa Al Jaouny (student Psychologie UGent) werkte een aantal dagen als vrijwilliger in het kader van het project Resurrection Lab. Eind 2018 startte DingDing Lu (studente Bibliothecaris-Documentalist) een stage met als opdracht het ordenen, beschrijven en labelen van de interne bibliotheek van PACKED vzw.

Er werd op regelmatige basis personeelsoverleg georganiseerd. In 2018 vonden er 9 bijeenkomsten plaats: op 25 januari, 1 maart, 3 april, 7 mei, 11 juni, 2 juli, 20 augustus, 12 september en 15 november. Naast dat formele overleg was er op meer reguliere tijdstippen ook informeel overleg tussen de kleinere groepen van PACKED-medewerkers, vond een dialoog over werklast en werkplanning plaats, en werd intern overlegd over communicatie, onderzoek, ondersteuning en kennisdeling.

2.3. ONDERSTEUNING

2.3.1. Loket (ad hoc)

PACKED vzw voorzag in 2018 opnieuw uitgebreid tijd om vragen te beantwoorden over creëren, ontsluiten, bewaren, delen, uitwisselen en hergebruik van digitaal cultureel erfgoed. Waar mogelijk en gewenst hebben we ook de implementatie van het advies opgevolgd en ondersteuning voorzien. Het aantal ontvangen en beantwoorde vragen is in 2018 gestegen t.o.v. 2017. We hebben ongeveer 216 vragen i.p.v. 152 geregistreerd.

Er werd niet alleen tijd voorzien voor het beantwoorden van nieuwe vragen, maar ook voor het afhandelen van langlopende vragen. Langlopende vragen, of nazorg en opvolging van projecten die al afgesloten zijn, waren o.a.:

- de publicatie van de resultaten uit het project Inventarisatie en typologisering van koetsierrijtuigen als linked open data (Karrenmuseum Essen);
- de duurzame hosting en het permanent beheer van de graphdatabank van het MEDEA-project (SKAR-VUB);
- de afronding van de conserveringsplannen voor digitale 3D-bestanden uit het project Duiken in de Machine (Texture);
- advies over vervolgcacties op de digitalisering in het project Nieuws van de Grote Oorlog.

Daarnaast beantwoorde PACKED vzw ook loketvragen over de volgende structurele ontwikkelingen:

- visievorming rond het concept open data;
- integratie van de provinciale erfgoedbanken;
- ontwikkeling van de Vlaamse Datahub;
- EU General Data Protection Regulation.

Een gedetailleerd overzicht van de loketvragen vind je in Annex 1.

2.3.2. Loket gesubsidieerde cultureel-erfgoedprojecten

2.3.2.1. Waarderingsproject FOMU

Partners: FOMU en KADOC-KULeuven

FOMU wil binnen dit pilootproject de waarderingsproblematiek met betrekking tot grote verzamelingen van diapositieven en negatieven onderzoeken. Hoewel diapositieven en negatieven vaak een zeer groot deel uitmaken van een fotocollectie, zijn ze niet eenvoudig te ontsluiten en te waarderen. De vraag stelt zich hoe ze te waarderen om vervolgens verdere beslissingen te nemen op het vlak van behoud en beheer. Het project wil dit doen aan de hand van twee case studies: de diapositieven en -negatievencollectie van Suzy Embo en de collectie diapositieven en negatieven van de Vlaamse minderbroeders-franciscanen, bewaard in KADOC-KULeuven.

De rol van PACKED vzw in het project is:

- de opmaak van een dataprofiel, indien voor de collectiebeschrijving velden zouden worden toegevoegd uit Cometa / ISAD;
- advies bij de ontwikkeling van de een tool voor condition assessment;
- publicatie op CEST en TRACKS van de tool voor condition assessment (met bijhorende handleiding);
- medewerking aan onderzoek en ontwikkeling van de contactvelmethode voor digitalisering;
- communicatie over het project via zowel de PACKED-nieuwsbrief en -website als TRACKS.

De bijdrage van PACKED vzw in 2018 bestond uit de ontwikkeling van een datamodel voor de beschrijving en waardering van fotocollecties. Daarnaast werd een piloottraject opgestart rond het digitaliseren van een diacollectie met de contactvelmethode. Deze collectie wordt het testmateriaal voor het waarderingstraject. PACKED vzw heeft het lastenboek gemaakt en de offertevraag begeleid. De digitalisering werd opgestart begin 2019.

2.3.2.2. Wijzer waarden: waardering als basis van de Bibliotheekcollectie Vlaanderen

Partners: Vlaamse Erfgoedbibliotheek, Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience, Universiteitsbibliotheek Antwerpen, Openbare Bibliotheek Brugge, Universiteitsbibliotheek Gent, KU Leuven Bibliotheken, Provinciale Bibliotheek Limburg en VVBAD

Waarderen gebeurt vaak al impliciet door erfgoedbibliotheeken. Maar het wegen van objecten of collecties op basis van vastgelegde criteria en binnen een participatief proces is eerder nieuw in de sector. Een dergelijke methodische aanpak kan van nut zijn bij het bepalen van prioriteiten op het vlak van conservering, ontsluiting en digitalisering van collecties. Daarom wil de Vlaamse Erfgoedbibliotheek al doende waardering uittesten en uitzetten via piloottrajecten in de sector. Tegelijkertijd werkt het team van de Vlaamse Erfgoedbibliotheek aan de vernieuwing van de Collectiewijzer Erfgoedbibliotheeken (www.collectiewijzer.be). Het gaat zowel om een inhoudelijke update (gegevens) als een technische upgrade (databank). Dat gebeurt in afstemming met het waarderingstraject.

De rol van PACKED vzw in het project is:

- haar grondige kennis van het open en duurzaam ontsluiten van erfgoeddata (o.a. met behulp van het Cometa-model) ter beschikking stellen van het project;
- meewerken aan de verspreiding van de opgedane expertise rond waarden in de cultureel-erfgoedsector, o.a. via CEST;
- een rol spelen in het bekendmaken van het project en het verspreiden van de projectresultaten via de PACKED-website en -nieuwsbrief.

PACKED nam in 2019 deel aan de stuurgroepen en deelde de ervaringen in de ontwikkeling van een datamodel voor collectiewaardering voor het FOMU

2.3.2.3. Cinema Rural

Partners: CAG, Boerenbond, Cinematek, Departement Landbouw en Visserij, ILVO, KADOC, Packed, VIAA, VRT

Cinema Rural ontwikkelt het Belgische luik van European Rural History Film Database (ERHF-DB, zie www.ruralfilms.eu). De databank biedt een gesystematiseerd overzicht van het grote corpus aan Europese producties met als thema landbouw en landelijk leven, van het einde van de negentiende eeuw tot nu. Het primaire doel van het project is om het bewegend beeldmateriaal te identificeren en vervolgens te beschrijven in zijn context. De database wordt opgevat als een repertorium: het verwijst de raadpleger door naar gerelateerde instellingen, archieven of databanken waar men meer informatie over het materiaal kan terug vinden, en/of de gedigitaliseerde versie bekijken.

De rol van PACKED vzw in dit project is vierledig:

- deelname aan de stuurgroep;
- inhoudelijke ondersteuning bij het vernetwerken van de databanken en vrij beschikbaar maken van data en content;
- technische ondersteuning bij het updaten van het datamodel van de CollectiveAccess-databank van CAG;
- technische ondersteuning bij de realisatie van koppelingen tussen de databanken van CAG en de partners.

In 2018 heeft PACKED vzw deelgenomen aan de stuurgroep.

2.3.2.4. ErfgoedBrugge.be meertalig

Partners: Erfgoedcel Brugge en FARO

De eerste aanvraag in het kader van het Europees jaar van het cultureel erfgoed (EYCH 2018) werd niet weerhouden. Het project werd herschreven naar een aanvraag voor een Cultureel-erfgoedproject en ingediend in het najaar van 2018. Het project *Op naar zes miljoen bezoekers van ErfgoedBrugge.be? Een onderzoek naar het potentieel van meertaligheid op de centrale dataaag van ErfgoedBrugge.be* onderzoekt en test de ontsluitingsmogelijkheden van de dataaag erfgoedbrugge.be ten behoeve van het diverse, internationale groep bezoekers van Brugge. Dit project wil dit in kaart brengen én zet eerste stappen tot implementatie.

PACKED vzw ondersteunt binnen haar reguliere werking dit project met:

- advies i.v.m. digitale collectieontsluiting;
- begeleiding en testuploads publicatie digitale collecties op Wikimedia-platformen;
- kennisdeling (CEST, etc.).

De vraag die aan PACKED vzw wordt gesteld voor dit project reikt echter een stuk verder. Daarom werd voorgesteld een extra halftijdse PACKED-medewerker in te schakelen in het project, met als takenpakket:

- begeleiding gebruikersonderzoek Erfgoedbrugge.be. PACKED vzw bepaalt op welke vragen het onderzoek een antwoord moet geven en welke doelgroepen daardoor relevant zijn om te betrekken in dit onderzoek.
- analyseren met de socialemediamonitoringtool van Toerisme Brugge i.v.m. erfgoed informatie;
- vormgeven en coördinatie uitvoering van de pilots (testproducten/prototypes), vinden van een format waarbinnen dit zou kunnen gebeuren (aanbesteding bedrijf, hackathon, etc.) en uitvoeren hiervan, evaluatie, aanbesteding ontwikkeling permanente applicaties;
- preferentiële behandeling i.v.m. uploads naar Wikimedia-platformen.

Dit project werd eind 2018 goedgekeurd, echter zonder middelen voor PACKED vzw. Het projectplan werd begin 2019 nogmaals herschreven en wordt in de loop van 2019 uitgevoerd.

2.3.2.5. Ik-Xploreer mee

Partners: Erfgoed Zuidwest, Leiedal, texture, ETWIE, PACKED vzw (in het kader van het EYCH)

Ik-xploreer mee wil het industriële erfgoed uit Zuid-West-Vlaanderen in kaart brengen met behulp van de methodiek van het 'participatief karteren'. Als technische kennispartner voorzag PACKED vzw technische en strategische feedback over hoe de data duurzaam kan worden beheerd, gedeeld en hoe die verder kan evolueren.

PACKED vzw heeft in 2018 deelgenomen aan de stuurgroep en zal in 2019 een plan uitwerken om de data die in dit project geproduceerd werd via open platformen ter beschikking te stellen.

2.3.2.6. DiVersies

Partners: Constant vzw, PACKED vzw

DiVersies is een interactieve reizende tentoonstelling die bestaat uit zeven nieuwe installaties van kunstenaars, aangevuld met twee bestaande werken. Elk van die installaties is het resultaat van een artistiek onderzoek in dialoog met één of meerdere online erfgoedcollecties, en experimenteert met een ander aspect van digitale diversiteit. DiVersies vraagt zich af hoe we digitaal erfgoed kunnen inzetten om ruimte creëren voor multiperspectiviteit.

PACKED vzw leverde advies over het projectvoorstel dat als erfgoedproject ingediend maar niet gehonoreerd werd. In 2019 werd het opnieuw ingediend als kunstenproject en werd het wel gehonoreerd.

2.3.3. Andere stuurgroepen

2.3.3.1. Wikimedia Commons focusgroep Structured Data

Eind 2017 heeft PACKED vzw een loketvraag gekregen van Wikimedia Nederland om deel te nemen in GLAM-klankbordgroep⁵² voor het project Structured Data on Wikimedia Commons.

In 2018 hebben de PACKED-medewerkers Alina Saenko en Sam Donvil de ontwikkelingen op Wikimedia Commons nauw opgevolgd via frequente mededelingen via e-mail en Skypevergaderingen. Ze hebben feedback gegeven en voorstellen gemaakt voor nieuwe functies op het WikimediaCommonsplatform die voor de instellingen uit de erfgoedsector relevant zouden zijn. Eind 2018 werd er vanuit deze focusgroep een oproep gedaan naar een voorstel voor een pilootproject in 2019. PACKED vzw heeft meerdere Vlaamse erfgoedinstellingen naar voor geschoven, zoals MSK Gent, Felixarchief en de Wolfers-collectie die bij verschillende instellingen wordt bewaard.

2.3.3.2. B-Magic

Partners: Universiteit Antwerpen, KULeuven, Universiteit Utrecht, Université catholique de Louvain (UCLouvain) en Université Libre de Bruxelles (ULB) (met middelen van het EOS-programma)

PACKED vzw maakt deel uit van de adviesgroep van een interuniversitair onderzoeksproject dat de impact van de toverlantaarn als eerste visuele massamedium in België onderzoekt. Het project wordt gefinancierd via het Excellence of Science (EOS) programme, dat onderzoekssamenwerking tussen de gewesten en regio's mogelijk maakt.

De rol van PACKED vzw bestaat erin expertise over digitale erfgoedaspecten binnen te brengen en mee te waken over de specifieke noden van deze collecties inzake digitalisering, preservering en publiekmaking.

In 2018 gebeurde vooral de administratieve opstart van het project en aanwervingen om het project inhoudelijk te kunnen starten. Er gingen nog geen adviesgroepvergaderingen door en er werden nog geen acties uitgevoerd.

2.3.3.3. Promise

Partners: Koninklijk Bibliotheek Brussel, Rijksarchief, UGent (Research Group for Media, Innovation and Communication Technologies ; Ghent Centre for Digital Humanities), Université de Namur (Research Centre in Information, Law and Society), de hogeschool Bruxelles-Brabant (Unité de Recherche et de Formation en Sciences de l'Information et de la Documentation) (met middelen van BRAIN-be programma)

PACKED vzw maakt deel uit van het 'follow-up committee' van het project PROMISE van de

⁵² Voor meer informatie, zie:

https://commons.wikimedia.org/wiki/Commons:Structured_data/Get_involved/GLAM_focus_group

Koninklijke Bibliotheek (Brussel). Dat project wil mogelijke strategieën voor de archivering van het web in België onderzoeken. Binnen het project wordt een piloottraject voor de archivering van 150 à 200 websites van podiumkunstenorganisaties opgezet. Het belang daarvan situeert zich voor PACKED vzw enerzijds in het kader van TRACKS, anderzijds in het kader van het verzekeren van de duurzaamheid van bronnen (m.b.t. podiumkunsten) die gebruikt worden op Wikipedia.

PACKED vzw heeft in 2018 deelgenomen aan het follow-up committee. PACKED vzw heeft in 2018 een selectie van twintig representatieve podiumkunstenwebsites gemaakt, een beschrijving van deze websites gemaakt en deze aangeleverd aan KBR. In de loop van 2019 moeten die websites gearchiveerd worden.

2.3.3.4. INSIGHT

Partners: Universiteit Antwerpen en KMSK Brussel (met middelen van Belpo)

Insight is een interdisciplinair project, gefinancierd via Belpo, met partners uit de universitaire wereld en de erfgoedsector. De coördinatie ligt bij Universiteit Antwerpen. Het project onderzoekt mogelijkheden om artificiële intelligentie en *machine learning* in te zetten om cultureel-erfgoedorganisaties te ondersteunen bij het catalogeren van hun digitale/gedigitaliseerde collecties.

In 2018 vonden er geen stuurgroepen plaats, noch acties waar PACKED vzw rechtstreeks bij betrokken was. Doctoraatsstudenten startten in de tweede helft van 2018 onderzoekswerk rond machinevertaling van collectiemetadaten en rond beeldherkenning en classificatie van muziekinstrumenten op foto's, op termijn uit te breiden naar kunstwerken.

2.3.3.5. Studie innovatief hergebruik van genetwerkte cultuurdata Departement CJM

(in Actieplan 2018 opgenomen onder 'projecten gefinancierd met structurele werkingsmiddelen')

PACKED vzw wou in 2018 op eigen initiatief een studie maken over hergebruik van cultuurdata in domeinen buiten de cultuur- en erfgoedsector (zie Actieplan 2018, 2.2.). Het doel van de studie was om innovatieve use cases te identificeren die een draagvlak creëren voor het vrij beschikbaar stellen van cultuurdata in verschillende domeinen van de samenleving.

Aangezien het departement Cultuur, Jeugd en Media zelf met een gelijkaardig onderzoek startte, voegde PACKED zich bij de stuurgroep. Het onderzoek werd uitgevoerd door UGent (onderzoeksgroepen MICT, GhentCDH en Cultuur & Educatie) onder de titel 'De digitale transitie is mensenwerk: Onderzoek naar de noden op het vlak van (her)gebruik van digitale culturele content in de samenleving' waarvan het eindrapport in februari 2019 gepresenteerd werd.

Het onderzoeksproject vertrok vanuit de centrale vraag naar de voorwaarden die vervuld moeten worden om te kunnen spreken van een volwaardig digitaal ecosysteem voor de

creatie, distributie, gebruik en hergebruik van digitale culturele content. De algemene onderzoeksvraag van het project luidde: “Aan welke voorwaarden moet de cultuursector voldoen zodat de behoeften van de hergebruikers van digitale culturele content vervuld kunnen worden?”.

De nadruk van het onderzoek kwam vooral bij onderwijs te liggen. Het onderzoek refereert daarbij wel meermaals naar de door PACKED vzw en DEN geschreven ‘Aanbevelingen over open data in de cultuursector’ en onze praktijken i.v.m. collectieontsluiting op Wikimediaplatformen. In de loop van 2018 nam PACKED vzw ook twee interviews af om het aantal doelgroepen, gezien de focus van het onderzoek op onderwijs en onderzoek, te diversifiëren.

2.3.3.6. Klankbordgroep Internet of Things en nieuwe vleugel Designmuseum Gent

De Stad Gent, OCMW Gent, Digipolis Gent, Universiteit Gent en Imec werkten vanuit ‘City of People’ aan een co-creatietraject. Designmuseum Gent plant een nieuwe vleugel onder de naam DING!. Deze nieuwe vleugel moet een derde ruimte worden: een *community sense making museum*, waar het onderscheid tussen gebruikers en producenten vervaagt.

PACKED vzw zat tijdens deze vergaderingen en workshops in de klankbordgroep. In 2019 loopt dit project voort als het project Museum of things for people.

2.3.4. Vorming

In 2018 organiseerde PACKED vzw een aantal vormingstrajecten rond de praktische toepassing van standaarden en richtlijnen voor het duurzaam beheer van digitale collecties. De vormingstrajecten waren bedoeld voor zowel de intermediairen als de erfgoedwerker in het veld, en voor zowel de nieuwkomer als de ervaren digitale curator.

2.3.4.1. Hands-on sessies digitale preserving in erfgoed- en kunstorganisaties

PACKED vzw organiseerde een vormingstraject voor erfgoed- en kunstorganisaties om digitale objecten duurzaam produceren en op lange termijn toegankelijk te houden. Het traject bestond uit drie sessies:

Sessie 1: basisconcepten digitale preserving

PACKED vzw gaf een vorming waarin zowel de bedreigingen voor de bewaring van digitaal materiaal als de strategieën om die bedreigingen het hoofd te bieden centraal stonden.

- 28 maart 2018, voor Heemkunde Vlaanderen: 13 deelnemers;
- 18 december 2018, voor kunstenaars en kunstorganisaties in functie van TRACKS: 5 deelnemers.

Sessie 2: workshop preservingstrategieën

PACKED vzw organiseerde een vorming en werksessie waarin deelnemers een concrete conserveringsstrategie voor hun organisatie uitwerkten.

- 18 april 2018, voor Heemkunde Vlaanderen: 9 deelnemers;
- de sessie voor kunstenaars en kunstenurganisaties volgt in 2019

Sessie 3: workshop conserveringstools

PACKED vzw plande een aanvullende werksessie te organiseren waarin deelnemers de tools onder de knie kregen om hun conserveringsstrategie in praktijk te brengen.

Deze derde sessie ging in 2018 niet door omdat er geen vraag was naar deze workshop.

2.3.4.2. Open hands-on werksessies collectiedata

PACKED vzw heeft een vormingstraject voor erfgoedorganisaties opgezet om hun collectiedata inhoudelijk rijker en beter doorzoekbaar te maken. Het traject werd opgevat als een reeks concrete werksessies waarin deelnemers met hun eigen data aan de slag gaan en de kwaliteit van hun data verbeteren.

Het traject werd het 'Nazomers trainingskamp open culturele content' genoemd en heeft van 17 september tot en met 21 september 2019 plaatsgevonden. De veertien deelnemers die de werksessies hebben gevolgd, waren afkomstig uit verschillende erfgoedorganisaties:

- Erfgoedcel Noorderkempen;
- Middelheimmuseum;
- Werkplaats Immaterieel Erfgoed;
- Vlaamse Erfgoedbibliotheek;
- STAM;
- Designmuseum;
- Villakulla;
- VIAA;
- CAG;
- CAVA - Centrum voor Academische en Vrijzinnige Archieven;
- De Museumstichting;
- KMSKB;
- Stad Brugge - Cluster Cultuur.

Voor de inhoud van de werksessies hebben de medewerkers van PACKED vzw de visienota 'Een Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk'⁵³ als uitgangspunt genomen:

- Op 17 september was het dagthema de *bruikbaarheid van content*: het in kaart brengen van de noden van verschillende interne en externe doelgroepen, het uitschrijven van specifieke gebruikersscenario's, datacleaning en verrijking m.b.v. OpenRefine.
- Op 18 september stond *vindbaarheid* centraal, waarbij de infrastructuur en principes van persistente identificatie werden besproken. De deelnemers hebben de

⁵³ https://cjsm.be/cultuur/sites/cjsm.cultuur/files/public/180710-visienota_digitale_cultuur.pdf

persistente URI's aangemaakt voor hun datasets en de werking van een Resolvertool bestudeerd.

- Op 20 september werd het thema *open* toegelicht en werden de verschillende rechtenstatuten voor cultureel-erfgoedobjecten, de metadata erover en reproducties ervan besproken. Ook de verschillende bestaande rechtenverklaringen en de manieren om voor de meest gepaste te kiezen en die in te bedden in je data kwamen aan bod.
- Op 21 september hebben de deelnemers data *bereikbaar* gemaakt door hands-on data en beelden op bestaande platformen te publiceren: Github-platform, Wikidata en Wikimedia Commons.
- 22 september stond in het kader van de *zichtbaarheid* van hun open culturele content. De deelnemers hebben geleerd hoe ze gebruikersrichtlijnen voor hun data en beelden kunnen opstellen en die als een introductie opnemen bij hun data. We hebben het ook gehad over de bestaande tools waarmee ze visualisaties en statistieken van hun data kunnen maken, als een preview voor de gebruiker en in functie van rapportering.
- Daarnaast kregen de deelnemers elke dag een boeiende presentatie van een spreker uit de sector die het thema van de dag kwam illustreren met eigen ervaringen:
 - Ykje Wildenborg (ModeMuseum Antwerpen) vertelde over het opzetten en uitvoeren van een datacleaningproject en waarvoor je daarbij moet opletten.
 - Chris Dijkshoorn (Rijksmuseum Amsterdam) sprak over het voortschrijdend inzicht over het gebruik van persistente URI's in het Rijksmuseum en hoe zij er praktisch mee omgaan.
 - Pieter-Jan Pauwels (Open Knowledge Belgium) toonde wat de meerwaarde is van vrij beschikbare kennis om tot nieuwe inzichten en oplossingen te komen.
 - Jeroen De Meester (Musea en Erfgoed Antwerpen) vertelde hoe hij het DAMS (Digital Asset Management Systeem) in Antwerpen inzet om collecties van de instellingen bereikbaar te maken.
 - Maarten Brinkerink (Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid) vertelde hoe zij via open data hun organisatie in de markt zetten als open en innovatief.

De formule heeft succes gehad, en er werd positieve feedback ontvangen van de deelnemers. In de loop van hetzelfde jaar zijn meerdere deelnemers erin geslaagd om een traject rond datacleaning en ontsluiting in hun eigen organisaties te lanceren of al lopende projecten te verbeteren met de verkregen kennis. Anderen hebben de verkregen kennis gebruikt om een projectaanvraag met duidelijke projectplanning in te dienen in het kader van het subsidiereglement 'Inhaalbeweging voor digitale collectieregistratie'.

De werksessies werden weer opgenomen in het Actieplan van 2019.

2.3.4.3. Gastcolleges in hoger (kunst)onderwijs

(Deze actie was niet opgenomen in het Actieplan 2018.)

PACKED vzw ging in op vragen om haar werking en expertise door gastcolleges of lezingen

kenbaar te maken binnen het hoger onderwijs.

- 30 maart 2018: Artesis Plantijn Hogeschool: gastcollege over Linked Open Data (Bart Magnus);
- 16 april 2018, VUB Archivistiek, gastcollege over conservering audiovisuele en computermaterialen (Rony Vissers).

2.3.4.4. Score-a-thon - ontsnappen uit het digitale mijnenveld

Partner: Netwerk Digitaal Erfgoed (NDE)

Het Scoremodel is een zelfevaluatietool waarmee je als collectiebeheerder kunt inschatten hoe veilig digitale erfgoedobjecten in je collectie bewaard worden. De tool bezorgt je een score voor de verschillende aspecten die de duurzaamheid van je digitale collectie uitmaken: Hoe degelijk is je bewaarstrategie? Beschik je over de juiste tools en systemen? Heb je voldoende kennis in huis om digitale objecten te bewaren? Tijdens de workshop leerden de deelnemers om met behulp van het scoremodel een plan van aanpak op te stellen om de duurzame bewaring en toegang tot hun digitale collectie te verbeteren.

PACKED vzw en NDE organiseerden in 2018 twee Score-a-thons, workshops rond het Scoremodel Digitale Duurzaamheid:

- 03/09, Stadsarchief Breda;
- 06/12, VIAA, Gent.

2.3.4.5 Andere workshops en presentaties

(Deze actie was niet opgenomen in het Actieplan 2018.)

Naast de vormings sessies en presentaties die deel uitmaken van projecten en daar besproken worden, gaven PACKED-medewerkers ook presentaties op de volgende bijeenkomsten:

- 11 januari, Museum M, Collegagroep digitale participatie: Rony Vissers, *Wikimediaplatformen en cultureel erfgoed*;
- 16 januari, Studiedag FARO conventie: Bart Magnus: *Lokale participatie op Wikimediaplatformen (sessie Digitale Cocreatie)*;
- 19 januari, Symposium erfgoed Gelderland, Rony Vissers: *Wikimediaplatformen*;
- 20 februari, Cultuurconnect Dig it up, Bart Magnus: *Lokaal aan de slag met cultuur op Wikimediaplatformen*;
- 12 maart, Open Belgium conferentie (Louvain La Neuve), Alina Saenko en Sam Donvil, *LOD in limbo*;
- 23 maart, stuurgroep EGC Waasland, Bert Lemmens: *Blauwdruk gedistribueerd beeldbeheer*;
- 29 maart, Collegagroep digitale participatie, Rony Vissers: *Wiki Loves Heritage*.
- 7 mei, FAAD Archivaris van de toekomst, Alina Saenko en Nastasia Vanderperren, *LOD en de archivaris van de toekomst*;
- Presentaties ter ondersteuning van Wiki Loves Heritage, Sam Donvil
 - 25 mei, Herman Teirlinckgebouw Brussel, Samenkomst

- o onroerendergoedgemeenten en IOED's;
- o 28 mei, Koning Boudewijnstichting (regio Brussel);
- o 30 mei, Groeningemuseum (regio Brugge);
- o 1 juni, Rubenianum (regio Antwerpen);
- o 4 juni, Bibliotheek Hasselt Limburg (regio Limburg);
- o 26 september, Leuven, Erfgoedplus contactdag.
- 14 juni, Mediacoach inspiratiesessie Cultuurconnect, Bart Magnus: *Lokaal aan de slag met cultuur op Wikimediaplatformen*;
- 17 november, Blankenberge, Sam Donvil, presentatie over rechtenstatements op contactdag Kusterfgoed;
- 3 december, Gent, Sam Donvil, presentatie over ontsluiting op Wikimediaplatformen op vraag van Universiteitsbibliotheek Gent voor hun netwerk van erfgoedactoren.

2.3.4.6. Voorbereiding curriculum digitaal erfgoed

i.s.m. FARO, VIAA, VKC, Archiefbank Vlaanderen, Vlaamse Erfgoedbibliotheek en CAVA / Archivistiek-opleiding VUB

PACKED vzw heeft in 2018 met een aantal andere organisaties overlegd om voor cultureel-erfgoedwerkers vanaf 2019 te starten met een gezamenlijk langdurig vormingstraject m.b.t. digitaal erfgoed. Het overleg is echter stilgevallen omdat vorming een aandachtspunt was in de gesprekken tussen het departement CJM, Cultuurconnect, PACKED vzw, Publiq en VIAA over de implementatie van de visienota 'Een Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk' en de opmaak van een actieplan daartoe. Die gesprekken zijn eind september 2018 op hun beurt voorlopig onderbroken toen bekend werd dat LUKAS, PACKED vzw en VIAA vanaf 1 januari 2019 moesten fusioneren.

2.4. PROJECTEN

2.4.1. Projecten gerealiseerd met aanvullende middelen

Hier volgt een overzicht van de gerealiseerde projecten uit 2018, inclusief de projecten die niet in het Actieplan 2018 waren opgenomen.

2.4.1.1. Resurrection Lab

Gefinancierd met middelen van Innoviris, het Brussels instituut voor onderzoek en innovatie

Partners: iMAL

Dit project omvat een onderzoek rond archivering en publieke ontsluiting van de collectie van kunstwerken op cd-rom en floppy disks die bewaard wordt door iMAL, in het bijzonder de ontwikkeling van een testbank waar complexe digitale objecten op verouderde dragers

voorbereid worden voor opname in een digitaal depot.

Actie 1: workflow creëren voor het vastleggen en preserveren van digitale creaties

PACKED vzw heeft binnen Resurrection Lab een referentiestation opgezet om de meest voorkomende obsoleete dragers te capteren. Er werden workflows uitgewerkt om data van obsoleete dragers te capteren en om de data van de overgezette dragers te identificeren. De documentatie werd uitgeschreven in twee deliverables. De tools werden getest met een collectie obsoleete media van Opera Ballet Vlaanderen, Liberaal Archief, ADVN en House for Electronic Arts (HeK).

Actie 2: toegang tot digitale creaties d.m.v. emulatie

PACKED vzw heeft in 2018 een datamodel uitgewerkt voor de beschrijving van kunstwerken op obsoleete media en heeft het platform getest dat iMAL ontwikkeld heeft voor het beschrijven en ontsluiten van de collectie.

PACKED vzw heeft de specificatie voor de model geschreven en gedeeld met de ontwikkelaars van het platform. PACKED vzw heeft het datamodel ook voorgesteld en afgetoetst bij de internationale klankbordgroep voor het project.

Actie 3: expertiseoverdracht naar de cultureel-erfgoedsector

In 2018 heeft PACKED vzw hierover drie gevalstudies en twee rapporten op CEST en een praktijkvoorbeeld op TRACKS gepubliceerd:

- [Capteren van data van verouderde dragers van Opera Ballet Vlaanderen](#);
- [Capteren van data van 3,5-inch en 5,25-inch diskettes](#);
- [Bestanden exporteren van disk images van diskettes uit de jaren tachtig en negentig](#);
- [Resurrection Lab deliverable - L.2.1. Volledige documentatie van het capteerstation](#);
- [Resurrection Lab deliverable - L.2.2. Volledige documentatie van de workflow voor de identificatie van data](#);
- [Capteren van data van verouderde dragers van Opera Ballet Vlaanderen](#) (TRACKS).

In samenwerking met LIMA en Algemeen-Nederlands Verbond (ANV) organiseerde PACKED vzw op 3 december 2018 een hands-on workshop *capteren inhoud van obsoleete dragers*. Op deze workshop werd de expertise m.b.t. het capteren van data van obsoleete dragers doorgegeven aan kunstenaars en cultureel-erfgoedwerkers.

2.4.1.2. Erfgoedzorg in de kunstensector - TRACKS

Gefinancierd met behulp van middelen toegekend op basis van een samenwerkingsovereenkomst voor de periode 2016-2018 met het Departement CJM.

Partners: departement CJM; Het Firmament; Archiefbank Vlaanderen; CVAa; FARO; Resonant; Kunstenpunt. Vanaf het najaar van 2018 trad ook CKV (Centrum Kunstarchieven Vlaanderen) toe tot de stuurgroep. Letterenhuis en AMVB werkten als partners mee in de werkgroep, maar zetelden niet in de stuurgroep.

De verdere uitbouw van de TRACKS-website en -acties gebeurt door een stuurgroep (met vertegenwoordiging van alle partners) en een werkgroep (met vertegenwoordiging van Het Firmament, Resonant, AMVB, Letterenhuis). De stuurgroep werd in 2018 uitgebreid met M

HKA, dat door de nieuwe werking van Centrum Kunstarchieven Vlaanderen een relevante partner is geworden voor archief- en collectiezorg binnen de beeldende kunsten.

Actie 1: TRACKS-website en kennisplatform

De basiswerking van TRACKS omvat in de eerste plaats het aanvullen, actualiseren en vertalen van de TRACKS-website. Sinds oktober 2017 worden de samenkomsten van de werkgroep niet als vergaderingen om te rapporteren en te plannen, maar als werksessies opgevat. De werkgroepleden komen gemiddeld tweemaandelijks samen om een dag te werken aan het aanvullen en actualiseren van de inhoud van de website.

Naast het verzamelen en ter beschikking stellen van kennis heeft de TRACKS-website ook een loketfunctie door de contactpagina.

Zes nieuwe tools werden toegevoegd (acht andere kregen een update):

- Identificeer je audiovisuele dragers met www.kenjedrager.be;
- Veilig omgaan met wachtwoorden;
- De GDPR en archiefzorg: wat is er nog mogelijk?;
- Sjabloon: digitaal materiaal in kaart brengen;
- Digitaliseren van geluidsopnames en video's;
- De risico's voor mijn digitaal archief in kaart brengen.

Verder werd de website ingezet om te communiceren over relevante activiteiten die TRACKS, haar partners of derden organiseerden.

Actie 2: opzetten van pilootprojecten

Er werd aan diverse pilootprojecten gewerkt die elk een specifieke vraag behandelen over de obstakels bij het archiveren van het werk van een kunstenaar of kunstenaarorganisatie. Als resultaat daarvan werd één nieuw praktijkvoorbeeld gepubliceerd: *Capteren van data van verouderde dragers van Opera Ballet Vlaanderen*.

Actie 3: doorlichting archieven van podiumkunstenorganisaties

In 2018 werd het traject dat in september 2017 opgestart werd, afgerond. Deelnemers waren Het Nieuwstedelijk, Voetvolk, KVS en Theater Utrecht. Zij ontvingen na twee workshops, begeleiding en plaatsbezoeken een rapport met aanbevelingen en een actieplan waarop ze hun verdere archiveringsacties kunnen baseren.

Er werd in 2018 geen nieuw traject opgestart.

Actie 4: organisatie publieksmomenten

Na overleg met de TRACKS-stuurgroep werd beslist om in 2018 in tegenstelling tot de vorige jaren geen grootschalig publieksevenement voor de hele kunstensector te organiseren, maar kleinere, thematische ontmoetingsmomenten.

Op 18 juni organiseerden TRACKS-partners M HKA, Archiefbank Vlaanderen en PACKED vzw een studienamiddag en panelgesprek rond archiefzorg in de beeldende kunst: "Volgens de regels van de kunst. Over de zorg voor kunstarchieven". Bart Magnus gaf er een presentatie over de TRACKS-toolbox en -werking: *Archiefzorg? Geen onmogelijke missie!*

Het verslag van deze namiddag is te lezen op de [TRACKS-website](#).

Op 16 november organiseerden TRACKS-partners FARO, Het Firmament en PACKED een intervisietraject rond werken met vrijwilligers. Deze eerder door FARO gebruikte methodiek werd ingezet om een aantal kunstorganisaties uit opera en dans een stap verder te helpen bij het inzetten van vrijwilligers bij hun zorg voor hun eigen archief en collecties.

Actie 5: oKo

Samen met Het Firmament onderzocht PACKED vzw in het najaar hoe met oKo kan worden samengewerkt om de oKo-leden beter te kunnen informeren en sensibiliseren over archief- en collectiezorg en in het bijzonder de basiszorg waar meerjarig gesubsidieerde kunstorganisaties zich toe dienen te verhouden. Tegelijk zijn de oKo-leden ook een belangrijke feedbackgroep die de TRACKS-partners kan helpen om de gewenste prioriteiten te leggen in hun acties om het kunstenveld te ondersteunen. Als eerste concrete stap zal het thema archief- en collectiezorg op de agenda komen tijdens een algemene vergadering van oKo in 2019.

Actie 6: onderzoeksproject met stagiair Archivistiek: Erfgoedbeheer en Hedendaags Documentbeheer

Edward Jacquemyn, student Master na Master Archivistiek: Erfgoedbeheer en Hedendaags Documentbeheer aan de VUB, startte in november 2016 een stage bij PACKED vzw. Na literatuuronderzoek in 2016 dook hij in de eerste helft van 2017 het veld van de kunstenaarsarchieven in. Hij onderzocht mogelijke modellen voor archieven en collecties van hedendaagse beeldende kunstenaars, in het bijzonder werkbare en wenselijke samenwerkings- en financieringsmodellen en de rol die publieke en private actoren daarin kunnen spelen. Om persoonlijke redenen besliste Edward om zijn thesis later in te dienen. Dat gebeurde in augustus 2018.

Aansluitend bij de acties die onderdeel zijn van Erfgoedzorg in de kunstensector - TRACKS was er ook de actie Levend erfgoed documenteren op Wikipedia, opgestart in 2017 met een combinatie van TRACKS-middelen, andere aanvullende middelen en structurele middelen en voortgezet in 2018 met vooral structurele middelen (voor meer informatie, zie 2.4.2.7.).

2.4.1.3. Ontsluiting en hergebruik via Wikimedia i.s.m. DEN

Samenwerking met DEN met middelen van de Nederlandse Taalunie.

Ter opvolging van de workshop over *Wikipedia als digitaal forum voor het Nederlandse en Vlaamse podium* die de Nederlandse Taalunie op 20 april 2017 organiseerde, werd een Vlaams-Nederlands traject uitgezet. Binnen dat traject werkten PACKED vzw en haar Nederlandse zusterorganisatie DEN in een eerste fase aan:

- inventarisatie van het Vlaams-Nederlandse netwerk voor de podiumkunsten en van relevante erfgoed(data)bronnen;
- in beeld brengen bestaande informatie-uitwisseling in de keten (informele workflows);
- praktijktesten uitvoeren met open data en Wikimedia;
- inventarisatie van aandachtspunten bij Wikimediaprojecten;
- verkennen van mogelijkheden bij opleidingen in Vlaanderen en Nederland;

- inventarisatie van ontwikkelingsmogelijkheden.

Hierover werd einde december 2017 tussentijds gerapporteerd aan de Nederlandse Taalunie. Op basis van de ontvangen feedback werd tot einde maart 2018 voortgewerkt op bovenstaande punten. Op basis van de ervaringen schreef PACKED vzw mee aan een [rapport met beleidsaanbevelingen rond open data](#) dat in juni werd overgemaakt aan de Vlaamse en Nederlandse ministers.

PACKED vzw heeft verder nog heel wat andere acties uitgevoerd rond ontsluiting en hergebruik via Wikimedia. Aangezien deze zonder aanvullende middelen gerealiseerd werden, worden ze onder 2.4.2. 'Projecten gefinancierd met structurele werkingsmiddelen van PACKED vzw' besproken, nl. onder 2.4.2.7.

2.4.1.4. Datahub fase 2

Gefinancierd als internationaal erfgoedproject op basis van het Cultureel-erfgoeddecreet (aanvraag 2017)

Partners: VKC

Datahub fase 2 ontwikkelt een aantal functionaliteiten die niet konden worden opgenomen in de eerste fase. PACKED vzw is partner en bewaakt de implementatie en het onderhoud van de Datahubapplicatie.

Actie 1: werksessies

In dit werkpakket lag de focus op het schonen en verbeteren van de kwaliteit van objectgegevens in de registratiesystemen van het Groeningemuseum Brugge, het Museum voor Schone Kunsten Gent en het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen. VKC organiseerde in samenwerking met PACKED vzw een aantal hands-on *datacleaning* workshops bij de individuele musea:

- Kick-off workshop heeft plaatsgevonden op 23 maart met alle VKC-registratoren en medewerkers van CAHF;
- MSK Gent werksessies hebben plaatsgevonden op 20 april en 18 juni en waren gericht op het schonen en verrijken van de collectie tekeningen, het schonen van de thesauri objectcategorie, objectnaam en motief om de zoekbaarheid te verbeteren, het verrijken van de objectgegevens van de collectie medailles dan wel het verrijken van de objectgegevens van het prentenkabinet met het oog op eventuele publicatie.
- Groeningemuseum werksessies hebben plaatsgevonden op 28 mei en 25 juli waarbij werd ingezet op het verder verrijken van de objectgegevens met persistente URL's met het oog op de verbetering van de digitale duurzaamheid van de collectie.
- KMSKA werksessies hebben plaatsgevonden op 23 mei en 22 juni en waren gericht op de schoning en het verrijken van de thesauri Objecttrefwoord, Materiaal en techniek, samen goed voor 714 termen.
- De slotsessie heeft plaatsgevonden op 23 oktober waarbij de resultaten werden gepresenteerd tijdens het VKC-registratorenoverleg.

Actie 2: ontwikkeling dashboard

PACKED vzw heeft ondersteuning geboden bij de ontwikkeling van een dashboard-applicatie op de Datahub waarmee de kwaliteit van de data gemonitord kan worden.

Actie 3: koppeling Datahub met Wikidata

Met deze actie was PACKED vzw van plan om de API van de Arthub te gebruiken om data over de kunstwerken op Wikidata (gepubliceerd in 2016) te vervolledigen. De datahub en de API waren later dan verwacht productieklaar, waardoor die actie niet meer in 2018 uitgevoerd werd.

2.4.1.5. Begeleiding ontwikkeling Zelfevaluatietool Digitale Maturiteit

i.s.m. departement CJM, met middelen E-cultuur van het departement CJM

PACKED vzw kreeg van het departement CJM in 2017 de opdracht om een concept uit te werken voor een te ontwikkelen zelfevaluatietool die organisaties uit de brede culturele sector in staat stelt hun digitale maturiteit te monitoren.

Actie 1: ontwikkeling concept (fase 1)

Deze actie, begonnen in 2017, liep nog verder tot einde februari 2018. Ze bestond uit:

- het verzamelen van feedback van vertegenwoordigers uit het brede culturele veld over het ontwikkelde conceptvoorstel;
- de verdere verfijning van het concept;
- een rapportering aan CJM.

Actie 2: begeleiding van de ontwikkeling (fase 2)

Vervolgens leidde PACKED vzw de ontwikkeling van de zelfevaluatietool in goede banen. Een lastenboek werd opgemaakt en verspreid onder bedrijven die potentieel geïnteresseerd waren om de ontwikkeling uit te voeren. Na het doorlopen van de gunningsprocedure werd de opdracht toegewezen aan het Gentse bedrijf Corecrew, dat in juni met de ontwikkeling begon. In het najaar was de ontwikkeling afgerond en werd het resultaat teruggekoppeld naar een delegatie van het departement CJM, waarna nog een aantal finale aanpassingen gebeurden. Het departement besliste om de tool samen met PACKED vzw te lanceren tijdens het Cultuurforum in januari 2019.

2.4.1.6. IIF-beeldinfrastructuur gekoppeld aan de VKC-Datahub, fase 1: proefopstelling

(Niet opgenomen in het Actieplan 2018.)

Gefinancierd als internationaal erfgoedproject op basis van het Cultureel-erfgoeddecreet (aanvraag 2018)

Partners: VKC (indiener) en Rijksmuseum

PACKED vzw werd in 2018 door VKC gevraagd om deel te nemen aan dit project dat een

implementatie van de Blauwdruk Gedistribueerd Beeldbeheer in de vorm van een proefopstelling voor ogen heeft. Het project is een vervolg op de Datahubprojecten voor het verder uitbouwen van een flexibel en open informatiesysteem. In dit project worden de eerste stappen gezet naar een vlotte, efficiënte en geautomatiseerde ontsluiting van beeldmateriaal ten bate van huidige en toekomstige gebruikers. Hierbij wordt rekening gehouden met de aanbevelingen van de Blauwdruk Gedistribueerd Beeldbeheer.

Dit project wil de bouw van zo'n setting testen via een proefopstelling. In eventueel volgende fases zal de proefinfrastructuur uitgerold worden in een productversie.

Actie 1: Verkenning van de verschillende IIIF-componenten

Deze actie werd gestart in 2018 en bestond uit het oplijsten van de verschillende IIIF-componenten (beeldenservers, beeldviewers, ...). Vervolgens werd een selectie gemaakt van de componenten die bruikbaar zijn voor de proefopstelling.

Actie 2: Compilatie van IIIF-componenten in een proefopstelling

Met de geselecteerde componenten uit actie 1 wordt een proefopstelling gemaakt. Deze actie wordt opgestart in 2019. In 2018 werd gestart met het opstellen van een bestek hiervoor.

Actie 3: Koppeling van de IIIF-proefopstelling aan de VKC-datahub

Vervolgens zal de proefopstelling gekoppeld worden aan de datahub. Deze actie zal opgestart worden in 2019.

Actie 4: Analyse van de koppeling met de onderbouw

In deze actie worden de verschillende scenario's voor het aanleveren van beelden voor hergebruik in de Arthub geanalyseerd en uitgezocht.

Actie 5: Workshops voor het aanleveren van IIIF-metadata

Deze actie wordt opgestart in 2019.

2.4.2. Projecten gefinancierd met structurele werkmiddelen van PACKED vzw

2.4.2.1. Preservering van audiovisueel erfgoed

PACKED vzw heeft het onderzoek verdergezet rond MKV/FFV1 als archiveringsbestand voor audiovisueel erfgoed van kleine kunsten- en erfgoedorganisaties.

Actie 1: survey audiovisuele content in erfgoedcellen en heemkundige kringen (niet gelinkt aan VIAA)

PACKED vzw heeft in 2018 het overleg opgestart met de verschillende erfgoedcellen, maar dit heeft niet tot concrete acties geleid. In de loop van 2018 startte VIAA een traject op voor de digitale ingest van audiovisueel materiaal van erfgoedcellen en heemkundige kringen.

Bijgevolg heeft PACKED vzw deze actie niet verder doorgezet.

Actie 2: pilootprojecten

PACKED vzw begeleidde twee organisaties bij het gebruik van MKV/FFV1 bij digitalisering van audiovisueel materiaal:

- De Munt, digitaliseringsopdracht voor operaregistraties;
- Mac's Grand Hornu, de transcoding van AVI/V210 materiaal naar MKV/FFV1.

Dit traject wordt in 2019 gedocumenteerd op CEST.

2.4.2.2. Uitrol Blauwdruk Gedistribueerd Beeldbeheer

PACKED vzw heeft in 2018 verder gewerkt aan het plan van aanpak om de Blauwdruk Gedistribueerd Beeldbeheer uit te rollen binnen het kader van een digitale referentiearchitectuur voor de Vlaamse cultuursector.

Actie 1: review en update deliverables

PACKED vzw is in 2018 gestart met de review van de deliverables uit het project Blauwdruk Gedistribueerd Beeldbeheer op basis van de feedback die verzameld werd in november-december 2017.

Actie 2: presentaties en workshops

In 2018 werd de Blauwdruk Gedistribueerd Beeldbeheer voorgesteld aan de stuurgroep van de Erfgoedcel Waasland (23 maart), op de COP Digi van de erfgoedcellen (24 april) en voor de stuurgroep van Erfgoedcel Kusterfgoed (4 mei).

In het actieplan van 2018 waren ook workshops voorzien. Deze zijn echter uitgesteld tot nader te bepalen tijdstip.

2.4.2.3. Invulboek Objecten & Publicaties

i.s.m. Departement CJM

PACKED vzw heeft in 2017 het beheer van het Invulboek van Erfgoedinzicht overgenomen. In 2018 werd het Invulboek verder geactualiseerd en werd een nieuwe redactiegroep opgericht.

Actie 1: redactiegroep en inhoudelijk beheer

Voor het Invulboek Objecten

- Het departement CJM heeft in samenwerking met PACKED vzw een nieuwe redactiegroep samengesteld die het inhoudelijk beheer van het Invulboek heeft opgenomen. PACKED-medewerkers Bert Lemmens en Alina Saenko zijn lid van de redactiegroep. Op de CEST-wiki werd er een apart pagina aangemaakt waar de samenstelling en de werking van de redactieraad opgevolgd kunnen worden⁵⁴. De

⁵⁴ Zie: https://www.projectcest.be/wiki/Publicatie:Invulboek_objecten/Redactie

redactieraad werd twee keer bijeengeroepen (op 27 juni en op 28 november) en heeft de door PACKED vzw voorgestelde invulinstructies voor zeven Spectrum-informatiegroepen - identificatie, beschrijving, vervaardiging, standplaats, conditiecontrole, verwerving, afstoting - doorlopen, aangepast waar nodig en goedgekeurd.

- Eind 2017 werd de vernieuwde Spectrum 5.0 uitgebracht. De medewerkers van PACKED vzw hebben in 2018 de nodige aanpassingen in de koppeling tussen de oude MOVE-invulboek en de nieuwe Spectrum doorgevoerd.
- De medewerkers van PACKED vzw hebben de nodige ondersteuning gegeven aan de erfgoedconsulenten om de koppeling van de nieuwe invulinstructies naar de verschillende velden van de erfgoeddatabanken te leggen. Deze actie zal door de erfgoedconsulenten verder in 2019 uitgevoerd worden.

Voor het Invulboek Publicaties

- De eindredactie van het invulboek Publicaties werd uitgesteld tot na de lancering van het Invulboek Objecten in juni 2019.

Actie 2: technisch beheer m.b.v. CEST

PACKED vzw ontwikkelde verder de interface van het Invulboek om de doorzoekbaarheid en gebruiksvriendelijkheid van het Invulboek te verbeteren.

- de startpagina's van zowel het Invulboek Objecten als het Invulboek Publicaties werden vernieuwd, van meer uitleg voorzien en gebruiksvriendelijker gemaakt;
- de functie van het zoeken in de invulboeken met behulp van *datatables* werd verbeterd;
- er werd een nieuwe logische opbouw voor de sjablonen van velden en elementen voorgesteld en toegepast.

2.4.2.4. Open authorities

PACKED vzw spoorde lokale authoritybestanden op en ondersteunde erfgoedorganisaties om die authorities open te stellen als Linked Open Data.

Actie 1: werving lokale authoritybestanden

PACKED vzw voerde gesprekken met verschillende organisaties over lokale authoritybestanden die in aanmerking komen voor publicatie als Linked Open Data:

- met In Flanders Fields over het persistent identificeren van personen in de lijst met personen overleden in WOI;
- met STAM over het persistent identificeren van Gentse straten in de Stratenlijst Gent in functie van een digitale toepassing in de permanente opstelling;
- met FOMU over de publicatie van de Directory of Belgian Photographers;
- met MOMu over een URI syntax voor de de persistente URI's voor de mode-vocabularies.
- met Kunstenpunt werden identifiers aangemaakt op Wikidata voor personen, organisaties, producties en speellocaties voor podiumkunstendata uit de Kunstenpuntdatabank.

Actie 2: publicatie als Linked Open Data

PACKED vzw heeft de personenlijst van Flanders Fields en de Directory of Belgian Photographers van FOMU gebruikt als testsets bij de ontwikkeling van CultURize. Tijdens OsoC 2018 werden deze datasets toegankelijk gemaakt via persistente URI's met behulp van het CultURize-prototype. In 2019 wordt in de marge van de doorontwikkeling van CultURize terug contact opgenomen met IFFM en FOMU om de dataset als open data te publiceren.

2.4.2.5. Resolver v3 - CultURize

i.s.m. Open Knowledge Belgium (OKBE)

Dit stond in het actieplan onder de projecten gefinancierd met aanvullende middelen, maar deze werden niet verworven voor Acties 1 en 2. Onder Actie 3 beschrijven we het opstarten van een deel van het project waarvoor wel aanvullende middelen verworven werden.⁵⁵

PACKED vzw heeft de volgende acties ondernomen om de ontwikkeling en de opvolging van de nieuwe versie van de Resolver-tool mogelijk te maken:

Actie 1: evaluatie van de bestaande versie van de Resolver-tool

Begin 2018 werd een uitgebreide SWOT-analyse gemaakt van de Resolver v1.7 om inhoudelijk en technisch vlak. Daarbij werden de volgende structurele gebreken vastgesteld:

- installatie van de applicatie verloopt zeer moeizaam;
- voorbereiden van het CSV-uploadbestand is complex en tijdrovend;
- collectiebeheerders vinden de tool niet gebruiksvriendelijk en negeren hem;
- voor PACKED-medewerkers is de tool onvoldoende om te sensibiliseren rond persistente URI's.

Om aan die structurele tekortkomingen te voldoen, besloot PACKED vzw om de Resolver volledig opnieuw te laten ontwikkelen tijdens Open Summer of Code 2018. De bedoeling was dat code nadien ondergebracht werd in een opensourceproject dat gecoördineerd wordt door PACKED vzw, gefinancierd door een groep erfgoedorganisaties die de Resolver gebruiken voor het publiceren van persistente URI's en technisch geadmistreerd wordt een externe ontwikkelaar.

Actie 2: ontwikkeling tijdens Open Summer of Code

PACKED vzw heeft de herontwikkeling van de Resolver voorgesteld als een project voor de Open Open Summer of Code (OSOC), een platform dat jaarlijks wordt georganiseerd door Open Knowledge Belgium om de jonge ontwikkelaars een kans te geven om aan een echte use case te werken. PACKED vzw fungeerde als de opdrachtgever aan een team van jonge ontwikkelaars en vormgevers en begeleidde de studenten tijdens de briefings twee maal per week in de loop van maand juli.

In de loop van OSOC (juli 2018) werden er de volgende resultaten bereikt:

- een nieuw vierstappenproces van de werking van verschillende componenten werd uitgewerkt;

⁵⁵ Deze middelen mogen worden aangewend in december 2018-november 2019, maar zullen dus vooral in 2019 besteed worden (ook al is het voorschot van 80% in de inkomsten van 2018 opgenomen).

- een prototype van de nieuwe tool werd opgeleverd;
- de code werd onder een open licentie geplaatst op Github-platform van OSOC: <https://github.com/oSoc18/culturizeapp>
- een nieuwe vormgeving en naam werd opgeleverd: <https://github.com/oSoc18/culturizeapp>
- een eerste versie van de handleidingen voor het opzetten van het vierstappenproces en de installatie van de tool werd opgesteld;
- een prototype werd uitgetest op een toonmoment op 26 juli door de geïnteresseerden uit de erfgoedsector (o.a. M Museum Leuven, VAI, VIAA).

Na de afloop van OSOC (september - december 2018):

- de code van de tool werd geplaatst op de PACKED Github repository;
- een lijst van bijkomende ontwikkelingen en functies werd opgesteld;
- er werd een opdracht gegeven aan een extern ontwikkelingsbedrijf om het prototype van de tool naar een productieklare eerste versie te brengen (het opleveren daarvan werd verplaatst naar 2019).

Actie 3: ontwikkeling opensource governance model

PACKED vzw stelde vast dat nader onderzoek nodig was om een duurzaam beheersmodel voor CultURize uit te werken. Hiervoor hadden we bijkomende expertise van buiten de erfgoedsector nodig en dit onderzoek zou reikwijdte van onze structurele werkmiddelen overstijgen.

Daarom werd besloten om in 2018 een afzonderlijk projectplan uit te werken voor dit onderzoek. In de loop van augustus - september 2018 werd er i.s.m. OKBE, VKC, en VAI een project voorbereid en een subsidieaanvraag ingediend voor een innovatief partnerproject 'Beheersmodel CultURize'. Dit project zal a.d.h.v. een veldonderzoek en pilootprojecten in de loop van 2019 resulteren in:

- het vormen van een gebruikersgemeenschap rond cultURize;
- het uitwerken van een coöperatief beheersmodel voor het beheer van de code.

Het innovatieve aspect is de toepassing van een coöperatief beheersmodel op een opensourceproject: erfgoedorganisaties staan zelf in voor de aansturing en financiering van essentiële software voor de realisatie van een stuk van hun missie, nl. de verspreiding van kennis en informatie over hun collectie op het web. Vandaag zijn zij daarvoor vaak erg afhankelijk van gesloten commerciële oplossingen die prijzig en van korte duur zijn, of van slecht ondersteunde opensourcetools. Dit project zoekt een manier om erfgoedorganisaties zelf te laten bijdragen aan de duurzaamheid van opensourceprojecten.

De aanvraag werd goedgekeurd. Het project werd in december 2018 gelanceerd en zal in 2019 verder worden uitgewerkt.

2.4.2.6. Actieplan Ingest Digitale Archieven (AIDA)

i.sm. AMVB, Letterenhuis, Amsab-ISG, AVG-CARHIF, ADVN, VAI, CAVA en Archiefbank Vlaanderen

AIDA (in het Actieplan 2018 *WPA Werkplan Preservering Digitale Tekst* genoemd) is de gedeelde agenda van negen culturele archiefinstellingen en expertisecentra, om in de beleidsperiode 2019-2023 concrete stappen te zetten in de preservering van digitale tekstverwerkingsdocumenten en een duurzame businesscase te ontwikkelen voor de uitrol van een gemeenschappelijk preserveringssysteem. Het doel is om zo de meest dwingende tekortkomingen in de duurzame bewaring van de digitale collecties weg te werken en daarnaast de nodige expertise te verwerven om een gedeelde infrastructuur uit te bouwen voor de preservering van digitale objecten.

De acties uit de gedeelde agenda zijn van start gegaan in 2018.

Actie 1: coördinatie en stuurgroep

PACKED vzw coördineert de stuurgroep waarin de deelnemende archiefinstellingen periodiek de voortgang van het werkplan evalueren. De stuurgroep is in 2018 vier keer samengekomen.

Actie 2: werving financiering voor deelacties

PACKED vzw zoekt als lid van de stuurgroep mee naar financiële middelen om de deelacties te kunnen uitvoeren. In oktober 2018 werd het project Digital Repair Café ingediend als cultureel-erfgoedproject onder het nieuwe erfgoeddecreet.

Actie 3: organisatie survey

PACKED vzw stelde samen met AMVB, ADVN en VAI de survey op om de noden en workflows met betrekking tot digitale archivering binnen de verschillende archiefinstellingen in kaart te brengen.

Actie 4: deelname werkgroepen

PACKED vzw nam deel aan twee werkgroepen:

- *Werkgroep Beleid* waarin stappen ondernomen worden om digitale preservering te verankeren in het beleid van de verschillende archiefinstellingen. In 2018 werden de missie, visie en beleidsplannen van de verschillende instellingen geanalyseerd en werden voorstellen geformuleerd om digitale preservering een prominentere plaats te geven in deze beleidsdocumenten;
- *Werkgroep Piloot Gedeelde Infrastructuur* waarin een prototype opgesteld wordt voor de digitale preservering van tekstdocumenten. In 2018 werd gewerkt aan een business plan voor het gedeelde beheer van de infrastructuur.

2.4.2.7. Ontsluiting en hergebruik via Wikimedia

i.s.m. Wikimedia België, Wikimedia Nederland, Kunstenpunt, Koning Boudewijnstichting, De Witte Raaf / S.M.A.K. / Koen Brams, Iedereen Leest, Archiefbank Vlaanderen, Universiteitsbibliotheek Gent, het Letterenhuis, Universiteitsbibliotheek Antwerpen, Opera Ballet van Vlaanderen, MAS, Gruuthuse Museum, CAG, Plantin-Moretus Museum, KMSKA, Groeningemuseum, Hortamuseum, DBNL, Fondation CIVA, Koninklijke Bibliotheek van

België e.a.

In 2017 werkte PACKED aan het project ‘Levend erfgoed documenteren op Wikipedia’ in samenwerking met DEN en Kunstenpunt en met als belangrijkste focus de podiumkunsten, en aan pilootprojecten rond ontsluiting en hergebruik op Wikimediaplatformen in samenwerking met verschillende erfgoedinstellingen. In 2018 werd verder ingezet op de samenwerking met de Wikimediagemeenschap, zowel in België als internationaal, om te onderzoeken hoe culturele organisaties (uit de sectoren podiumkunsten, erfgoed, maar ook andere) hun data en beelden over hun activiteiten en collecties op een zinvolle manier kunnen ontsluiten via de Wikimediaplatformen. In het kader van de samenwerking met de Belgische Wikimedia Foundation en een aantal culturele partners en instellingen, werden data en content opgeladen op verschillende Wikimediaplatformen. Door het opladen van die data en content hebben we niet alleen de vindbaarheid en (her)bruikbaarheid ervan verhoogd, maar hebben we vooral ook de werking van die platformen beter leren kennen. Die opgedane kennis is belangrijk voor onze dienstverlening. Daarnaast werden ook weer schrijfsessies georganiseerd en waren de PACKED-medewerkers zelf actief als bijdragers aan de Wikimediaplatformen.

Actie 1: expertiseopbouw Wikimedia-tools

Om niet voor elke upload afhankelijk zijn van de Wikimediavrijwilligers, werd er door meerdere PACKED-medewerkers tijd geïnvesteerd in het leren werken met de Wikimedia-tools:

- Quickstatements⁵⁶: een tool om data op Wikidata toe te voegen;
- Pattypan⁵⁷: een tool om beelden op Wikimedia-Commons op te laden;
- Cat-a-lot: een tool om beelden op Wikimedia-Commons in batch te categoriseren⁵⁸;
- Open Refine: een tool voor het normaliseren van data i.f.v. Wikidata uploads en het genereren van Quick Statements;
- GLAMorous⁵⁹/Glamorgan⁶⁰: tools die statistieken weergeven voor het hergebruik van beelden op verschillende Wikimedia-platformen;
- Wikidata query services: SPARQL query⁶¹, Vizquery⁶².

Actie 2: datadonaties en data-upload

In Wikidata hebben we in het kader van diverse projecten zeven datasets opgeladen. Alles samen gaat het ongeveer om 83.059 records. Het gaat om datasets afkomstig van Kunstenpunt, De Witte Raaf / S.M.A.K. / Koen Brams, Iedereen Leest, Archiefbank Vlaanderen, Koning Boudewijnstichting, Universiteitsbibliotheek Gent, en het Letterenhuis.

- Kunstenpunt podiumkunstendatabank: 2.147 speellocaties, 4.434 organisaties, 27.739 personen, 12.234 producties: één dataset (46.554 records); ook werden de relaties tussen al deze entiteiten werden in Wikidata verrijkt of toegevoegd, zie <https://blog.kunsten.be/podiumkunstendata-op-wikidata-de-stap-naar-%C3%A9chte-linked-open-data-41b7b67e3b91> en

⁵⁶ Voor meer informatie, zie <https://tools.wmflabs.org/quickstatements/#>.

⁵⁷ Voor meer informatie, zie https://commons.wikimedia.org/wiki/Commons:Pattypan/Simple_manual.

⁵⁸ Voor meer informatie, zie <https://commons.wikimedia.org/wiki/Help:Gadget-Cat-a-lot>

⁵⁹ Voor meer informatie, zie <https://tools.wmflabs.org/glamtools/glamorous/>.

⁶⁰ Voor meer informatie, zie <https://tools.wmflabs.org/glamtools/glamorgan.html>.

⁶¹ Voor meer informatie, zie <https://query.wikidata.org/>

⁶² Voor meer informatie, zie <https://tools.wmflabs.org/hay/vizquery/>

<https://www.packed.be/nl/nieuws/packed-podiumkunstendata-op-wikidata-als-stap-na-ar-echte-linked-open-data>;

- De Witte Raaf / S.M.A.K. / Koen Brams: data over collecties en tentoonstellingen van hedendaagse kunst: één dataset (20.000 records), zie <https://www.packed.be/nl/nieuws/packedvzw-publicatie-kunsttentoonstellingen-met-b-ehulp-van-data-de-witte-raaf>);
- Iedereen Leest: data over jeugdauteurs en -illustratoren op www.jeugdliteratuur.org opgeladen op Wikidata: één dataset (2.282 records);
- Archiefbank Vlaanderen: bewaarplaatsen van private archieven en erfgoedcollecties opgeladen in Wikidata : één dataset (11.071 records, gekoppeld aan Wikidatarecords van 9.732 archiefvormers) zie <https://packed.be/nl/nieuws/archiefbank-vlaanderen-bewaarplaatsen-private-archieven-en-erfgoedcollecties-in-wikidata>);
- Koning Boudewijnstichting: één dataset (3.106 records);
- Letterenhuis: één dataset (45 records) ingevoerd in de context van Publiek Domein Dag;
- Universiteitsbibliotheek Gent: één dataset (1 record) ingevoerd in de context van Publiek Domein Dag.

Acht andere datasets werden opgeladen door derden maar onder begeleiding van PACKED-medewerkers, vaak in het kader van initiatieven die zijn opgezet door PACKED vzw. Alles samen gaat het ongeveer om 2.413 records. Het gaat om datasets afkomstig van Universiteitsbibliotheek Antwerpen, Ballet van Vlaanderen, MAS, Gruuthuse Museum, CAG en Plantin-Moretus Museum.

- Universiteitsbibliotheek Antwerpen: twee datasets (2.069 records) ingevoerd Universiteit van Antwerpen zelf met ondersteuning en advies van PACKED vzw;
- Ballet van Vlaanderen: één kleine dataset m.b.t. het repertoire (ongeveer 76 records), opgeladen in het kader van de hands-on Wikidataworkshop, zie <https://packed.be/nl/nieuws/packed-vzw-schrijf-je-in-voor-onze-hands-on-wikidata-workshop>;
- MAS: één dataset (116 records) ingevoerd tijdens het Nazomers trainingskamp open culturele data;
- Gruuthuse Museum: één dataset (28 records) ingevoerd door hun stagiaire;
- CAG: één dataset (56 records) ingevoerd tijdens het Nazomers trainingskamp open culturele data;
- Plantin Moretus Museum: één dataset (22 records) ingevoerd het Nazomers trainingskamp open culturele data.

Actie 3: uploads van beelden

In Wikimedia Commons hebben we, o.a. in het kader van Publiek Domeindag, 1.425 beelden opgeladen. Het gaat om beelden die afkomstig zijn van Koning Boudewijnstichting, KMSKA, MAS, CAG, Plantin Moretus Museum, Groeningemuseum, Hortamuseum, Letterenhuis en Universiteitsbibliotheek Gent. De meeste beelden werden gekoppeld aan Wikidatarecords:

- Koning Boudewijnstichting: ca. 1.000 beelden, gekoppeld aan Wikidatarecords;
- KMSKA: 118 beelden, gekoppeld aan Wikidatarecords;
- MAS: 116 beelden, gekoppeld aan Wikidatarecords;

- CAG: 56 beelden, gekoppeld aan Wikidatarecords;
- Plantin-Moretus Museum: 22 beelden, gekoppeld aan Wikidatarecords;
- Groeningemuseum: drie beelden, gekoppeld aan Wikidatarecords;
- Hortamuseum: 44 beelden;
- Fondation CIVA: 4 beelden, werk van Victor Horta;
- DBNL: 2 werken van Felix Timmermans;
- Letterenhuis: 45 beelden, gekoppeld aan Wikidatarecords;
- Universiteitsbibliotheek Gent: 21 beelden, gekoppeld aan Wikidatarecords.

Twee andere beeldensets werden opgeladen door derden maar onder begeleiding van PACKED-medewerkers. Alles samen gaat het ongeveer om 2.097 records. Het gaat om datasets afkomstig van Universiteitsbibliotheek Antwerpen, het Gruuthuse Museum.

- Gruuthuse Museum: 28 beelden, gekoppeld aan Wikidatarecords;
- Universiteitsbibliotheek Antwerpen: 2.069 beelden, gekoppeld aan Wikidatarecords (door UA met ondersteuning en advies van PACKED vzw).

In het kader van Publiek Domeindag werd ook door de KBR een set van 82 beelden geüpload, waarover meer onder Actie 6.

Actie 4: Wikipedia: toevoeging, verrijking en hergebruik van content

Actie 4 a: Nieuwe Wikipedia-artikels en aanvullingen/correcties van bestaande artikels

Op Wikipedia hebben PACKED-medewerkers zelf 34 Wikipedia-artikels over podiumkunsten toegevoegd en zestien artikels over podiumkunsten geactualiseerd en aangevuld. Ook werd er één artikel geschreven in het kader van de opdracht van de Koning Boudewijnstichting. PACKED begeleidde ook schrijfsessies. Net zoals in 2017 vond een besloten schrijfsessie plaats met de studenten Theaterwetenschappen van de VUB. Die resulteerde in zeven nieuwe artikels en één verbeterd artikel over personen en gezelschappen uit de Vlaamse podiumkunsten. Bij de Universiteit van Antwerpen ondersteunden we in 2018 een schrijfsessie met de studenten literatuurwetenschappen waarvan de opbrengst pas in 2019 gepubliceerd zal worden.

Daarnaast begeleidde PACKED vzw in 2018 **deSingel** bij het koppelen van hun data aan Wikidata in het kader van het hergebruik van tekstmateriaal uit Wikipedia. Tegelijk vormde PACKED vzw een aantal medewerkers van deSingel in het schrijven op Wikipedia. Zo kan deSingel voortaan niet enkel bestaande teksten op Wikipedia hergebruiken om artiesten op hun eigen website van biografische context te voorzien, maar kan het ook het eigen archiefmateriaal valoriseren om bestaande Wikipedia-artikels te verbeteren en nieuwe te publiceren. In 2018 werden dertien [nieuwe artikels](#) gepubliceerd. Deze werden samen 2.347 keer bekeken op Wikipedia. Diverse andere artikels werden verbeterd.

Samengevat resulteerde dit in 21 nieuwe artikels en twee verbeterde artikels:

- deSingel: dertien nieuwe Wikipedia-artikels geschreven en één Wikipedia-artikel verbeterd of aangevuld;
- VUB-edit-a-thon met studenten; zeven nieuwe Wikipedia-artikels geschreven en één artikel verbeterd of aangevuld;
- KBS: één nieuw Wikipedia-artikel.

Onder impuls of begeleiding van PACKED-medewerkers, hebben hebben vrijwilligers of

medewerkers van erfgoedinstellingen 179 nieuwe Wikipedia-artikels geschreven en 31 bestaande artikels geactualiseerd en aangevuld:

- KMSKA (medewerker Kim De Clerck en jobstudent Eef Segers) schreven of vulden bestaande artikels aan, nu in totaal 79 artikels over schilderijen en 11 artikels over sculpturen uit de collectie van het KMSKA op Wikipedia;
- UA-edit-a-thon met studenten; 3 nieuwe Wikipedia-artikels geschreven en 8 artikels verbeterd of aangevuld;
- KBR edit-a-thon met vrijwilligers in het kader van Publiek Domein Dag; 23 artikels ofwel nieuw aangemaakt of aangevuld;
- KBS: 86 artikels geschreven door Wikimediavrijwilligers Romaine en Paul Hermans.

Actie 4b: Wikipedia-artikels van een foto voorzien

Ook werden een 935 Wikipedia-artikels van een foto voorzien; deze cijfers zijn inclusief edits van zowel PACKED-medewerkers als leden van de Wikimediagemeenschap:

- Koning Boudewijnstichting: 646 artikels;
- Groeningemuseum: 30 artikels;
- KMSKA: 79 artikels;
- MAS: dertien artikels;
- Gruuthuuse museum: elf artikels;
- CAG: twee artikels;
- Plantin Moretus museum: 28 artikels;
- Horta Museum: 65 artikels;
- Letterenhuis: acht artikels;
- Universiteitsbibliotheek Gent: 28 artikels;
- Universiteitsbibliotheek Antwerpen: twee artikels.

Actie 5: project in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting

De Koning Boudewijnstichting beheert een collectie documenten en (kunst)werken, die ze niet alleen wil bewaren en behouden voor de toekomst, maar ook valoriseren en voor iedereen toegankelijk maken. In het kader daarvan deed ze beroep op de kennis en expertise van PACKED vzw op het vlak van het documenteren en ontsluiten van erfgoed op de Wikimediaplatformen.

In eerdere contacten met de Koning Boudewijnstichting over de ontsluiting van hun verspreide collecties op Wikimediaplatformen, gaf PACKED vzw advies over wat het team van de Koning Boudewijnstichting hier zelf kon in ondernemen. In opvolgesprekken bleek echter dat ze intern de noodzaak hadden vastgesteld aan het tijdelijk aantrekken van externe expertise en hier ook het budget hadden voorzien. De externe persoon moest iemand zijn met kennis van de nodige tools en ervaring met het toevoegen van content op de Wikimediaplatformen. Olivier Van D'huynslager, die van januari tot en met september 2018 bij PACKED vzw net daaraan gewerkt had, bleek de geschikte kandidaat. Om het project vanuit PACKED vzw ook mee te kunnen opvolgen en Olivier te blijven ondersteunen met advies kwamen de Koning Boudewijnstichting en PACKED vzw overeen dat Olivier bij PACKED vzw in dienst zou blijven terwijl hij het project coördineerde. Er werd een werkplan afgesproken met volgende acties:

- a. Het ontwikkelen van een strategie voor het publiceren van collectiegegevens afkomstig uit de Koning Boudewijnstichting en partnerinstellingen, vertrekkende vanuit een afgebakende deelset *Collectie Charles Van Herck*. Hierbij wordt ook gekeken naar mogelijke verrijkingen aan de hand van externe thesauri zoals bv. AAT en RKD en externe collectiegegevens.
- b. De registratie (op Wikidata) van de verzamelde en verrijkte selectie collectiegegevens (basisregistratie) met betrekking tot de betrokken fondsen, deelcollecties, tentoonstelling(en), behorende instellingen en collectie-items en/of -ensembles. De ontsluiting gebeurt in eerste instantie op verschillende Wikimediatplatformen (Wikidata, Wikimedia Commons en Wikipedia).
- c. De registratie van collectiegegevens in de vorm van Linked Open Data maakt het mogelijk om allerlei dwarsverbanden, statistieken en visualisaties op basis van deze data te genereren. Ook kan data uit verschillende bronnen eenvoudiger met elkaar verbonden worden. Mogelijke toepassingen hierbij zijn het genereren van infografieken zoals het in kaart brengen van de huidige locatie van de collectie, het illustreren van de pedigree (geschiedenis van herkomst en verwerving) van de werken waarvoor gegevens verwerkt zijn, alsook voor de deelcollecties of fondsen: tendensen in aankoop en verwerving. Het beschikbaar stellen van deze data biedt ook toepassingen voor de in bruikleen nemende instellingen.
- d. Het opstellen van een stappenplan dat het mogelijk maakt om de hierboven vermelde acties in de toekomst te herhalen voor andere deelcollecties

Het inzetten op Open Data en het publiceren op Linkedopendataplatformen zoals Wikidata heeft zowel een bredere zichtbaarheid als vindbaarheid ten gevolg. Zichtbaarheid omwille van het grote bereik van platformen zoals Wikidata en Wikipedia. Vindbaarheid omwille van de meertaligheid waarin Wikidata opereert, alsook door de mogelijke verbindingen van de collectiegegevens met deze van andere instellingen, externe thesauri, het hergebruik van deze data door Google bij het genereren van hun knowledge graphs, ed.

De cijfers van opgeladen records op Wikidata, opgeladen beelden, geschreven artikels en koppelingen van beelden aan artikels staan hierboven vermeld. Aangezien dit project pas in 2019 werd afgerond, zullen de eindresultaten en de evaluatie deel uitmaken van het werkingsverslag over 2019.

Actie 6: open data en public domain outreach

PACKED vzw organiseerde een reeks initiatieven die de cultureel-erfgoedsector en de Wikimediagemeenschap samen brachten, en faciliteerde door het ondersteunen van dit initiatief het smeden van duurzame contacten:

- PACKED vzw presenteerde de voortgang en de resultaten van het project tijdens sectormomenten;
- PACKED vzw was co-organisator van een nieuwjaarsreceptie met Wikimedia België;
- project Publiek Domeindag: PACKED vzw begeleidde de donatie van data m.b.t. werken die in 2018 en 2019 in het publieke domein gekomen zijn in een laagdrempelig open data project. Deze content werd in de kijker gezet op Publiek Domeindag en later werd deze door de andere partners van Publiek Domeindag geremixt en tentoongesteld. Donaties in de context van Publiek Domeindag 2018 (voorbereid in 2017):
 - DBNL: twee werken van Felix Timmermans;
 - Fondation CIVA: vier beelden, werk van Victor Horta;

- Hortamuseum: 44 beelden, reproducties van werk van Victor Horta;
- Groeningemuseum: drie beelden, werk van Gustave Van de Woestyne;
- KBR: 82 beelden, werk van Emile De Wildeman, Felix Timmermans, Fernand Victor Toussaint van Boelaere, Georges Marlow, Matthieu Crickboom;
- KMSKA: 18 beelden, werk van Gustave Van de Woestyne, Ramah, Pierre Jacques Dierckx, Marten Melsen, Anna Kernkamp;
- Letterenhuis: 44 beelden, werk van Felix Timmermans;
- Publiek Domeindag 2019 (voorbereid in 2018):
 - KMSKA: twee beelden, werk van Alberto Tutino, Oscar Verpoorten;
 - Prentenkabinet Universiteit van Antwerpen: één beeld, werk van Henry Harris Brown;
 - KBR: 66 beelden, werken van Maurice Brocas, Frans Nackaerts, Louise Danse, Medard Tytgat.

De opvolging van die actie werd opgenomen in het Actieplan 2019.

2.4.2.8. Kwaliteitscontrole

Sinds 2014 is de kwaliteitscontrole van digitale beelden een belangrijk onderzoeksthema in de werking van PACKED vzw. In 2018 werd dat traject voortgezet met de implementatie van de kwaliteitscontroleworkflows in het MAM-systeem van VIAA.

2.5. OVERLEG EN SAMENWERKING

2.5.1. Expertisedeling

2.5.1.1. Europeana Vlaanderen Overlegplatform

Partners: departement CJM

Het Europeana Vlaanderen Overlegplatform verspreidt informatie over Europeana naar mogelijke belanghebbenden, koppelt informatie en adviezen terug naar Europeana en stemt de relevante projecten waar Vlaamse partners in betrokken zijn onderling af.

Op 21 november 2018 werd het Europeana Vlaanderen Overlegplatform heropgestart. PACKED vzw was daarbij aanwezig.

2.5.1.2. Open data community events

(Deze actie werd in het Actieplan 2018 *Wikimedia community events* genoemd.)

Partner: Wikimedia België

De impact van de samenwerking met Wikimedia is sterk afhankelijk van een gezonde en aangroeiende community. PACKED vzw engageerde zich om via een reeks sociale events zowel de bestaande gemeenschap te verduurzamen als ze te laten aangroeien met nieuwe vrijwilligers met een diverser profiel. Daarbij hebben we ook getracht om erfgoedprofessionals en cultuurproducenten aan te zetten om actief te worden op de

Wikimediaplatformen.

- 16 februari: nieuwjaarsreceptie in BOZAR met presentaties door PACKED-medewerkers, Wikimediavrijwilligers en gastsprekers.
- 19 mei: Publiek Domeindag edit-a-thon @ KBR: jaarlijkse edit-a-thon.
- 26 mei: Publiek Domeindag 2018: PACKED vzw participeerde in 2018 voor de eerste keer aan het initiatief Publiek Domein Dag door instellingen aan te zetten om de cultureel-erfgoedcollecties waarop eind 2017 de auteursrechtelijke bescherming vervallen is, op de Wikimediaplatformen te ontsluiten. Op zaterdag 26 mei wisselden we in Muntpunt onze ervaringen uit met medewerkers van Constant vzw, de Belgische Koninklijke Bibliotheek, de Nederlandse Koninklijke Bibliotheek, het Rijksmuseum en met onderzoekster Andrea Wallace (University of Exeter). Daarna sloten we in Cinema Nova af met een vertoning van de film *Die Puppe* van Ernst Lubitsch, wiens werk als regisseur sinds 2018 in het publiek domein valt.
- 18 oktober: introductiesessie Wikimediaplatformen, voor literatuurstudenten Universiteit Antwerpen.
- 22 oktober: introductieles editeren op Wikimedia, voor studenten theaterwetenschappen VUB.
- 20 november: 20ste-eeuwse Nederlandse literatuur op Wikipedia, voor literatuurstudenten Universiteit Antwerpen: ter vervanging van een paper kregen studenten de opdracht om nieuwe lemma's op Wikipedia te schrijven. Na de introductiesessie (18 oktober, zie hoger), voorzagen PACKED vzw en Wikimedia België ook een edit-a-thon met stoomcursus editeren op Wikipedia.
- 26 november: besloten edit-a-thon studenten theaterwetenschappen VUB.
- 29 oktober: workshop Wikidata 6th birthday: naar aanleiding van de zesde verjaardag van het project Wikidata, riep de Duitse Wikimediagemeenschap gebruikersgemeenschappen over de hele wereld op om op 29 oktober events te organiseren om het gebruik van Wikidata te promoten. In België greep PACKED vzw deze gelegenheid om samen met Wikimedia België een Wikidata workshop te organiseren waarbij we leden van de erfgoedsector een hands-on introductiesessie aanboden, samen met sprekers die interessante cases toonden.
- 3-5 november: GLAMwiki conferentie Tel Aviv: tijdens de conferentie van de internationale GLAM-wiki community presenteerde PACKED vzw de pilots die wij in 2019 in het Structured Data on Wikimedia Commons project zullen uitvoeren. Daarnaast waren de presentaties, workshops en meetups de perfecte context om o.a. kennis te maken met zowel instellingen als leden van de GLAM-wiki community die internationaal aan gelijkaardige projecten werken, om bij te leren over tools om data te publiceren en te evalueren op Wiki-platformen en over de accenten die de community in de komende jaren wilt leggen.
- 18 december: gedeelde eindejaarsreceptie PACKED vzw en Wikimedia België: PACKED vzw nodigde op dinsdag 18 december in Cinema Nova haar netwerk uit om acht jaar werking als expertisecentrum digitaal erfgoed feestelijk af te sluiten en ons na een terugblik te lanceren voor de fusie met VIAA en LUKAS. Daarnaast reikte Wikimedia Belgium ook prijzen uit voor de fotowedstrijd Wiki Loves Heritage.

Partners: Open Knowledge België en Creative Commons België

Door de trage aangroei van een Belgische Wikimedia-GLAM community, heeft PACKED vzw zich sterker ingebed in de internationale GLAMwiki community en de andere spelers in de Belgische opendatabeweging. Tijdens de general assembly van **Creative Commons België** en **Open Knowledge België** werden twee medewerkers van PACKED vzw lid van de organisatie om de aandacht van de open data community die zich vooralsnog vooral met open data over o.a. overheden en mobiliteit bezighoudt, eveneens op open cultuur te vestigen.

2.5.1.3. Collegagroep Digitale Participatie

Partners: FARO, Middelheimmuseum, M HKA en Museum M Leuven

De nieuwe *Collegagroep Digitale Participatie*, die voortvloeit uit de *Collegagroep Digitale Bemiddeling*, brengt publieksbemiddelaars, museummedewerkers met een meer strategische (digitale) functie en collectieverantwoordelijken van musea samen en stimuleert de dialoog over digitale toepassingen tussen hen. De collegagroep denkt na over de betekenis van 'digitale participatie' en brengt de deelnemers op de hoogte van de nieuwste ontwikkelingen op digitaal vlak. Daarnaast gaat de collegagroep ook zelf aan de slag en werkt gezamenlijk digitale acties uit.

De collegagroep had in 2018 bijeenkomsten op 11 januari, 29 maart en 22 november. Op 11 januari presenteerde Rony Vissers 'Wikimedia-platformen en cultureel erfgoed' over de mogelijkheden voor linked open data en qua collectieontsluiting, crowdsourcing en hergebruik voor zowel erfgoedcollecties als data en content over podiumkunsten. Op 29 maart presenteerde Rony Vissers Wiki loves Heritage, een initiatief rond crowdsourcing- en contentdonatie dat PACKED vzw uitvoerde i.s.m. met het departement CJM.

2.5.1.4. Gebruikersgroep cultureel erfgoed en auteursrecht

Partners: FARO en VKC

In samenwerking met FARO, MovE en VKC nam PACKED vzw in oktober 2010 het initiatief om een Gebruikersgroep cultureel erfgoed en auteursrecht op te starten. De gebruikersgroep is beperkt tot cultureel erfgoedorganisaties en werkt complementair t.a.v. andere (bredere, culturele) initiatieven of platformen rond auteursrecht. De gebruikersgroep tracht de expertise van de leden te versterken en biedt vormingen aan die ook openstaan voor externen. Daarnaast probeert de groep i.s.m. andere partners (bv. Samenwerkingsverband Auteursrecht en Samenleving) ook te wegen op de beleidsevoluties rond het auteursrecht. De gebruikersgroep komt twee keer per jaar samen.

Actie 1: lidmaatschap van de kerngroep

PACKED vzw is lid van de kerngroep die bijeenkomsten van de gebruikersgroep voorbereidt. In 2017 was er geen fysieke bijeenkomst van de kerngroep.

Actie 2: deelname aan bijeenkomsten

PACKED vzw nam actief deel aan de bijeenkomst van de gebruikersgroep op 20 februari.

2.5.2. Beleid en belangenbehartiging

2.5.2.1 Afstemmingsoverleg m.b.t. digitaal erfgoed

Actie 1: afstemming met FARO

In 2018 is er een overleg geweest met FARO over een curriculum digitaal erfgoed. Daarnaast was er ook een gezamenlijk overleg met FARO, VIAA, VKC, Archiefbank Vlaanderen, Vlaamse Erfgoedbibliotheek en CAVA / Archivistiek-opleiding VUB. (Zie 2.3.4.5.)

Actie 2: afstemming met Digitaal Erfgoed Nederland (DEN)

PACKED vzw en Digitaal Erfgoed Nederland (DEN) plegen minstens één maal per jaar structureel overleg teneinde de kwaliteitszorg voor digitalisering van erfgoed in Vlaanderen en Nederland zo efficiënt en uniform mogelijk te organiseren. In 2018 was er overleg op 28 augustus. Door de aanstelling van een nieuwe directie bij DEN was dit ook meteen een uitgebreidere kennismaking en verkenning van actiepunten op in de toekomst aan samen te werken. De concrete samenwerking in 2018 aan het project van de Nederlandse Taalunie bood hiervoor een goede basis en mondde ook uit in de vraag van DEN om samen met deSingel een presentatie te verzorgen op het DEN-event van begin maart 2019. PACKED-coördinator Rony Vissers nam ook deel aan de bijeenkomsten van de DEN Adviesraad op 23 mei en 19 september 2018. De bijeenkomst van de adviesraad van 7 november werd geannuleerd.

Actie 2: afstemming met Netwerk Digitaal Erfgoed (NDE)

PACKED vzw en Digitaal Erfgoed Nederland (DEN) hebben in 2018 samengewerkt in twee concrete dossiers:

- Met betrekking tot het Scoremodel werd de webapplicatie verder geüpdated. Verder werden twee workshops georganiseerd over het Scoremodel en werden voorbereidingen getroffen voor de Engelse vertaling van het Scoremodel.
- Met betrekking tot het NDE-traject rond het LOD-klaar maken van collectiebeheersystemen, heeft PACKED deelgenomen aan de werkgroep die de offertevraag uitschrijft voor het integreren van LOD-bronnen in Adlib Museum.

Actie 3: afstemming met Het Firmament/Resonant

PACKED vzw en Het Firmament plegen minimaal één keer per jaar overleg om concrete afspraken te maken over de samenwerking met betrekking tot (digitaal) kunstenerfgoed. Ze stemmen waar relevant hun activiteiten op elkaar af en informeren elkaar actief met het oog op de verdere ondersteuning en ontwikkeling van expertise m.b.t. (digitaal) kunstenerfgoed in Vlaanderen. In 2018 vond op verschillende momenten overleg plaats.

2.5.2.2 Afstemmingsoverleg met VIAA, Cultuurconnect en Publiq

Partners: VIAA, Cultuurconnect en Publiq

In de visienota Een Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk schuift minister Gatz vier

organisaties naar voor die de cultuursector moeten ondersteunen bij de implementatie van zijn beleid m.b.t. e-cultuur: Cultuurconnect, PACKED vzw, Publiq en VIAA. In 2018 hebben de vier organisaties deelgenomen aan vier werksessies van de werkgroep 'operationalisering' van de visienota 'Een Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk' op 4 mei, 15 mei, 1 juni en 15 juni, om de visienota uit te werken in een concreet actieplan.

Intensief één-op-één overleg met VIAA vond vooral plaats nadat minister Gatz eind september 2018 dat hij verwachtte dat LUKAS, PACKED vzw en VIAA van 1 januari 2019 één organisatie zouden worden.

2.5.2.3 Overleg Cultureel Erfgoed

OCE is in maart 2015 opgericht als belangenbehartiger van het cultureel-erfgoedveld in Vlaanderen. De organisatie vertegenwoordigt de zeven deelsectoren van het erfgoedveld in Vlaanderen en behartigt de belangen van het cultureel erfgoed en van de erfgoedorganisaties. Het vervangt hiermee het Cultureel-Erfgoedoverleg, waarvan PACKED vzw een actief lid was. PACKED vzw zal als lid van de algemene vergadering en eventuele werkgroep ook de werking van het Overleg Cultureel Erfgoed ondersteunen.

Actie 1: actieve deelname aan bijeenkomsten algemene vergadering en werkgroepen

PACKED vzw heeft in 2018 deelgenomen aan één bijeenkomst van het Overleg Cultureel Erfgoed, nl. de open OCE naar aanleiding van de bekendmaking van de preadviezen voor de subsidieronde van het Cultureel Erfgoeddecreet, op 17 mei 2018.

2.5.2.4 Taaluniecommissie digitaal erfgoed

Het Comité van Ministers heeft in 2013 de Taaluniecommissie digitaal erfgoed ingesteld om op het terrein van digitaal erfgoed geleverde inspanningen te evalueren, aanzetten te geven tot gezamenlijk Nederlands-Vlaams beleid en evoluties in het veld op te volgen.

PACKED-coördinator Rony Vissers is in eigen naam lid van deze commissie. In 2018 is in opdracht van de Taaluniecommissie digitaal erfgoed nog wel het rapport 'Aanbevelingen over open data in de cultuursector' gepubliceerd (geschreven door medewerkers van PACKED vzw, DEN en NDE), maar zijn er geen bijeenkomsten van de commissie meer geweest.

2.5.2.5 Europeana Network

Het Europeana Network heeft de ambitie een open forum te zijn voor experts uit heel Europa, voor content providers en aggregatoren en voor andere leveranciers van technische, juridische en strategische kennis. Het wil de diversiteit van Europeana representeren en weerspiegelen en tegelijkertijd de leden de kans bieden om hun stem te laten horen.

PACKED vzw woonde in december 2018 de Europeana AGM in Wenen bij.

2.5.3. Beoordelingscommissies

2.5.3.1 Beoordelingscommissie cultureel-erfgoedprojecten en cultureel-erfgoed convenants

De Beoordelingscommissie Cultureel-erfgoedprojecten en cultureel-erfgoedconvenants adviseert de minister van Cultuur bij het toekennen van subsidies aan cultureel-erfgoedprojecten en cultureel-erfgoedconvenants. PACKED-coördinator Rony Vissers is in eigen naam lid van deze commissie.

Actie 1: subsidie-aanvragen evalueren en commissiebijeenkomsten bijwonen

Rony Vissers heeft als commissielid de ingediende subsidieaanvragen geëvalueerd en actief deelgenomen aan de commissiebijeenkomsten op 24 april, 26 april en 3 mei.

2.5.3.2 Beoordelingscommissie Landelijke musea

De Beoordelingscommissie Landelijke Musea adviseert de minister van Cultuur bij het toekennen van subsidies aan landelijke musea. PACKED-coördinator Rony Vissers is in eigen naam lid van deze commissie.

Actie 1: subsidie-aanvragen evalueren en commissiebijeenkomsten bijwonen

Rony Vissers heeft als commissielid de ingediende subsidieaanvragen geëvalueerd en actief deelgenomen aan de plaatsbezoeken op 10 januari (bij S.M.A.K. en IFFM) en 6 februari (Museum Plantin-Moretus en MAS), een gesprek met IFFM op 5 februari, een gesprek met S.M.A.K. op 19 februari en commissiebijeenkomsten op 13 maart, 15 maart en 6 juni 2018.

2.5.3.3 Beoordelingscommissie reglement inhaalbeweging collectieregistratie

(Niet opgenomen in het actieplan 2018.)

De Beoordelingscommissie reglement inhaalbeweging collectieregistratie adviseert de minister van Cultuur bij het toekennen van subsidies aan cultureel-erfgoedprojecten. PACKED-medewerker Alina Saenko was in eigen naam lid van deze commissie.

Actie 1: subsidie-aanvragen evalueren en commissiebijeenkomsten bijwonen

Alina Saenko heeft als commissielid de ingediende subsidieaanvragen geëvalueerd en actief deelgenomen aan de commissiebijeenkomsten op 28 september, 10 oktober en 11 oktober 2018.

2.6. EXTERNE COMMUNICATIE

2.6.1. Nieuwsbrief

Actie 1 samenstelling en verzending nieuwsbrief

PACKED vzw brengt in zijn nieuwsbrief nieuws over actuele onderwerpen binnen het digitaal

cultureel-erfgoedveld, maar kijkt daarbij ook naar meer algemene thema's (zoals bv. auteursrechten). Een belangrijk onderdeel van de nieuwsbrief is de stand van zaken van de lopende PACKED-activiteiten (update van de dagelijkse werking). Dat gebeurt onder andere door het expliciet vermelden van nieuws en updates over *CEST, Erfgoedzorg in de kunstensector / TRACKS*, de verschillende projecten in samenwerking met Wikimedia en de samenwerking met o.a. VIAA en iMAL.

In 2018 verstuurde PACKED vzw in totaal 19 gewone nieuwsbrieven en 2 uitnodigingen voor een event. In totaal werden 178 items opgenomen; in 2017 waren dat 157 items. De 19 nieuwsbrieven werden verstuurd naar tussen 1.580 en 1.661 abonnees. Dat is een lichte daling in vergelijking met 2017 (tussen 1.606 en 1.689). De nieuwsbrief werd in 2018 door 34,5% van de abonnees ook effectief geopend. In 2017 was dat 36% en in 2016 41%. Voor de periode 2009-2016 bedroeg het gemiddelde 38%. Van degenen die onze nieuwsbrief in 2018 openden, klikte gemiddeld 9,6% door naar de langere versies van de berichten op de PACKED-website, tegenover tussen 7% en 17% in 2017 en tussen de 8% en 24% in 2016. Zowel in het openingspercentage als in het doorklikpercentage doet zich dus een daling voor, maar zou voor een juiste interpretatie van die daling ook de manier van meten in beide mailsystemen vergeleken moeten worden.

Het gemiddeld aantal uitschrijvers was in 2018 0,7 %, terwijl dit in 2017 0,29%, in 2016 0,78% en in 2015 0,93% bedroeg. Voor de hele periode 2009-2016 bedroeg het aantal uitschrijvers gemiddeld 0,88%.

2.6.2. Websites

Actie 1: vernieuwing packed.be

De nieuwe PACKED-website werd gelanceerd begin februari 2018. De oude website kende tot dan 1.780 unieke bezoekers. De nieuwe website kende van 4 februari tot eind december 2018 6.410 absoluut unieke bezoekers. Beide website samen geven zo een totaal van 8.190 unieke bezoekers. Dit is een daling van 34 % t.o.v. 2017. Het totale aantal pageviews bedroeg 31.636. Dit is een stijging ten opzichte van 2016 (+57%) en 2015 (+15%). In 2017 was dit 96.358, maar dit was volledig te wijten aan een extreme uitschieter in de maand februari 2017, toen er 78.714 bezoekers genoteerd werden tegenover 1.604 gemiddeld in de andere maanden van het jaar. We hebben geen sluitende verklaring voor die uitschieter, dus gezien de uitzonderlijkheid ervan is het geen relevant vergelijkingscijfer. In 2018 werden er in totaal 192 nieuwe items toegevoegd (in 2017: 179).

Actie 2: evaluatie en vernieuwing projecttracks.be en het kennisplatform

PACKED vzw heeft in overleg met de TRACKS-partners, een evaluatie van de werking van de TRACKS-website en het onderliggende kennisplatform gemaakt. Daarbij werd ook onderzocht hoe het technisch beheer verbeterd en eenvoudiger kan gemaakt worden. PACKED testte in 2018 uit of de functionaliteiten van het verouderde kennisplatform gerealiseerd kunnen worden met behulp van Mediawikisoftware. Dat blijkt mogelijk en principieel ook werkbaar voor de leden van de TRACKS-werkgroep. Dat zou echter ook betekenen dat de koppeling tussen kennisplatform en projecttracks.be vernieuwd moet worden. Omwille van financiële implicaties van die operatie, de aangekondigde fusie met VIAA en Lukas, en het traject met de TRACKS-partners rond toekomstig beheer en

samenwerking werd deze beslissing uitgesteld.

Actie 3: actualisering content projectcest.be en scart.be

PACKED vzw heeft de inhoud van projectcest.be in 2018 geactualiseerd. Op scart.be. werd, met uitzondering van twee nieuwsberichten, geen inhoud toegevoegd.

Projectcest.be werd eind 2018 naar een externe hoster overgebracht die gespecialiseerd is in het beheer van semantische wiki's. Het doel daarvan was de stabiliteit en beschikbaarheid van het platform te garanderen. Door deze overdracht werden een aantal problemen met de functionaliteit van CEST (m.n. slecht werkende datatables, breadcrumbs, visual editor) gerepareerd.

In 2018 werd de inhoud van projectcest.be 3.806 keer gewijzigd. 58% van die wijzigingen gebeurde door een van de zeven PACKED-medewerkers. 42% gebeurde door tien medewerkers uit de cultureel-erfgoedsector. Een groot deel van die wijzigingen gebeurde in het kader van de update van het Invulboek Objecten.

Actie 4: archiveren van oude websites

In 2018 werden stapsgewijs een aantal websites naar dezelfde servers gemigreerd in plaats van de spreiding over verschillende locaties. Daarbij werden ook een aantal oudere website offline gehaald, waarbij de content overgebracht zal worden naar websites die actief blijven, of gearchiveerd worden.

In 2018 zijn de volgende oudere websites offline gehaald: Cityquest, structure.packedprojects.be, amsab.opencultuurdata.be, hva.opencultuurdata.be, cvaa-via.opencultuurdata.be, momu.opencultuurdata.be, mpm.opencultuurdata.be, nmbs.opencultuurdata.be, letterenhuis.opencultuurdata.be, rubenianum.opencultuurdata.be, smak.opencultuurdata.be, fomu.opencultuurdata.be, packedprojects.be, reconciliation.packedprojects.be, wiki.dca-project.eu, www.schooltrip.eu, wiki.athenaplus.eu, opencultuurdata.be. De URLs zijn doorverwezen naar een 404 page not found. De code van Cityquest is gescreend en staat op GitHub.

2.6.3. Sociale media

Actie 1: Twitter

Sinds 2016 maakt PACKED vzw actiever gebruik van Twitter, het sociale mediakanaal waarop ook ons publiek van erfgoedprofessionelen zich bevindt.

PACKED vzw publiceerde in 2018 in totaal 324 tweets (210 in 2017). Per maand varieerde het aantal gepubliceerde tweets tussen 15 en 39, met een maandelijks gemiddeld 27 tweets per maand (in vergelijking met 20 per maand in 2016 en 17 per maand in 2017). In totaal genereerde onze communicatie 199.364 impressies (in vergelijking met 117.906 in 2017 en 17.614 in 2016), met een gemiddelde van 546 per dag (331 in 2017 en 300 in 2016). De grootste piek betrof 12.594 impressies (hoogste piek 2017 was 5.665 impressies) met een retweet over hoe vrijwilligers op het platform Sketchfab museumcollecties aan het digitaliseren zijn in 3D.

In totaal hadden we 2.567 engagements (1.427 in 2017) waaronder onder andere 293 retweets (237 in 2017), 53 replies (8 in 2017), 702 likes (356 in 2017), 35 URL clicks (222 in 2017). Onze communicatie wordt dus opgemerkt en gedeeld, en in tegenstelling tot 2017 geleidelijk aan meer interactief.

Het is belangrijk om een onderscheid te maken tussen de statistieken van onze volgers en ons effectief bereik:

- Volgers: de volgers van PACKED vzw op Twitter bestaan voor 49% uit mannen (61% in 2017) en 51% uit vrouwen (39% in 2017). 53% van onze volgers bevinden zich in België (62% in 2017), 12% in Nederland (15% in 2017), 6% in de Verenigde Staten (idem in 2017), 4% in Duitsland (3% in 2017), 5% in het Verenigd Koninkrijk (2% in 2017) en 1% in Frankrijk (idem in 2017). 82% van onze volgers spreekt Engels (81% in 2017), 52% Nederlands (65% in 2017), 10% Frans (9% in 2017), 4% Spaans (3% in 2017) en 2% Duits (idem in 2017), wat een vergelijkbare situatie is met vorig jaar buiten het feit dat een kleiner deel van onze volgers Nederlands spreekt en we toch nog steeds vooral in het Nederlands communiceren.
- Organisch bereik: het publiek van PACKED vzw op Twitter bestaat voor 62% uit mannen (57% in 2017) en 38% uit vrouwen (43% in 2017). 28% van ons publiek bevindt zich in België (34% in 2017), 10% in de Verenigde Staten (13% in 2017), 20% in Nederland (11% in 2017), 5% in het Verenigd Koninkrijk (6% in 2017), 6% in Frankrijk (5% in 2017), zowel 2% in Spanje, Canada en Japan. 81% van ons bereik spreekt Engels (91% in 2017), 35% Nederlands (17% in 2017), 14% Frans (11% in 2017) en 5% Spaans (8% in 2017).

Terwijl de statistieken van onze effectieve volgers overeenkomen met het beeld dat PACKED vzw van haar eigen netwerk heeft, schijnt ons bereik veel diverser en internationaler te zijn. PACKED vzw lijkt dus te profiteren van één van de sterktes van Twitter, namelijk dat actieve Twitteraars in je netwerk je communicatie verder dragen dan je eigen netwerk. Bovendien blijft onze zichtbaarheid stijgen en ervaren we meer interactie.

Actie 2: LinkedIn

In 2018 werd de bedrijfspagina van PACKED vzw op LinkedIn gebruikt voor het verder uitbouwen en onderhouden van een professioneel netwerk.

Actie 3: Slideshare

PACKED vzw publiceert de presentaties van haar medewerkers op haar Slidesharepagina (<https://www.slideshare.net/packedvzw>). Ook wanneer PACKED vzw organisator is van een evenement proberen we zoveel mogelijk presentaties van externen op te laden.

De pagina bevat momenteel 73 presentaties. 14 daarvan werden in de loop van 2018 gepubliceerd. In totaal werden de PACKED-presentaties in 2018 2.992 (3.288 in 2017) keer bekeken en 17 (87 in 2017) keer gedownload. Ze worden vooralsnog niet becommentarieerd, maar werden wel één keer via e-mail gedeeld maar niet via Facebook of op LinkedIn zelf.

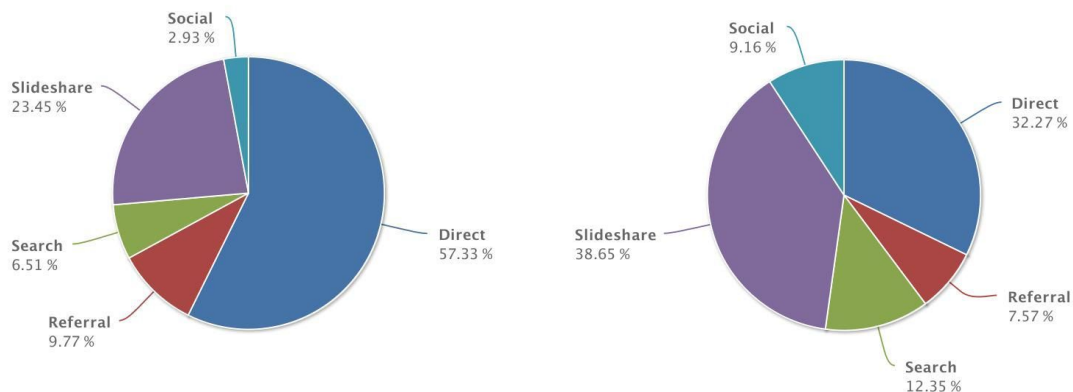
Raadplegingspieken doen zich, weinig verbazend, voor net na de publicatie. De presentaties worden echter nadien ook nog vaak geconsulteerd. Naast presentaties van evenementen in 2018, merken we dat net zoals in 2017 ook oudere presentaties over concrete onderwerpen

zoals de Datahub nog regelmatig geraadpleegd worden.

Ook hier merken we dat ons publiek divers en internationaal is. De top tien van herkomstlanden van onze lezers waren in 2018 (aflopend): België, de Verenigde Staten, Frankrijk, Rusland, Canada, Duitsland, Indonesië en Italië.

De trafiek naar onze content op Slideshare is 32,27% direct, 7,57% referral, 12,35% search, 38,65% via Slideshare en 9,16% via sociale media. In vergelijking met 2017 dus beduidend meer via sociale media en Slideshare zelf.

Visuele voorstelling raadpleging Slideshare 2017 (links) vs. 2018 (rechts):

2.6.4. Publicaties

2.6.4.1. Artikels

Actie 1: Uitgepakt, PACKED-rubriek in META (VVBAD)

Sinds 2013 schrijft PACKED vzw jaarlijks een reeks artikels voor de rubriek Uitgepakt in het VVBAD-tijdschrift Meta. In 2018 ging het om de volgende artikels:

- META 2018/1: Alina Saenko - SPARQL
- META 2018/2: Rony Vissers, Bart Magnus - Metamorfose
- META 2018/3: Nastasia Vanderperren – NoSQL
- META 2018/4: Bert Lemmens – Core Trust Seal
- META 2018/5: Rony Vissers – In digital we trust: calamiteiten in de digitale wereld (bijdrage aan de themanummer)
- META 2018/6: Bart Magnus – Wikiwoordenboek 1
- META 2018/7: Bart Magnus – Wikiwoordenboek 1
- META 2018/8: Lode Scheers – Wachtwoordbeheer
- META 2018/9: Sam Donvil – Rechtenverklaringen

Actie 2: PACKED-rubriek in Bladwijzer (Heemkunde Vlaanderen)

Sinds 2015 schrijft PACKED vzw artikels voor het tijdschrift Bladwijzer van Heemkunde Vlaanderen. In 2018 ging het om de volgende artikels:

- Hoe publiceert je heemkundige datasets op Wikidata? (auteur: Sam Donvil, m.m.v. Rony Vissers en Bert Lemmens);
- Veilig omgaan met wachtwoorden (auteurs: Lode Scheers, Nastasia Vanderperren en Rony Vissers).

Actie 3: andere artikels (of rapporten)

- Aanbevelingen over open data in de cultuursector i.s.m. DEN en de Nederlandse Taalunie (auteurs: Rony Vissers (PACKED vzw), Marcus Cohen (DEN), Sam Donvil (PACKED vzw), Wilbert Helmus (Netwerk Digitaal Erfgoed), Wietske van den Heuvel (DEN), Bert Lemmens (PACKED vzw), Bart Magnus (PACKED vzw), Alina Saenko (PACKED vzw) en Marco Streefkerk (DEN));
- Wiki Loves Heritage 2018: Hoe de aanwezigheid en uitstraling van erfgoed op open online platformen vergroten in FARO Magazine (auteur: Sam Donvil). (Niet opgenomen in Actieplan 2018.)

2.6.4.2. Beleidsteksten

PACKED vzw maakte in 2018, net als in de vorige jaren, tijd vrij om mee te werken aan teksten die als doel hebben aspecten m.b.t. digitaal erfgoed op de agenda van beleidsmakers te plaatsen. De PACKED-coördinator Rony Vissers was lid van de werkgroep 'operationalisering' van de visienota 'Een Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk'. Hij was ook lid van de stuurgroep die Delaware begeleidde bij de opmaak van het rapport 'Plan integratie erfgoeddatabanken'. PACKED-medewerker Bert Lemmens was lid van de werkgroep die de opmaak van het rapport ondersteunde.

2.7. ALGEMEEN BEHEER

2.7.1. Werving financiële middelen

2.7.1.1. Structurele middelen

In 2018 voerde PACKED vzw gesprekken over de financiering van PACKED vzw, de positionering van de organisatie in het brede culturele veld en het samenspel met andere actoren. In het laatste kwartaal van 2018 ging er veel tijd naar de contacten in verband met de door de overheid opgelegde fusie met VIAA.

2.7.1.2. Aanvullende middelen

Actie 1: werving van Europese projecten

PACKED vzw is in 2018 actief op zoek gegaan naar deelname in projecten waarvoor subsidie-aanvragen werden ingediend bij de Europese Commissie. Dat resulteerde in een deelname aan het schrijven van een subsidieaanvraag voor de projecten Cur-Action en PRESCIENT (vervolgproject op PREFORMA). De voorstellen werden spijtig genoeg niet met

een subsidie gehonoreerd door de Europese Commissie.

Actie 2: werving van aanvullende middelen bij overheden in Vlaanderen en Brussel

PACKED vzw is actief op zoek gegaan naar aanvullende middelen om een deel van de uitvoering van basistaken in 2018 (en later) te financieren. Het ging hierbij om:

- middelen E-cultuur, die uiteindelijk werden toegekend voor de begeleiding van de effectieve aanbesteding en ontwikkeling van de ZelfevaluatiETOOL digitale maturiteit;
- subsidies voor een internationaal ontwikkelingsgericht cultureel-erfgoedproject voor Implementatie van een IIF-infrastructuur voor musea binnen de context van VKC Arthub. (i.s.m. VKC).
- participatie in de aanvraag van zeven cultureel-erfgoedprojecten:
 - BOO (Koninklijk Conservatorium Brussel);
 - VRS (FoMU);
 - Meertalig Erfgoed Brugge (Erfgoedcel Brugge);
 - Digital Repair Café (AMSAB-ISG);
 - MMONK (Bibliotheek Brugge);
 - Rechten documenteren met vrijwilligers (Erfgoedcel Comeet);
 - Podiumtechnisch Erfgoed in Vlaanderen (STEPP).
- één innovatief partnerproject
 - Beheersmodel CultURize (PACKED vzw i.s.m Open Knowledge Belgium).

2.7.2. Financieel beheer

2.7.2.1. Voorbereiding boekhouding

Enkel de voorbereiding van de boekhouding gebeurde intern bij PACKED vzw. Het voeren van de boekhouding zelf werd uitbesteed aan het bedrijf Studifisk; ook is de jaarrekening gecontroleerd door bedrijfsrevisor Michel Wera die heeft bevestigd dat ze een getrouw beeld geeft van het vermogen, de financiële toestand en de resultaten.

Per kwartaal werden alle stukken naar de boekhouder gebracht die ze verwerkt. Voor de kosten waarvoor externe financiering werd verworven, werd een analytische boekhouding gevoerd.

2.7.2.2. Evaluatie kosten en budget

Per kwartaal werd een stand van zaken per kostenpost met de begroting vergeleken. Indien nodig werd nadien het nog beschikbare budget aangepast, of een aangepaste begroting (met verhoogde kostenpost) opgesteld die aan de raad van bestuur kon worden voorgelegd.

PACKED vzw boekte in 2018 een negatief bedrijfsresultaat (-136.008,97 euro).

2.7.3. Bestuur en rapportering

2.7.3.1. Algemene Vergadering en Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur kwam in 2018 bijeen op 26 maart, 26 oktober en 13 december (per

e-mail). De Algemene Vergadering kwam in 2018 bijeen op 26 maart. Tijdens deze bijeenkomsten hebben algemeen coördinator Rony Vissers en zakelijk coördinator Annelies Van den Berghe gerapporteerd over de werking van PACKED vzw. De bestuursorganen keurden ook de begroting en het actieplan voor 2018 goed. De vergadering van de raad van bestuur van 26 oktober was integraal gewijd aan de fusie met VIAA. Op 13 december werd aan de leden alvast een schriftelijke principiële goedkeuring van de fusie-overeenkomst met VIAA gevraagd, in afwachting van de formele bekrachtiging op de vergadering van maart 2019.

2.7.3.2. Subsidiërende overheden

PACKED vzw heeft, zoals elke organisatie die een werkingssubsidie ontvangt op basis van het Cultureel-erfgoeddecreet, in 2018 een Actieplan en werkingsverslag ingediend. Daarnaast hebben verschillende PACKED-medewerkers in 2018 ook nog heel wat tijd besteed aan het schrijven van projectdossiers en tussentijdse en afsluitende verslagen met betrekking tot Vlaamse en Europese projectsubsidies:

- aanvraag Europese subsidie voor projecten *Cur-Action* en *PRESCIENT* (niet gehonoreerd);
- verslagen i.v.m. toegekende projectsubsidies:
 - aanvullende kostenclaim i.v.m. het project *Digitising Contemporary Art* (i.h.k.v. financiële audit);
 - één tussentijds rapport (voor het jaar 2017) voor het project *PREFORMA*; afgewerkt in februari 2018;
 - twee periodieke rapporten voor het project *Resurrection Lab* over de tweede periode september 2017-februari 2018 en de derde periode maart-augustus 2018);
- projectplan i.v.m. toegekende projectsubsidies:
 - projectplan voor het project *Implementatie van een data hub voor musea binnen de context van een referentie architectuur fase 2*;
- projectplan i.v.m. toegekende middelen E-cultuur:
 - projectplan en uitwerking van bestek, gunning, begeleiding en nazorg ontwikkeling *Zelfevaluatietoolkit digitale maturiteit*;
- bijdragen aan aanvragen voor zeven cultureel-erfgoedprojecten ingediend op 15 oktober 2018 door verschillende initiatiefnemers;
- aanvraag voor een innovatief partnerproject.

2.7.4. Personeelsbeheer en interne communicatie

2.7.4.1. Personeelsbeheer

PACKED vzw heeft in 2018 één nieuw personeelslid aangeworven: Olivier Van D'huynslager. Hij trad vanaf 4 januari 2018 tijdelijk in dienst als ondersteunend medewerker voor de inhoudelijke werking en communicatie, eerst tot en met 21 juni als BIO-baner, daarna met contracten van bepaalde duur (eerst tot eind oktober en vervolgens tot eind maart 2019).

In 2018 telde PACKED vzw in totaal 9,3 voltijdse eenheden (VTE) volgens de sociale balans, maar het aantal VTE's die werkelijk gepresteerd werden ligt lager. Na vermindering met de ziektemaanden van Emanuel Lorrain die het hele jaar doorliepen, bedraagt de tewerkstelling nog 8,62 VTE. Dit is wel nog steeds een stijging t.o.v. zowel 2017 (8,15 VTE) als 2016 (8 VTE). In tegenstelling tot de jaren 2015 en 2016, toen personeelsleden die vertrokken of door ziekte uitvielen niet onmiddellijk of volledig vervangen konden worden, gaf de verlengde ziekte van Emanuel Lorrain in 2018 immers wel aanleiding tot vervangende tewerkstelling, door Olivier Van D'huynslager.

Van 22 november 2017 tot midden januari 2018 versterkte Elza Strazdina het PACKED-team. Elza is een Letse studente Culturele Studies aan de K.U. Leuven. Elza werd tijdens haar stage bijgeschoold tot een echte Wikipedian. We deden dat door haar op allerlei manieren te laten werken op en met culturele content op de Wikimediaplatformen. Door stagiair(e)s binnen de werking te integreren, wil PACKED vzw toekomstige professionals in de cultuursector trainen in vaardigheden die hen in hun verdere loopbaan van pas kunnen komen.

Einde 2018 liep DingDing Lu bij PACKED stage voor haar opleiding tot Bibliothecaris-Documentalist aan de Franstalige hogeschool IESSID door het ordenen en beschrijven van de interne bibliotheek van PACKED.

PACKED vzw heeft in 2018 aandacht gehad voor een maatschappelijk en cultureel diverse samenstelling van haar personeelsploeg. Onder de personeelsleden en stagiairs van PACKED vzw kon men in 2018 vier nationaliteiten ontwaren. Wat genderdiversiteit betreft telde PACKED vzw einde 2018 zes mannelijke en drie vrouwelijke werknemers.

2.7.4.2. Personeelsvergaderingen en thematische overlegmomenten

In 2018 vonden er tien bijeenkomsten met het volledige PACKED-team plaats: op 25 januari, 1 maart, 3 april, 7 mei, 11 juni, 2 juli, 20 augustus, 12 september, 8 oktober en 15 november. Daarnaast werd echter ook veelvuldig overlegd in kleinere groepjes.

2.7.4.3. Overlegmomenten i.v.m. fusietraject

Nadat de fusie in een aantal meetings met het kabinet van Minister Gatz en het departement CJM werden besproken, kwamen Nico Verplancke en Johan Swinnen op 8 oktober 2018 hun visie op het fusietraject uiteenzetten. Het PACKED-team stelde zichzelf en zijn activiteiten voor, waarna er een eerste gelegenheid voor kennismaking en vragen was. Een tweede bezoek van Nico Verplancke en Patricia Roggeman op 15 november 2018 was gericht op het uitgebreid informeren van het PACKED-team over personeelszaken bij VIAA en de stappen in het overnemen van het personeel. Op 18 december 2018 werden de laatste arbeidsovereenkomsten getekend.

2.7.5. ICT-beheer

De IT-infrastructuur die de werking van PACKED vzw ondersteunt, wordt beheerd door een PACKED-medewerker. Dat gebeurt sinds 2017 met ondersteuning van LinuxBe. In 2018

heeft PACKED vzw de denkoefening voortgezet i.v.m. een visie en strategie voor het borgen en beschikbaar stellen van IT-expertise voor de erfgoed- en kunstensector.

2.7.5.1. Systeembeheer

We beschrijven hier de acties die in 2018 werden uitgevoerd ter verzekering van de goede werking van de computersystemen die PACKED-medewerkers ondersteunen (i.c. laptops, netwerk, servers, operating system, back-up, beveiliging, systeemdokumentatie en probleembeheer).

Actie 1: ondersteuning LinuxBe

In 2018 is de in 2017 opgestarte samenwerking met LinuxBe voortgezet, maar de vaste maandelijkse afspraken zijn omgezet naar afspraken op basis van projecten of aanpassingen waarbij extra expertise nodig was.

Actie 2: migratie servers

De webapplicaties en de websites zijn gemigreerd naar één webserver bij Hetzner en de webapplicaties die niet konden gemigreerd worden zijn blijven staan op één Digital Ocean server. In totaal zijn er nu twee webserver in gebruikt bij Hetzner en één bij Digital Ocean. De oude websites van afgelopen projecten, zijn offline gezet en de code en databank schema's gearchiveerd op private repositories op github.com. De interne wiki van packed is opgezet als een subdomein van <https://wiki.packed.be> en beveiligd met een wachtwoord. Hier hebben tot op het heden drie gebruikers toegang toe: Jasper Nuyens, Fabrice Zander, Lode Scheers.

Actie 3: gebruikers en admin accounts

In 2018 zijn de computers voorzien van een extra admin account en zijn er van alle laptops systeembakups gemaakt op een externe harde schijf, zodat deze in geval van systeemfalen snel terug hersteld kunnen worden.

Actie 4: paswoordbeheer

Applicatie-, infrastructuur- en persoonlijke wachtwoorden worden in afzonderlijke en goed beveiligde databanken bewaard.

Actie 5: systeemdokumentatie

De veranderingen in de infrastructuur en backups workflow zijn gedocumenteerd op de interne wiki. De oude documentatie is niet overschreven, simpelweg doorstreept, voor het geval dat deze nog altijd moet geraadpleegd worden.

2.7.5.2. Applicatiebeheer

De volgende acties verzekerden de goede werking van de applicaties die PACKED vzw ter beschikking stelt van medewerkers en eindgebruikers. (i.c. desktop applicaties, web applicaties en services)

Actie 1: inventarisatie van alle websites en -applicaties

De inventaris werd aangepast aan de verandering in infrastructuur en ontwikkeling van nieuwe projecten. Er werd een kostenoverzicht gemaakt van de oude hostingopstelling vergeleken met de nieuwe opstelling. Deze inventaris werd gebruikt bij het beslissen welke websites gearchiveerd dienden te worden. Elke applicatie of website werd voorzien van technische informatie, gebruikte codetaal en frameworks, locatie van het DNS-record en naam van de domeinhoster, locatie webserver en informatie over de originele ontwikkelaar van de website/applicatie.

Actie 2: vernieuwing packed.be

De nieuwe PACKED-website werd in februari 2018 gepubliceerd.

2.7.5.3. Ontwikkeling

Actie 1: evaluatie opensource-ontwikkelingsprojecten

PACKED vzw maakte een evaluatie van de drie actieve ontwikkelingsprojecten (Datahub, Resolver, Scoremodel) en ontwikkelde een nieuwe langetermijnvisie voor het verdere beheer van de drie projecten.

In 2018 ging de prioriteit naar de evaluatie en heroriëntering van het Resolver-project (zie ook 2.4.2.5 CultURlze). CultURlze is in de laatste fase van ontwikkeling en wordt in de loop van 2019 gelanceerd.

Wat betreft het Scoremodel werd er gekozen om de huidige applicatie te stabiliseren. Voor het technisch beheer van de tool werd een samenwerking met een nieuwe, externe beheerder opgestart, nl. Douwe De Bock van LinuxBe. De code van de tool heeft een uitgebreide update ontvangen. Naar aanleiding van de fusie met VIAA, werd met NDE afgesproken om begin 2019 een nieuwe langetermijnplanning voor het beheer van de tool af te spreken waarbij onder andere een Engelse versie van de tool beoogd wordt.

Wat betreft Datahub II werd er voor gekozen de afloop van fase II van het erfgoedproject af te wachten. Naar aanleiding van de fusie met VIAA, werd er voor gekozen om de evaluatie van de Datahub uit te stellen tot 2019.

Actie 2: samenwerking ontwikkelingspartners

Vanuit de vaststelling dat het duurzaam online houden van een aantal webtools de in-huis IT-resources te boven gaan, is PACKED vzw in 2018 gestart om het beheer van een aantal tools en platformen extern onder te brengen:

- LinuxBe voor de ontwikkeling van het scoremodel;
- Open Knowledge Belgium en Deuse software and data engineering voor CultURlze;
- studio koko / Joris Janssens voor het kennisplatform (kp.projecttracks.be);
- wikihoster.net voor projectcest.be.

Actie 3: beheersmodel

In het kader van de evaluatie van het Resolver-project werden een aantal alternatieve beheersmodellen voor opensourceprojecten bestudeerd, met speciale aandacht voor het financieringsmodel, besluitvormingsstructuren en de werving van ontwikkelaars die bijdragen

aan het project. Dit eerste verkennende onderzoek vormde de basis voor de aanvraag van een innovatief partnerproject rond het beheer van de CultURize tool. De uitkomst van dit project in 2019 zal ook meegenomen worden in de evaluatie van de andere opensourceprojecten.

Actie 4: update kennisplatformen

In 2018 zijn de kennisplatformen mee gemigreerd in de vereenvoudigde infrastructuur (zie hoger). Enkel CEST staat sinds eind 2018 bij een externe hoster gespecialiseerd in het beheer van semantische wiki's. De reden daarvan is het garanderen van de stabiliteit en beschikbaarheid van het platform.

2.7.6. Informatiebeheer

2.7.6.1. Kennisbeheer

In 2018 werden er verschillende acties ondernomen m.b.t. het traject rond het intern kennisbeheer:

- het traject van 2017 rond het archiveren van websites van PACKED vzw werd voortgezet en resulteerde in het uitwerken van een plan rond het structureel archiveren van websites en kennisplatformen volgens de CEST-richtlijn *Archivering van de erfgoedcelwebsites*⁶³
- er werd verder gewerkt aan het optimaliseren van het gebruik van de interne digitale en analoge collectie van publicaties en documentatie:
 - er werd onderzoek gedaan naar het gebruik van de open online platform *Library Thing* als een documentatie catalogus van PACKED;
 - in samenwerking met de Hogeschool IESSID werd er een stagetraject opgestart waarbij een studente Bibliothecaris-Documentalist eind 2018 een opdracht kreeg om de workflows rond de documentatie collectie van PACKED vzw uit te werken. De stagiair heeft in het kader van haar stage de online catalogus van PACKED aangemaakt met daarin de eerste 199 publicaties geregistreerd: http://www.librarything.com/catalog/PACKED_vzw, alsook plaatsing, labels en nummering doordacht;
 - de resultaten van de stage en de verdere aanpak van de documentatiecollectie zullen begin 2019 verwerkt worden.
- op 13 november 2018 werd er door de PACKED-medewerker Alina Saenko een workshop bij FARO over kennisborging gevolgd: 'Help een collega vertrekt: hoe zet u een traject van kennisborging op in uw organisatie?'

2.7.6.2. Document- en archiefbeheer (fysiek en digitaal)

De in de voorgaande jaren uitgewerkte richtlijnen voor het document- en archiefbeheer worden door de medewerkers van PACKED vzw in hun dagdagelijkse werk toegepast, bv. bij het benoemen van bestanden of het creëren van nieuwe versies van documenten. Dat zorgt voor een bewuste omgang met het archief bij PACKED vzw. In 2018 werd er

⁶³ Voor meer info, zie

https://www.projectcest.be/wiki/Archivering_van_de_erfgoedcelwebsites#Archiveren_van_packed.be

voortgewerkt aan het traject rond het archiefbeheer bij PACKED vzw:

Actie 1: trashday

In 2018 werden er weer twee Trashdays georganiseerd bij PACKED vzw waarop alle medewerkers van de organisatie zich enkel bezig hielden met het ordelijk en toegankelijk maken van het digitaal klassement. De nadruk lag vooral op het juist archiveren van de afgesloten projecten en het in orde brengen van de mappen voor loketvragen. Het archiefschema werd ook bijgewerkt.

Actie 2: aandacht voor het statische archief

In 2018 werd er verder aandacht gegeven aan het statische archief van PACKED vzw. De afgesloten projecten en activiteiten werden verder gearchiveerd op een aparte voorziene plaats op de server voor het statisch archief met verschillende toegangsrechten tot de definitief gearchiveerde archiefstukken. Voor het archiveren van de broncode van de tools ontwikkeld tijdens verschillende projecten werd er besloten om met eigen PACKED-repositories op het Github-platform te werken.

Actie 3: CEST-publicatie over het archiefbeheer bij PACKED vzw

De publicatie op CEST over het archiefbeheer bij PACKED vzw werd geactualiseerd met de laatste use cases en implementaties i.v.m. het archiveren van eigen websites en e-mails.

2.7.7. Diversiteit, duurzaamheid en armoedebestrijding

2.7.7.1. Beleid maatschappelijke en culturele diversiteit

PACKED vzw heeft in 2018 zowel bij de samenstelling van haar raad van bestuur en algemene vergadering als haar personeelsploeg aandacht gehad voor maatschappelijke en culturele diversiteit. Met name werd een uit Syrië gevluchte student, die vorig jaar als jobstudent werkte, in de 2018 opnieuw voor een kleine opdracht als vrijwilliger ingeschakeld. Er was ook een stagiaire uit Letland.

Het PACKED-kantoor bevindt zich nog steeds in het hart van Sint-Jans-Molenbeek in een maatschappelijk en cultureel diverse buurt. Door als Nederlandstalige organisatie daar gevestigd te zijn dragen we bij aan de diversiteit in de buurt. Ook door samenwerking met het lokale tewerkstellingsagentschap blijft PACKED vzw zich inschrijven in het lokale multiculturele weefsel.

2.7.7.2. Beleid duurzaamheid en ecologisch bewustzijn

Als expertisecentrum digitaal erfgoed gebeurt de dagelijkse werking bijna volledig digitaal. Behalve financiële stukken en inkomende briefwisseling, worden alle documenten meestal enkel in digitale, en niet langer geprinte, vorm bewaard. Met het oog op een duurzame bewaring van haar digitaal archief volgt PACKED vzw niet alleen haar eigen richtlijnen, maar ook degene die ontwikkeld werden door AMVB (DigiGids).

PACKED vzw betreft een kantoor in een gebouw dat via herbestemming gerenoveerd werd. We delen daarbij de gemeenschappelijke infrastructuur met een aantal andere

(hoofdzakelijk culturele) organisaties. Via kleine ingrepen proberen we als organisatie onze ecologische voetafdruk zo klein mogelijk te houden.

Ecologische duurzaamheid is een onderdeel van het personeelsbeleid. Alle werknemers nemen de fiets of het openbaar vervoer voor het dagelijkse woon-werkverkeer of om vergaderingen bij te wonen. Verplaatsing per auto gebeurt slechts uitzonderlijk, wanneer de tijdswinst de hogere vervoerskost ruim overstijgt. Bovendien zijn er afspraken rond telewerk om de verplaatsingen te beperken.

PACKED vzw ondersteunt duurzame handel door bv. bij de aankoop van haar koffie en thee te kiezen voor producten met een fairtrade-label (indien mogelijk in combinatie met een bio-label).

2.7.7.3. Aansluiting Vlaams Actieplan Armoedebestrijding

PACKED vzw heeft in 2018 geen verdere acties ondernomen in het kader van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding.

2.8. Afstemming en samenwerking

Ook in 2018 heeft PACKED vzw weer afgestemd en samengewerkt met een brede waaier van organisaties en instellingen. De verschillende activiteiten van PACKED vzw werden niet enkeluitgevoerd in samenwerking met andere organisaties; het was ook onze betrachting om ze te ontwikkelen in afstemming en samenwerking met andere organisaties. De concrete noden van organisaties uit zowel de cultureel-erfgoedsector als de kunstensector vormden daarbij het uitgangspunt.

De organisaties en instellingen waarmee we in 2018 hebben afgestemd en samengewerkt, zijn o.a.:

- ADVN;
- AEDEKA (Italië);
- Agentschap Onroerend Erfgoed;
- Amsab-ISG;
- AMVB;
- Algemeen Nederlands Verbond (ANV);
- APA;
- AVG-Carhif;
- Archiefbank Vlaanderen;
- Artesis-Plantijn Hogeschool (AP Hogeschool);
- CAG;
- CAVA;
- CEMPER;
- CINEMATEK;
- Centrum Kunstarchieven Vlaanderen;
- Collectie Vlaamse Gemeenschap;
- CO7;
- Constant vzw;

- Corecrew;
- Creative Commons Belgium;
- Cultuurconnect;
- CVAa;
- Datable;
- de Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL);
- Delaware;
- Digitaal Erfgoed Nederland (DEN);
- De Munt;
- De Museumstichting;
- departement CJM;
- Designmuseum Gent;
- deSingel;
- de Witte Raaf;
- Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience;
- Erfgoedcel Brugge;
- Erfgoedcel CO7;
- Erfgoedcel Comeet;
- Erfgoedcel Kusterfgoed;
- Erfgoed Gelderland (Nederland);
- Erfgoedinzicht (provincies Oost- en West-Vlaanderen);
- Erfgoed Waasland;
- Erfgoed Zuidwest;
- ETWIE;
- Europeana Network (Nederland);
- FARO;
- FOMU;
- Fondation CIVA;
- Forum voor afgestudeerden Archivistiek en hedendaags documentbeheer (FAAD);
- Fraunhofer-IDMT (Duitsland);
- Groeningemuseum;
- Gruuthuse Museum;
- Heemkunde Vlaanderen;
- Heemkundige kring Sint-Amandsberg;
- Het Firmament;
- Het Nieuwstedelijk;
- Histories vzw;
- House for Electronik Arts - HeK (Zwitserland);
- APHogeschool (Artesis-Plantijn);
- Iedereen leest;
- iMAL;
- In Flanders Fields;
- KADOC;
- KMSKA;
- KMSK Brussel;
- Koning Boudewijnstichting;
- Koninklijke Bibliotheek Brussel (KBR);
- Koninklijk Conservatorium Brussel;
- KULeuven;
- KU Leuven Bibliotheken;
- Karrenmuseum Essen;

- Kessels en Smit;
- Kunstenpunt;
- KVS;
- Letterenhuis;
- Leiedal;
- Liberaal Archief;
- LIMA (Nederland);
- LUKAS;
- Musée d'Arts Contemporaines Grand Hornu (MAC);
- MAS;
- M HKA;
- MIAT;
- Middelheimmuseum;
- MoMu;
- MOT;
- MSK;
- Muntpunt;
- Musea en Erfgoed Leuven;
- Musea en Erfgoed Mechelen;
- Museum M;
- MuZEE;
- Netwerk Digitaal Erfgoed (Nederland);
- Nederlandse Taalunie (Nederland);
- OCE;
- Overleg Kunstenorganisaties (oKo);
- Openbare Bibliotheek Brugge;
- Openluchtmuseum Bokrijk;
- Open Knowledge Foundation België (OKBE);
- Open Preservation Foundation (Groot-Brittannië);
- opleiding Archivistiek VUB;
- Overleg Cultuur Regio Kortrijk;
- Plantin-Moretus Museum;
- Provinciale Bibliotheek Limburg;
- Publiq;
- Resonant;
- Rijksmuseum (Nederland);
- Rosas;
- SKAR-VUB;
- S.M.A.K.;
- STAM;
- Stedelijke Musea Kortrijk / Texture;
- STEPP;
- Theater Utrecht (Nederland);
- UA;
- Universiteitsbibliotheek Antwerpen;
- Universiteitsbibliotheek Gent;
- UGent;
- Universiteit Utrecht;
- Université Catholique de Louvain (UC Louvain);
- Université Libre de Bruxelles (ULB);

- VAI;
- VIAA;
- VKC;
- Vlaamse Erfgoedbibliotheek;
- Voetvolk vzw;
- VUB;
- VVBAD;
- Werkplaats Immaterieel Erfgoed;
- Wikimedia België;
- Wikimedia Nederland (Nederland).

DEEL 3: TOELICHTING BIJ HET FINANCIIEEL VERSLAG

3.1. Resultatenrekening

3.1.1. Winst/verlies

PACKED vzw sluit het jaar 2018 af met een verlies van 136.008,97 euro. De gecumuleerde reserve wordt daarmee afgebouwd tot 81.056,81 euro.

Op het moment van indienen van het Actieplan 2018 was een verlies van 163.614,83 euro begroot.

In totaal werden er 126.948,25 euro meer kosten gemaakt, en 154.550,20 euro meer inkomsten ontvangen (of bevestigd, zoals voor ontwikkeling van de Zelfevaluatietool Digitale Maturiteit). Het totaal van beide verschillen bedraagt 27.601,95 euro. Dat is ongeveer gelijk aan het verschil (27.605,86) tussen het begroot resultaat in het Actieplan 2018 (-163.614,83 euro) en het resultaat in de afrekening (-136.008,97 euro).

3.1.2. Kosten

Het totaal van de kosten lag met 777.304,58 euro 126.948,25 euro hoger dan in de begroting die met het Actieplan 2018 werd ingediend (650.356,33 euro).

De loonkosten bedragen 569.239,56 euro in de afrekening versus 550.083,53 euro in begroting. De verklaring daarvoor is:

- de loonkost van Emanuel Lorrain viel weliswaar voor het hele jaar 2018 weg door ziekte, maar door de beslissing de overeenkomst met hem nog voor de overname van het personeel door VIAA te verbreken was er eind 2018 toch nog een hoge verbrekingskost én de noodzaak een voorziening aan te leggen voor outplacementbegeleiding.
- alle andere medewerkers werden per 31 december 2018 uit dienst geplaatst, met berekening van vakantiegeld uit dienst, eveneens een onvoorziene kost.

3.1.3. Inkomstenstructuur

De totale inkomsten lagen 154.550,20 euro hoger dan voorzien op het moment van indiening van het Actieplan 2018. De verklaring daarvoor zijn enkele verschuivingen in de loop van 2018.

De rekening 700 000/omzet in de balans- en resultatenrekening was op 6.125 euro begroot, maar sluit af op 78.623,41 euro. Dat bedrag omvat:

- vergoeding van het departement Cultuur, Jeugd en Media voor de begeleiding van de ontwikkeling van de Zelfevaluatietool Digitale Maturiteit (70.020,25 euro);
- vergoeding van Resonant voor een opdracht i.v.m. het omzetten van een database in een Excelformaat (1.548 euro);

- vergoeding van LIMA (Amsterdam) voor de organisatie van een workshop en het uitwerken van documentatie (2.000 euro).

De rekening 730 000/Andere bedrijfsopbrengsten omvat alle subsidies, en was in totaal op 477.903,63 euro begroot. Ze sluit echter af op 562.668,29 euro.

Dit waren nog verschuivingen van subsidiebedragen in de loop van 2018:

- Voor het Europese project Preforma waren in het Actieplan 2018 geen inkomsten meer voorzien. Doordat de door PACKED gemaakte projectkosten in 2017 echter hoger dan voorzien waren, en er budget over was bij de coördinator, werd er nog een saldo uitbetaald van 8.859 euro.
- Voor DCA werd een bijkomende cost claim van 4.078 euro aanvaard en uitbetaald door de Europese Commissie, waardoor ook het bedrag van 3.007 euro aan 'geblokkeerde' matching funds ontvangen van de Vlaamse overheid als zeker verworven in de opbrengsten kon geboekt worden. Dit geeft voor het project DCA in 2018 dus nog een totaal van 7.085 euro onvoorziene inkomsten.
- Voor Resurrection Lab was 44.672 euro begroot, maar werd 70.551,96 in de inkomsten geboekt.
- Voor de Datahub fase 2 was het resultaat van de subsidieaanvraag cultureel-erfgoedproject bij indiening actieplan nog niet bekend, dit leverde nog 18.345 euro op.
- De aanvraag Innovatief partnerproject beheersmodel CultURLize werd positief beoordeeld: de eerste schijf van 80 % bedroeg 6.643,92 euro.

De eind 2017 overgedragen Innoviris-subsidie voor Resurrection Lab (35.662,46 euro op balansrekening 493009) keert in de jaarrekening van 2018 in de inkomsten van dit project terug, waar het totaal 70.551,96 euro is, conform de voor het project gemaakte kosten.

3.2. Balans

Te ontvangen subsidie:

Een saldo van 22.290 euro is voorzien als te ontvangen subsidie voor het project Resurrection Lab. Deze kosten zijn gemaakt van september tot december 2018, maar worden pas afgerekend bij Innoviris in maart 2019.

Annex 1: overzicht loketvragen 2018

1	Lukasweb	vraag naar advies m.b.t. resolverbeheer
2	Cultuurconnect	vraag naar systematische uitwisseling van communicatie met Cultuurconnect
3	Erfgoedcel Brugge	vraag naar advies i.v.m. buitenlandse initiatieven m.b.t. digitale participatie
4	Magritte museum	vraag naar advies i.v.m. collectiedigitalisering
5	entityOne	vraag naar advies i.v.m. businessmodel voor de ontwikkeling van een nieuw collectiebeheersysteem
6	Resonant/Huelgas Ensemble	vraag naar advies op maat over soft-en hardwareoplossingen
7	VIAA	vraag om jurylid te zijn bij gunning van digitaliseringsopdracht voor smalfilm
8	Mik Torfs	vraag naar advies i.v.m. herbestemming van collectie jazz cd's JazzLab
9	DesignMuseum	vraag naar ondersteuning bij opmaak van digitale strategie
10	Bokrijk	vraag naar ondersteuning bij opmaak van digitale strategie
11	VUB opleiding archivistiek	vraag naar gastcollege over conserveren van audiovisuele materialen
12	August Orts	vraag naar advies i.v.m. het indienen van een aanvraag van een projectsubsidie in het kader van het Cultureel-erfgoeddecreet
13	Constant vzw	vraag naar deelname in het project DiVersions
14	Erfgoed Brugge	vraag naar advies i.v.m. de koppeling tussen Atlantis en Mediahaven
15	DHBenelux	vraag om lid te worden van het Programme Committee van de vijfde DHBenelux Conference
16	Heemkunde Vlaanderen	vraag naar advies over migratie van artikelendatabank van Brocade naar Caspio
17	MuseaAntwerpen	vraag naar advies over het gebruik van de RAW-formaat

18	Vooruit	vraag naar advies m.b.t. een plan van aanpak rond digitale archivering
19	ErfgoedEnMuseaMechelen	vraag om externe consult voor evaluatie koppeling van DAM en website
20	ErfgoedZuidWest	vraag naar advies i.v.m. CRM-systemen
21	Speelgoedmuseum	vraag naar advies i.v.m. nieuw collectiebeheersysteem, digitale strategie en inventaris hardware
22	De Munt	vraag i.v.m. kwaliteitscontrole na digitalisering van audiovisueel materiaal
23	Werkplaats Immaterieel Erfgoed	vraag naar advies bij opmaak van bestek voor nieuwe website
24	Erfgoedcel Waasland	vraag naar ondersteuning bij export beelden en metadata uit Collective Access
25	VUB-studenten	vraag naar advies i.v.m. taak rond digitalisering van cultureel erfgoed voor het vak 'Redelijk Eigenzinnig'
26	MEDEA	vraag om begroting op te maken voor verder beheer van MEDEA
27	Kusterfgoed	vraag i.v.m. de duurzame bewaring van fotografische beelden
28	Voetvolk	vraag i.v.m. de archivering van de website
29	Walter Verdin	vraag naar advies i.v.m. digitalisering van videotapes van vzw Videolepsia door VIAA
30	HOOCHIEKOOCHIE	vraag over archivering van een literaire blog
31	Walter Verdin	vraag i.v.m. aanmaak vertoningskopie van Ottone, Ottone (Walter Verdin) met behulp van master van Rosas bij VIAA
32	Plantentuin Meise	vraag i.v.m. CC-licenties voor ontsluiting van collecties (CC-BY-SA i.p.v. CC-BY-NC)
33	Rosas	vraag naar contacten van bedrijven die negatieven digitaliseren
34	Erfgoed Waasland	vraag om SLA CA Wirl-I-gig te reviewen
35	Kerf erfgoedcel kempen	vraag naar ondersteuning bij het uitrollen van samenwerking met Wikimedia in de Kempen (met heemkundige kringen)
36	Cultuurconnect	vraag naar uitgeschreven of in de praktijk toegepast duurzaamheidsbeleid en afstemming
37	Koning Boudewijnstichting	vraag naar voorbeelden van collectie-ontsluiting met Wikimediatplatformen

38	MAC's Grand Hornu	vraag naar advies i.v.m. alternatief voor v210 videocodec
39	Gallo Romeins Museum	vraag naar advies i.v.m. digitalisering, open data en DAM-systemen
40	FoMu	vraag naar advies i.v.m. datamodel voor waardering van fotocollecties
41	VUB-imec	vraag naar intentieverklaring voor project METHOD
42	FoMu	vraag naar advies i.v.m. contactvelmethode voor digitalisering
43	Gemeente Liedekerke	vraag naar advies i.v.m. de opstart van een computermuseum
44	Musea Brugge	vraag naar advies bij opmaak van bestek voor nieuwe website
45	ADV N	vraag om data van 5,25" floppies te capteren
46	CO7	vraag om advies bij bestek nieuwe website
47	Departement CJM	vraag naar advies i.v.m. subsidiereglement inhaalbeweging achterstand digitale collectieregistratie
48	VVBAD	vraag naar advies bij de opmaak van nieuw beleidsplan
49	European Foundation Center	vraag naar een mogelijke presentatie in sessie "How information technology can enhance the preservation and share of global culture" in jaarlijkse conferentie van de European Foundation Center
50	Villakulla / Zwinstreek	vraag naar advies i.v.m. offerte voor de aanbesteding voor het aanstellen van een erfgoeddeskundige voor de Zwinstreek
51	Europeana	vraag om deel te nemen aan EDM Governance Task Force
52	Heemkunde Vlaanderen	vraag naar advies i.v.m. de registratie van lokale erfgoedcollecties
53	Architectuurarchief Vlaanderen	vraag naar advies i.v.m. met technische specificaties voor digitale archivering van een video
54	Geert Leemans	vraag naar advies i.v.m. de digitalisering van het nalatenschap van een kunstenaar (aquarellen)
55	Musea Stad Hasselt	vraag naar advies i.v.m. een digitale strategie
56	Resonant	vraag i.v.m. export data uit muziekdatabank
57	Comeet	vraag naar advies over toekomststrategie voor erfgoedbank
58	Picturae	vraag naar gesprek over ontwikkelingen in de

		digitaal-erfgoedmarkt
59	Aglaya Tomasi	vraag naar advies en documentatie m.b.t. dynamische (kunstenaars)archieven
60	VUB-archief / CAVA	vraag naar advies i.v.m. subsidiereglement inhaalbeweging achterstand digitale collectieregistratie
61	Departement CJM	vraag naar advies i.v.m. ontwikkeling van een benchmarking en marketingtool
62	Erfgoed Zuidwest	vraag naar advies i.v.m. beleidsoefening voor lokale besturen over hoe in Zuid-West-Vlaanderen een DAM-oplossing kan worden opgezet
63	Departement CJM	vraag naar deelname aan stuur- en werkgroep i.v.m. integratie provinciale erfgoeddatabanken
64	Departement CJM	vraag naar deelname aan Vlaams-Nederlands afstemmingsoverleg over digitaal erfgoed
65	CAG	vraag naar advies i.v.m. gunning van een digitaliseringsproject
66	Cluster-Park	vraag naar subsidiemogelijkheden voor digitalisering in functie van (digitale) heruitgave van muziek
67	Walter Verdin	vraag naar advies i.v.m. het ter beschikking stellen van archiefmateriaal voor een tentoonstelling
68	Comeet erfgoedcel	vraag naar feedback over verder beheer beeldbank Comeet na overdracht aan nieuwe coordinator
69	Bibliotheekschool Gent (via Universiteitsarchief UA)	vraag om bijscholing i.v.m. digitalisering te verzorgen
70	Designmuseum	vraag naar advies i.v.m. overdracht oude afspeelapparatuur (U-matic videoplayer)
71	Bertha von Suttner Peace Institute	vraag naar advies i.v.m. ordening van archief (vraag uit Nederland)
72	Masereelcentrum	vraag naar ondersteuning bij uitbouw en ontsluiting van collectie
73	Waerbeke	vraag naar software om kunstwerken/kunstcollecties te beschrijven
74	NMBS	vraag naar SODA-handleiding
75	Rosas	vraag naar geschikte negatiefbladen voor archivering
76	Rosas	vraag naar advies i.v.m. de digitalisering van notitieboekjes
77	Rosas	vraag naar advies i.v.m. de aanmaak van disk images van fotod's

78	Letterenhuis	vraag naar een oude Mac-muis
79	Resonant	vraag advies m.b.t. systeem voor interne informatiedeling
80	Dienst Cultuur De Panne	vraag naar impact van GDPR op tentoonstelling met materiaal van verenigingen in bruikleen
81	MAS / Stad Antwerpen	vraag naar advies i.v.m. het gebruik van smartphones als instrument voor onderzoek en/of collectievorming over populaire cultuur
82	Erfgoedcel Noorderkempen	vraag naar advies naar hoe kwaliteitscriteria te respecteren bij digitalisering, en het gebruik van smartphones daarbij
83	Departement Buitenlandse Zaken	vraag naar deelname aan themalunch in het kader van het Flanders Inspires bezoekersprogramma (FIIVP) in het teken van cultureel erfgoed
84	CAG	vraag naar advies i.v.m. privacy management software
85	Museum voor Communicatie & DEN (NL)	vraag naar advies i.v.m. gebruik van het Scoremodel
86	AHOVOKS – Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties & Studietoelagen	vraag naar deelname aan traject i.v.m. de opmaak van het beroepskwalificatiedossier voor erfgoedregistrator
87	Erfgoed Gelderland (NL)	vraag naar welke tool is gebruikt om te achterhalen hoeveel onderwerpen i.v.m. podiumkunsten al een Wikipedia-artikel hadden en welke onderwerpen nog niet
88	VUB opleiding archivistiek	vraag naar beoordeling van verhandeling 'De audiovisuele archieven van het Vlaams Parlement: waardering en selectie in de praktijk'
89	UGent	vraag naar deelname aan projectwerkgroep Flore de Gand
90	Theaterfestival Nederland	vraag naar samenwerking op dag rond het geheugen van het theater op Nederlands Theaterfestival
91	Erfgoed Zuidwest	vraag naar advies i.v.m. het project [ik-xploreer mee] waarbij Zuid-West-Vlaams industrieel erfgoed op kaart wordt geplaatst
92	Koning Boudewijnstichting	vraag naar aanbeveling van een vrijwilliger, stagiair, jobstudent, interimer of freelancer voor het schrijven van artikels over kunstwerken uit de collectie van Koning Boudewijnstichting op Wikipedia, en het opladen van de betrokken content op Wikidata en Wikimedia Commons.
93	Museum Dr. Guislain	vraag naar input voor formulering van vacature medewerker digitalisering/registratie
94	VIAA	vraag naar advies bij aanbesteding van de digitalisering

		van U-matic videotapes en compact audiocassettes (jury)
95	VIAA	vraag naar advies bij aanbesteding van de digitalisering van aangetast filmmateriaal
96	Machteld Venken	vraag naar advies / partnerschap voor indiening van een subsidie-aanvraag bij Innoviris
97	Museum Plantin-Moretus	vraag naar advies i.v.m. digitaliseringsbedrijven
98	Els Van Riel	vraag naar advies i.v.m. overdracht van ingebonden jaargangen van het tijdschrift Film en Televisie
99	Thomas More Hogeschool	vraag naar bijdrage aan driedaagse internationale workshop voor musea i.v.m. digital storytelling
100	Erfgoedcel Noorderkempen	vraag naar advies / partnerschap voor indiening van een subsidie-aanvraag i.v.m. patroonherkenning als middel om collectieregistratie te automatiseren
101	Delaware	vraag naar advies /gesprek i.v.m. studie naar de eenmaking van de provinciale erfgoedportalen
102	S.M.A.K.	vraag naar advies i.v.m. functieprofiel van een digitaal-erfgoedmedewerker
103	Walter Verdin	vraag naar advies i.v.m. deponering van papieren archief
104	Walter Verdin	vraag naar advies i.v.m. deponering van videowerken
105	Constant vzw	vraag naar advies / partnerschap voor indiening van een subsidie-aanvraag voor het project Diversies
106	Erfgoedcel Noorderkempen	vraag naar advies / partnerschap voor indiening van een subsidie-aanvraag voor de digitalisering van lokaal audiovisueel erfgoed
107	MSK Gent	vraag naar advies voor indiening van een aanvraag van projectsubsidie inhaalbeweging digitale collectieregistratie
108	Het Firmament	vraag naar advies i.v.m. de preservering / digitalisering van een diacollectie van de Zusters Ursulinen over de dansgroep Shaïda
109	Overleg Kunstenorganisaties	vraag naar verduidelijking rond nadere bepalingen door minister op http://www.kunstenerfgoed.be/nl/beleid/wet-en-regelgeving/kunstendecreet
110	Beeld en Geluid	vraag naar uitwisseling van ervaringen bij de preservering van games en cd-roms
111	Openluchtmuseum Bokrijk	vraag naar advies voor indiening van een aanvraag van projectsubsidie inhaalbeweging digitale collectieregistratie

112	MoMU / Datable	vraag naar advies voor indiening van een aanvraag van projectsubsidie inhaalbeweging digitale collectieregistratie
113	Musea en erfgoed Antwerpen	vraag naar advies i.v.m. het gebruik van CC0-verklaring en Creative Commons Licenties
114	Erfgoedcel Brugge	vraag naar advies i.v.m. subsidie-aanvraag landelijk cultureel-erfgoed i.v.m. meertaligheid Erfgoedbrugge.be
115	FARO	vraag naar deelname aan subwerkgroep over de documentatie en registratie van een waardering van cultureel erfgoed
116	Departement Buitenlandse Zaken	vraag naar aanwezigheid op ontmoeting met Palestijns minister van cultuur i.v.m. digitaal erfgoed
117	Musea en erfgoed Antwerpen	vraag naar advies i.v.m. tool voor kwaliteitscontrole bij digitalisering
118	Amsab	vraag naar advies bij projectvoorstel inhaalbeweging
119	Het Firmament / STEPP	vraag naar advies i.v.m. databank voor podiumtechnisch erfgoed
120	In Flanders Fields Museum	vraag naar advies voor indiening van een aanvraag van projectsubsidie inhaalbeweging digitale collectieregistratie
121	Conservatorium Brussel	vraag naar advies voor indiening van een aanvraag van subsidie voor landelijk erfgoedproject
122	Stadsarchief Mechelen	vraag naar advies voor indiening van een aanvraag van projectsubsidie inhaalbeweging digitale collectieregistratie
123	ADV N	vraag naar advies voor indiening van een aanvraag van projectsubsidie inhaalbeweging digitale collectieregistratie
124	DEN	vraag naar informatie over de pagina's op TRACKS die het meest bezocht worden
125	Karrenmuseum	vraag naar advies voor indiening van een aanvraag van projectsubsidie inhaalbeweging digitale collectieregistratie
126	VIAA	vraag naar hyperlink met onderzoeksrapport 'Analyse van de digitale noden van culturele archieven, erfgoedbibliotheken en musea in Vlaanderen'
127	FOMU	vraag naar advies voor indiening van een aanvraag van projectsubsidie inhaalbeweging digitale collectieregistratie
128	Heemkunde Vlaanderen	vraag naar presentatie over erfgoed en Wikipedia op studiedag Heemkunde Vlaanderen

129	PARCUM	vraag naar advies voor indiening van een aanvraag van projectsubsidie inhaalbeweging digitale collectieregistratie
130	Cultuurloket	vraag naar suggesties voor mensen uit erfgoedveld om uit te nodigen voor een workshop van Cultuurloket i.f.v. nieuwe website
131	Musea Brugge	vraag naar advies voor indiening van een aanvraag van projectsubsidie inhaalbeweging digitale collectieregistratie
132	KMSK Antwerpen	vraag naar advies voor indiening van een aanvraag van projectsubsidie inhaalbeweging digitale collectieregistratie
133	DIVA	vraag naar advies voor indiening van een aanvraag van projectsubsidie inhaalbeweging digitale collectieregistratie
134	Digital Humanities Platform VUB	vraag naar advies i.v.m. scanners voor archiefdocumenten
135	SMAK	vraag naar advies voor indiening van een aanvraag van projectsubsidie inhaalbeweging digitale collectieregistratie
136	VIAA	vraag naar deelname aan jury bij tender digitalisering van Betacam SP cassettes
137	FOMU	vraag naar advies bij indiening van een projectsubsidie i.v.m. de Directory of Belgian Photographers bij de Koning Boudewijnstichting
138	Z33	vraag naar advies rond planningstools
139	Erfgoedcel Interwaas	vraag naar advies i.v.m. het bouwen van een website in OMEKA, de digitalisering van het Vrije Waasland en de ontsluiting op de Wikimediatplatformen van de WO1-foto's van Gustaaf Drossens
140	LUCA School of Arts	vraag naar ondersteuning bij traject voor de opmaak van strategie rondom digitaal erfgoed / archief
141	Association Belge de Documentation	vraag om een presentatie over TRACKS en het documenteren van podiumkunstenvoorstellingen te geven op DocMoment
142	Amsab	vraag naar advies voor indiening van een aanvraag van projectsubsidie inhaalbeweging digitale collectieregistratie
143	Beeld en Geluid	vraag om organisatie workshop rond preservingsmetadata
144	Erfgoed Zuidwest	vraag om advies bij migratie van semantic wiki naar nieuwe hosting

145	Speelgoedmuseum Mechelen	vraag om advies i.v.m. aankoop laptops in functie van gebruik van Adlib
146	Openbare Bibliotheek Brugge	vraag naar partnerschap voor het project MMONK – Middeleeuwse monastieke manuscripten - Open - Netwerk – Kennis
147	Dirk Derom	vraag om advies i.v.m. mappenstructuur van kunstenorganisatie
148	Walter Verdin	vraag om advies i.v.m. mogelijkheden tot digitalisering van zijn videowerk bij VIAA
149	Be Museum	vraag naar deelname aan jaarlijkse bijeenkomst van het wetenschappelijk comité ter ondersteuning van de conferentie BeMuseum
150	Museu Cinema	vraag naar advies i.v.m. testen op azijsyndroom met AD-strips (vraag uit Mozambique)
151	FOMU	vraag naar advies i.v.m. aanwerving van een open data publisher
152	Artevelde Hogeschool	vraag om te helpen met de upload van data en beelden op Wikimediatplatformen
153	Europeana	vraag om de toekomstige samenwerking en visie rond Europeana te bespreken
154	Musea Brugge	vraag om de stagiair te begeleiden
155	Speelgoedmuseum Mechelen	vraag naar ondersteuning bij het cleanen van data en voorbereiding van migratie naar Adlib
156	Damaged Goods	vraag naar advies i.v.m. kwaliteitscontrole na digitalisering door VIAA
157	Museum M Leuven	vraag om te ondersteunen tijdens het aanmaken, activeren en importeren van persistente identifiers
158	Museum Plantin-Moretus	vraag naar advies i.v.m. lastenboek voor digitalisering van registers uit het Plantijns archief
159	DEN	vraag om het ontwerp van de nieuwe website van DEN te evalueren
160	ETWIE	vraag naar advies i.v.m. het capteren van oude harde schijf
161	argos	vraag naar advies i.v.m. de digitalisering van documenten en foto's in het kader van onderzoeksproject
162	ADV N	vraag over gebruik van SHA2 vs MD5-checksums
163	AMVB	vraag over gratis backup voor VZW op Microsoft Azure
164	De Munt	vraag over gebruik van kwaliteitscontrole na

		digitalisering van audiovisueel materiaal
165	argos	vraag over eigenaarschap en terugbezorgen van videotapes met werken van Marie-Jo Lafontaine
166	SMAK	vraag om advies te geven i.v.m. de digitale strategie en een jobbeschrijving voor een digitale curator, een stand van zaken te geven over de oudere projecten
167	Marc Vanvooren	vraag over digitaliseren en ontsluiten van teksten van Nand Cuvelier met herkenningsoftware
168	Erfgoedcel Brugge	vraag over archivering van een website die enkel via een login bereikbaar is
169	Het Firmament / Damaged Goods	vraag om mee op plaatsbezoek te gaan bij Damaged Goods i.v.m. een vraag over digitalisering
170	ADV N	vraag over het gebruik van MKV voor de bewaring van MP4-video's
171	ADV N	vraag i.v.m. captatie van 5,25 inch diskettes en gebruik Resurrection Lab
172	Het Firmament / Great Investment	vraag i.v.m. digitalisering DVM, VHS en DVD van choreografe Mette Ingvarsen
173	Memorial Museum Passchendaele 1917	vraag i.v.m. ontsluiting van afbeeldingen en data van Memorial Museum Passchendaele 1917
174	CO7	vraag om de nieuwe website van Westhoek Verbeeldt te testen
175	Carlos Croene	vraag i.v.m. het omzetten van bestanden van CP/M
176	Zomer van Antwerpen	vraag over archivering van 25-jarige werking
177	Familiekunde Merksem	vraag over standaarden voor het archiveren van genealogische data en content
178	VVBAD	vraag om contactgegevens van KOHA-leveranciers in functie van sponsering Informatie aan Zee
179	COMEET Erfgoedcel Meetjesland	vraag naar advies i.v.m. subsidiemogelijkheden voor een digitaliseringsproject m.b.t. kermisaffiches in de historische gemeentearchieven van het Meetjesland
180	Nationaal Geografisch Instituut	vraag naar advies i.v.m. de vindbaarheid van afspeelapparatuur voor magnetische banden voor selectie in functie van digitalisering
181	Rik Moens	vraag naar advies i.v.m. digitalisering van VHS-cassettes
182	t Grom	vraag naar advies i.v.m. offertes voor de vervanging van IT
183	KASK / Koninklijk Conservatorium	vraag naar advies i.v.m. mogelijke geïnteresseerden voor gezamenlijke aankoop van filmscanner

184	Stadsarchief Geel	vraag naar advies i.v.m. digitalisering van bouwplannen
185	Howest	vraag naar lidmaatschap van begeleidingscomité van project Scan4Stories
186	Delaware	
187	COMEET	vraag naar advies i.v.m. overeenkomst rechten op fotomateriaal
188	Iedereen leest	vraag naar advies i.v.m. het organiseren van Wikipediaschrijfsessies
189	Erfgoed Zuidwest	vraag naar advies en partnerschap voor een H2020-project rond archeologische collecties en digitale participatie
190	Walter Verdin	vraag naar advies i.v.m. overdracht van kunstenaarsarchief
191	Walter Verdin	vraag naar advies i.v.m. het openen van een csv-bestand
192	Musee de la ceramique d'Andenne	vraag naar advies i.v.m. crowdfunding
193	werkplaats Immaterieel Erfgoed	vraag i.v.m. participatie in onderzoeksproject hergebruik open cultuur data
194	Erfgoedcel TERF	vraag naar advies i.v.m. 3D digitalisering
195	Cegesoma	vraag om betrokken te worden in In Flanders Fields personen namen project
196	FelixArchief	vraag om deel te nemen aan Wiki Loves Heritage project met contentdonatie
197	Designmuseum	vraag i.v.m. deelname workshop vormgeving nieuwe vleugel/DING
198	Musea Maaseik	vraag i.v.m. Wiki Loves Heritage, Wiki-potentieel musea Maaseik
199	Kusterfgoed	vraag i.v.m. advies aangeven rechten op beeldbank
200	Creative Commons	vraag i.v.m. ontwikkeling educatief pakket rond licenties en rechtenverklaringen
201	FoMu	vraag i.v.m. auteursrecht reproducties van utilitaire objecten met designaspect: camera's
202	GTL Studio	vraag i.v.m. subsidiëring 3D digitalisering
203	Rosavzw	vraag i.v.m. organiseren van Wikipedia edit-a-thons
204	WikimediaNL	vraag i.v.m. suggestie pilots Structured Data on Wikimedia Commons

205	Muntpunt	vraag i.v.m. beeldbank rechtenvrij beeldmateriaal voor mediaruimte
206	Xaveriuscollege Borgerhout	vraag i.v.m. hoe onderwijsinstelling aan Wiki Loves Heritage kan deelnemen
207	Muzee	vraag i.v.m. het editeren van het Wikipedia artikel van de instelling
208	Musea Brugge	vraag i.v.m. vragen gebruik Open Refine
209	Universiteitsbibliotheek Gent	vraag naar presentatie i.v.m. collectieontsluiting op Wikimedia platformen
210	Riwaq	nieuwjaarswensen + herhaling mogelijke ondersteuning PACKED werking Riwaq
211	Resonant	vraag i.v.m. export van data uit muziekdatabank
212	Constant vzw	vraag naar partnerschap i.h.k.v. subsidie-aanvraag voor project DiVersions! op basis van Kunstendecreet
213	MIVB	vraag naar identificatie van oude dragers en datacaptatie
214	Amsab	vraag naar advies over webcrawlers
215	ADV N	vraag naar advies over het gebruik van de webcrawler wget
216	Museum M Leuven	vraag naar uitleg van termen